

דרכי אברהם 50 אלבום בילדים
במיוחד השנה תורמים למקומי
פדיון כפרות
*2835
או באתר מקימי
תרמו עכשיו

בשבע

יום שלישי, כ"ח באלול תשפ"ד, 1.10.2024 | גיליון ראש השנה | מס' 1115

זמני הדלקת נרות ראש השנה תשפ"ה		
זאת החג	כניסת חג	יום
18:58	17:47	י-ם
19:00	18:03	ת"א
18:59	17:55	חיפה
18:59	18:05	ב"ש

תמונת מצב: הצילומים הפרטיים
שעשו לנו את תשפ"ד | **אתנחתא**

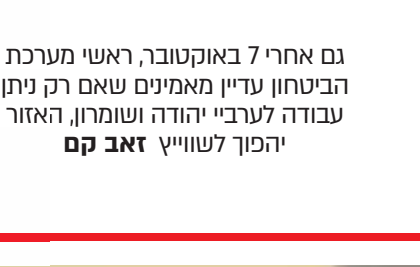
האירועים שלא יישכחו:
כותבי 'בשבע' מסכמים בכאב ובאופטימיות את השנה שהייתה

יונתן רזאל מגלה:
אם לא הייתי מוזיקאי,
הייתי כנראה איש צבא
עניין אישי, יוסף ארנפלד

גם אחרי 7 באוקטובר, ראשי מערכת
הביטחון עדיין מאמינים שאם רק ניתן
עבודה לערביי יהודה ושומרון, האזור
יהפוך לשווייץ **זאב קם**

בארץ ישראל אין הפרדה בין ריקודי שמחת
תורה להזכרת נשמות של שמיני עצרת. גם
בשנה זו לא ניתן לאיבד להשביט את מצוות
"ושמחת בחגך" **הרב יעקב אריאל**

הרשעה כעשן תכלה

ארגון חיזבאללה וכטרונים האיראנים יתקשו למצוא מחליף שייכנס לנעליו של רב המרצחים והרטוריקן הכריזמטי, ששדרג את ארגונו למעצמת טרור ולאיום אסטרטגי מרתיע על ישראל. המכות שהנחיתה ישראל על חיזבאללה בשבועיים האחרונים, ובראשן חיסול נסראללה עם כניסת השבת האחרונה של שנת תשפ"ד, פותחות בפניה הזדמנות לשינוי משמעותי במאזן האסטרטגי מול איראן וגרורותיה // **אסף משניות, ניצן קידר**

צילום: מתוך ערוץ הטלגרם של אבו עלי אקספרס

לגילון זה מצורפים:

ברכת שנה טובה וכתובה וחתימה טובה
לקוראי בשבע ולכל בית ישראל

אפרת
אגודה למתן יעוץ וסיוע לנשים הרות במצוקה ע"ר

היו שותפים בהצלת חיים ממש

*3042 | תורמים עכשיו: efrat.org.il

דווקא השנה מצילים חיים

מכירה וקנייה של רכבים חדשים ויד שניה מכל הסוגים בשיתוף פעולה עם כל חברות הרכבים הגדולות בארץ

ליווי אישי והכוונה • מינימום מחיר, מקסימום שירות

תנאי מימון נוחים • אפשרות עד 100% מימון • טרייד אין לכל הרכבים • קילומטראז' נמוך
כל הרכבים שמורים ומטופלים • חיסכון לצרכן ומחירים מיוחדים • רכישות רכבים

יונדאי איוניק 2021, יד
ראשונה, 76,000 ק"מ,
96,000 ₪
(מחירון 119,000 ₪)

מיצובישי אאוטלנדר
2021, יד 1 פרטי,
אינסטייל 7 מקומות,
10,000 ק"מ

יונדאי i10 2018
יד 1 פרטי,
55,000 ק"מ,
50,000 ₪

טויוטה קורולה CW,
2021, יד ראשונה,
היברידי,
62,000 ק"מ,
102,000 ₪

קיה סטוניק דגם GT,
גג נפתח. 2021,
יד ראשונה,
60,000 ק"מ,
82,000 ₪

טויוטה קורולה 2021,
יד 01, 81,000 ק"מ,
היברידי, 102,000 ₪
(מחירון 121,000 ₪)

טויוטה ראב 4,
2015, יד 01,
100,000 ק"מ,
טסט 1/25

יונדאי 2020, i20,
יד 01,
39,000 ק"מ!!!

מיצובישי ספייס סטאר
2015, יד 01 פרטי,
119,000 ק"מ,
אינסטייל, טסט 4/25

קיה נירו 2021, היברידי
פלאג אין,
23,000 ק"מ,
טסט 8/25

שנה של הגשמת חלומות

פטור מדד

השנה תגשימו חלום במעלה אפרים

בתים צמודי קרקע במחירים שכבר כמעט לא קיימים בארץ.
זאת ההזדמנות להצטרף לשכונה חדשה בישוב עם תנופת
בניה אדירה בלב הפועם של בקעת הירדן.

תחל' שנה ואירועיה

עם קייטרינג מעולה בכל האולמות המבוקשים

אצלנו תקבלו שירות מעולה, תפריט גורמה אישי שנבנה יחד אתכם וליווי מקצועי עד אחרי האירוע עם נסיון של למעלה מ-15 שנים

מבצעים מיוחדים
במגוון אולמות וגני אירועים

בהשגחת הבד"ץ
ירושלם
החל

לכל לקוחותינו, מאחלים שנה מלאה בשמחות ובאירועים
052-6070623 | לשירותכם תמיד, יואל | yummyevent.co.il

sabio

שנה טובה לבנות כאן עתיד יחד

אחדות, חיבור ושיתוף אמיתי בין כל חלקי העם, אלה הם היסודות שבזכותם בנינו ונבנה את מדינת ישראל כבית החזק של כולנו.
אפי קפיטל נדל"ן מחויבת להמשיך בבניין הארץ ומאחלת לכל עם ישראל שנה טובה יחד ובשורות טובות במהרה.

3363*
– effi.co.il –

אפי קפיטל
נדל"ן

לפתוח שנה חדשה במחלקת היולדות החדשה

מחלקת היולדות החדשה בהדסה
עין כרם מאפשרת לך חווית לידה
מצויינת גם בחגים, עם חדרים
פרטיים חדשים, חדרים מרווחים
שאינ באף מקום בירושלים, שפע
חידושים בחדרי הלידה וכל מה
שתצטרכו כדי להרגיש חג

חגי תשרי כהלכתם בהדסה עין כרם והר הצופים. תחל שנה וברכותיה.

סוכות

- סוכות גדולות ומהודרות
- ד' מינים מהודרים
- בהקניית מתנה

יום כיפור

- סעודה מפסקת
- מניינים ע"י חזנים
- הבדלה ומזונות במוצאי הצום

ראש השנה

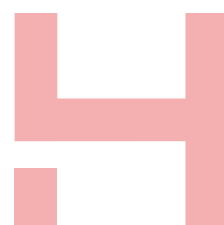
- סעודות עשירות
- סימני החג
- מניינים ע"י חזנים
- תקיעת שופר במחלקות

בכל שאלה הלכתית: הרב משה קליין, רב המרכזים הרפואיים הדסה: 054-5203908
להרשמה ללידה ולפרטים נוספים: 02-6778844 | yoldot1@hadassah.org.il

המרכז הרפואי
האוניברסיטאי
הדסה
מיסודו של ארגון נשות הדסה

הנרייטה
מועדון נשים
יולדות
המרכז הרפואי הדסה
מיסודו של ארגון נשות הדסה

הבן שלה

במסגד עם סאלים

כשאנחנו

בבית הכנסת מתפללים

בראש סרנו BORO

נשים יהודיות רבות וילדיהן גדלים בכפרים ערביים
ולא יודעים מושגים בסיסיים ביהדות

השנה מחזירים אותם לעם ישראל!

אתר יד לאחים:
www.yadleachim.co.il

לתרומות למצוות פדיון שבויים:
יד לאחים 9234*

יד לאחים - ת.ד. 551 בני ברק ח-נ בנק הדואר 440-22-44 | עפ"י פסק הרבנים ניתן לתרום מכספי מעשר • התרומות מוכרות לצרכי מס לפי סעיף 46

מחירים דבש!

אותנטי

100% מתנה
מבוקשת!

מבצעים נבחרים
לחגי תשרי במחירים
טובים מראש!

25 ש"ח בלבד! לכרך - אש המועדים - כריכה רכה אלול ראש השנה יום כיפור סוכות	29 ש"ח כריכה קשה 38 19 ש"ח כריכה רכה 27 אוצר המועדים ראש השנה סוכות	59 ש"ח 85 ספיר ויהלום ראש השנה	59 ש"ח 79 אוצר פניני החסידות ראש השנה סוכות	29 ש"ח 58 סליחות מבוארות נפש מרדכי ליטא פולין	
78 ש"ח ה' כרכים 145 38 ש"ח ב' כרכים 60 מחזור ה"כ / ב"כ למינציה אשכנז / ספרד / ע"מ	69 ש"ח 81 מחזור אביר יעקב ראש השנה ויום כיפור	72 ש"ח 99 מחזור אצולה - רוד / חום ר"ה ויו"כ"פ נוסח ספרד / אשכנז	99 ש"ח 122 מחזור מתיבתא מחולק יום כיפור / ראש השנה	28 ש"ח 40 ס"ש מחזור ר"ה ויו"כ למינציה כריכה רכה - אשכנז / ספרד	111 ש"ח 136 ס"ש מחזור מתיבתא ר"ה ויו"כ - אשכנז / ספרד
34 ש"ח לכרך - 54 משניות אבוקה מצוירות ראש השנה יומא סוכות	18 ש"ח 36 סוכה לכל השנה רבי מרדכי מנדבורנא - מאירים 15	88 ש"ח 99 השנה מספרת לי תשרי	28 ש"ח 38 מחזור לחגי תשרי לגיל הרך דפי קרשון	28 ש"ח 35 מרגישים שמחה מרגישים שנה חדשה	39 ש"ח בינוני 51 26 ש"ח קטן 34 הליכות המועדים ד מינים בינוני / קטן

עם פרוס השנה החדשה
HIT מאחל לכם ולבני ביתכם
שנה טובה ומוצלחת,
מלאה בבריאות ובשורות טובות

תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה

HIT האקדמיה של התעשייה

להתחדש בלימוד לכבוד השנה החדשה

« מכללת הרצוג מזמינה אתכם להצטרף לתוכניות לימוד ביהדות ולסדרות תרבות יהודית בקמפוס היכל שלמה בירושלים או באופן מקוון

בוקר לימוד היברידי
לגברים ונשים

בתנ"ך ובמחשבת ישראל

ימי שני « 09:30-14:15 » 28 ימי לימוד

פתיחת לימודים: ג' בחשוון תשפ"ה | 04.11.24

סיום הלימודים: ד' בתמוז תשפ"ה | 30.06.25

« תוכנית שבועית מודולרית המאפשרת הרכבת מערכת לימודים בהתאמה אישית

« לימוד היברידי: השתתפות פרונטלית, צפייה בזום או צפייה בהקלטות (ניתן לבחירה מידי שבוע, ללא צורך בעידכון)

צילום: מיכל סמאל

צילום: יהושע הלוי

הרב אלחנן ניר מסע מעמיק בעולם החסידי- מרבי נחמן עד הרבי מפיאסצנה	פרופ' הרב יהודה ברנדס מאוצרות השו"ת: מחשבה, היסטוריה וחברה	ד"ר יושי פרג'ון מתחילים מבראשית קריאה חדשה בתורה עתיקה	שעה ראשונה 10:30-09:30
ד"ר ברכי אליצור בשבילי המסע מהמקרא לאגדה	הרב ד"ר דוד סבתו עם נולד: פרקי שעבוד וגאולה בספר שמות	ד"ר יסכה זיממן אנשים אחים אנחנו- אחים ואחיות בסיפור המקראי	שעה שנייה 11:45-10:45
הרב ד"ר בני לאו מאה שנות ישיבת פומבדיתא	הרב אלקנה שרלו היינו כחולמים- חולמים ומגשימים בספר שיבת ציון	הרב אלחנן סמט מבריחה למלוכה- בעקבות דוד ושאל	שעה שלישית 13:00-12:00
הרב ד"ר בני לאו ישעיהו בן אמוץ - נבואות צומחות מתוך הריאליה הפוליטית	הרב אלחנן סמט עיונים בחמש מגילות במעגל השנה		שעה רביעית 14:15-13:15

פתוח לגברים ונשים

כל השיעורים המתקיימים לקהל הרחב באופן מקוון או היברידי יוקלטו ויהיו זמינים ללומדים בקורס באמצעות אתר הקורסים שלנו לצפייה בזמנם החופשי וללא הגבלת זמן « **הנחה לנרשמים עד ה-15.09**

סרקו את הברקוד
או היכנסו לאתר

« אל תפספסו את חבילות הקורסים המשתלמות
במיוחד לכבודכם - אפשרות לרכוש חבילות רוחביות במחירים מפתיעים (לפי שעת השיעור)

לימודי תעודה מקצועיים

חדש
בהרצוג

**יעוץ ופיתוח ארגוני
למערכות חינוך וחברה
תוכנית הכשרה שנתית**

זו ההזדמנות שלך לרכוש מקצוע המשלב את הידע והניסיון הניהולי שצברת עד היום, עם גישות וכלים מותאמים מעולם היעוץ, תוך חיבור בין תאוריה, למידת מקרים וכו'.

עם טובי היועצים והמרצים
« ד"ר שי בן יוסף » הגב' הדד עמיר
« הגב' רינה שמיר דונר ומרצים נוספים »

התוכנית תתמקד בשלוש זירות ההשפעה של היעוץ:
המערכתית, הקבוצתית ובאמצעות הפרט

« ימי שלישי » 19:00-14:00

חדש
בהרצוג

**עריכה לשונית
תוכנית חד-שנתית
לעריכת לשון**

« ד"ר יעקב עציון, ראש התכנית » דוד הרבנד
בואו ללמוד עריכת לשון עם מומחים בתחומי
עריכה שונים. הלימודים עוסקים גם בשילוב
בינה מלאכותית AI בתחום

לפרטים נוספים ולהרשמה:
« ד"ר חנוך גמליאל » 054-6024831
« ד"ר יעקב עציון » 050-8233963

מוכר לשנת שבתון
נדרש ידע טוב בלשון העברית

מחזור
ג'

**לימודי ניתוח
התנהגות יישומי (ABA)**
תוכנית הכשרה דו שנתית בראשות

**ד"ר נתלי רולידר אגילה, PhD, BCBA-D
הגב' הילה שפיצר, MA, BCaBA**

וכוללת התנסות קלינית באחד משלושת תחומי המיקוד:
« ניתוח וטיפול בילדים על הרצף האוטיסטי »
« לקויות למידה ומערכת החינוך הרגילה - ייחודי להרצוג »
« קשיים התנהגותיים בהתפתחות תקינה »

« ימי שלישי » 21:00-15:00

מוכר ע"י משרד החינוך בישראל
ואירגון ה ABAI הבינלאומי

למידה משולבת (היברידית)
שיעורים פרונטליים בקמפוס היכל שלמה,
ומפגש זום סינכרוני אחת לארבעה שבועות

מוכר לשנת שבתון

למידה משולבת (היברידית)
שיעורים פרונטליים בקמפוס בגוש עציון,
וקורסים מקוונים ללמידה מרחוק

למידה משולבת (היברידית)
שיעורים סינכרוניים בזום ומפגש פרונטלי
אחת לארבעה שבועות בקמפוס היכל שלמה

מוכר לשנת שבתון ולגמולי הוראה באופק חדש

סדרות תרבות יהודית

ד"ר יעל מלי

ד"ר יעל מלי

ד"ר יעל מלי

ד"ר יעל מלי

ד"ר יעל מלי

ד"ר יעל מלי

ד"ר יעל מלי

ד"ר יעל מלי

ד"ר יעל מלי

**אמנות
מעגל השנה
בראי האמנות**

הגב' יעל מלי | ימי רביעי
« 12 מפגשים » 13:00-11:30 « פרונטלי »

לא נדרש ידע מקדים באמנות

**ספרות
אומרים אהבה יש בעולם
קריאה בסיפורי אהבה מכל הזמנים**

ד"ר אסתר הורביץ | ימי רביעי
« 12 מפגשים » 11:00-09:30 « מקוון »

**ספרות ואמנות
בד ובדין**

סדנת רקמה וקריאת סיפורים
ד"ר אסתר הורביץ | ימי שני
« 12 מפגשים » 17:30-16:00 « פרונטלי »

קבוצת מתחילות

**ספרות
קשר משפחתי בראי
הספרות העברית החדשה**

ד"ר רחל עופר | ימי שלישי
« 12 מפגשים » 11:00-09:30 « מקוון »

**ספרות
דמויות מקראיות
בשירה העברית המודרנית**

ד"ר רחל עופר | ימי שלישי
« 12 מפגשים » 11:00-09:30 « מקוון »

סיורים בשטח + הרצאות

עם מיטב המרצים מבית מכללת הרצוג ובמרכזו האקדמי של חנניה רותם
נסייר ונלמד בעקבות ממלכות יהודה וישראל והשרידים מתקופתן
הקורס משלב 8 ימי סיור בשטח ו-7 הרצאות ערב בזום

ימי שלישי « בהתאם לתאריך המצוין » לימוד עיוני: 21:45-19:30 « ימי הסיור: 19:30-07:30 »

**לומדים
ומסיירים**

ממלכות יהודה וישראל

VIA

גן אירועים בנס ציונה המקום המושלם לאירוע שלכם

- כשרות רבנות נס ציונה -

חדש!

מטבח נפרד וכלים נפרדים לאירועי מהדרין
בהשגחת 770 חב"ד הרב משה מורדי
כל המוצרים לנדאו ועדה חרדית, תעודה יומית

08-6343550

שנה טובה
ושקטה
לכל בית ישראל

חלוקי

היוקרה שתגרום לכם להרגיש חג בכל יום

ארנונה הילס

בונים
את
ישראל

גשם *6201

לפרטים נוספים:

ארנונה הילס-ירושלים.
פנטהאוזים במפלס אחד, 160-200 מ"ר
בהטבות מיוחדות לחג.
משרד המכירות פתוח בערבי החג ובחוד"מ

19:00
מעגלי שיח עם
משפחות החטופים

20:00
האירוע המרכזי
מפגש עם משפחות החטופים
מופע אחדות ושירה

כיפה-לייב
מארחים את גבי שחט והאוני דנאו

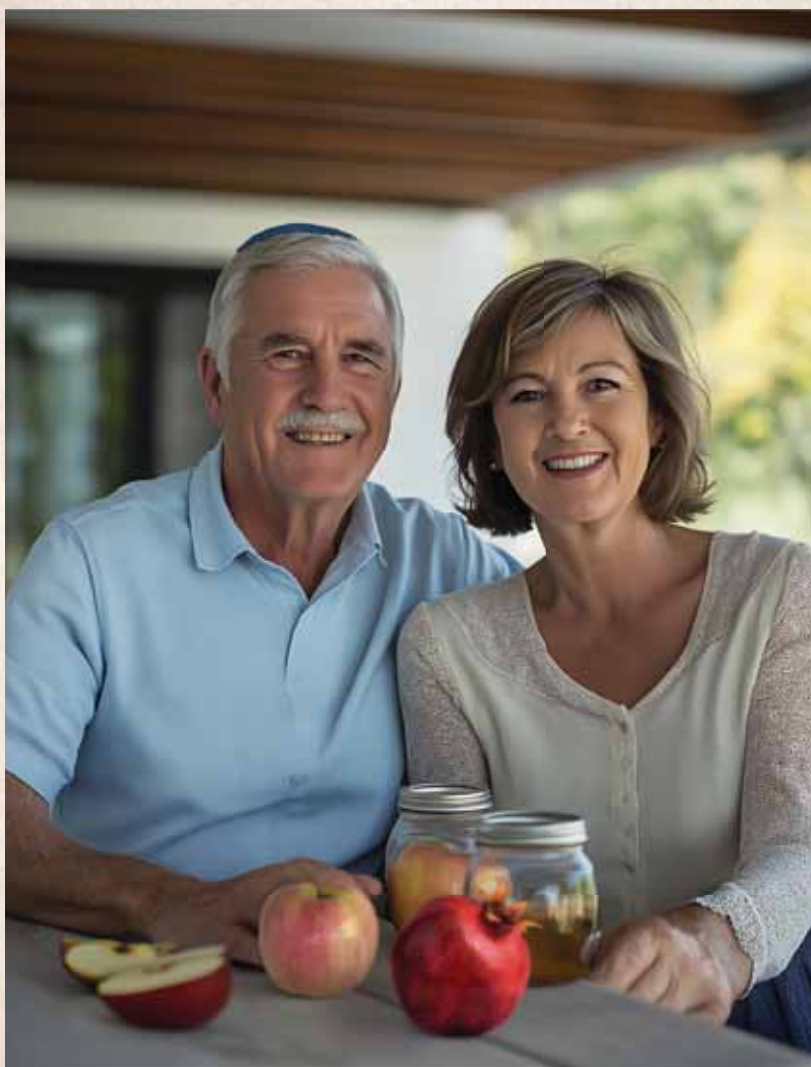
שרים יחד לשוב

יום שלישי
ו' בתשרי | 8.10
כיכר החטופים ת"א

מתאחדים עכשיו!

לשניים טובות בפרוטיאה באלקנה

לכבוד השנה החדשה, פתחנו דירה לדוגמא בתוך הפרויקט.
בואו לבקר ולהתרשם מפרוטיאה באלקנה, דיור מוגן איכותי לקהילה הדתית.
תוכלו ליהנות מהווי דתי, שיעורים בחברותא, תפילות בבית כנסת מכואר,
סביבה יוקרתית ובטוחה עם צוות מקצועי וזמין 24/7.

חבילת מוצרים למטבח

מקרר • כיריים חשמליות • תנור • מדיח כלים • מקרואל

מתנה ל-10 נרשמים ראשונים

פרוטיאה באלקנה
דיור מוגן איכותי לקהילה הדתית

לתיאום פגישה
התקשרו *9405

www.proteahomes.co.il

הפתיחה אייר תשפ"ה, מאי 2025

פצועי ופצועות צה"ל

אגף השיקום

עומד לצידכם

אנו מזמינים אתכם לקבל תמיכה נפשית
בחוות השיקומיות הפרוסות ברחבי הארץ
במסגרת ציון שנה לפרוץ מלחמת "חרבות ברזל"

בימים ראשון-שלישי, 6-8 באוקטובר,
ד'-ו' בתשרי, בין השעות 14:00-20:00

בחוות יתקיימו סדנאות גוף ונפש, פעילות חקלאית
ומעגלי שיח לכם ולבני משפחותיכם

קו התמיכה 'נפש אחת' זמין עבורכם
24 שעות ביממה, 7 ימים בשבוע: *8944

למידע נוסף היכנסו
shikum.mod.gov.il
או סרקו את הקוד

משרד המורשת

החברה לשיקום ולפיתוח
הרובע היהודי בעיר העתיקה
בירושלים, בע"מ

מורשת הפילה וסליחות

באשמורת הלילה בחודש הרחמים, כאשר העיר העתיקה אפופה קדושה וזרחניות, אלפים פוקדים את אתרי המורשת. הם מתכנסים יחדיו באירועי הסליחות, מתפללים, שרים ומתעמקים ברגעי התשובה והחסד של ימים אלו.

משרד מורשת והחברה לשיקום ופיתוח הרובע היהודי מזמינים את המוני בית ישראל להגיע ולבקר באתרי המורשת של הרובע היהודי בשיאו של חודש הרחמים והסליחות.

תוכלו לבקר ללא תשלום בתאריכים הבאים:
1.10-25.9, כ"ב-כ"ח אלול | 6.10-10.10, ד'-ח' תשרי
שעות הפעילות: 20:00-24:00

**הרובע
ההרודיאני**

סיור מודרך כל חצי שעה
בתום הסיור אמירת פיוטי סליחות עם נגן
ותפילה לשלום החיילים והשבת החטופים
ברישום מראש או על בסיס מקום פנוי

**הבית
השרוף**

ברישום מראש או
על בסיס מקום פנוי

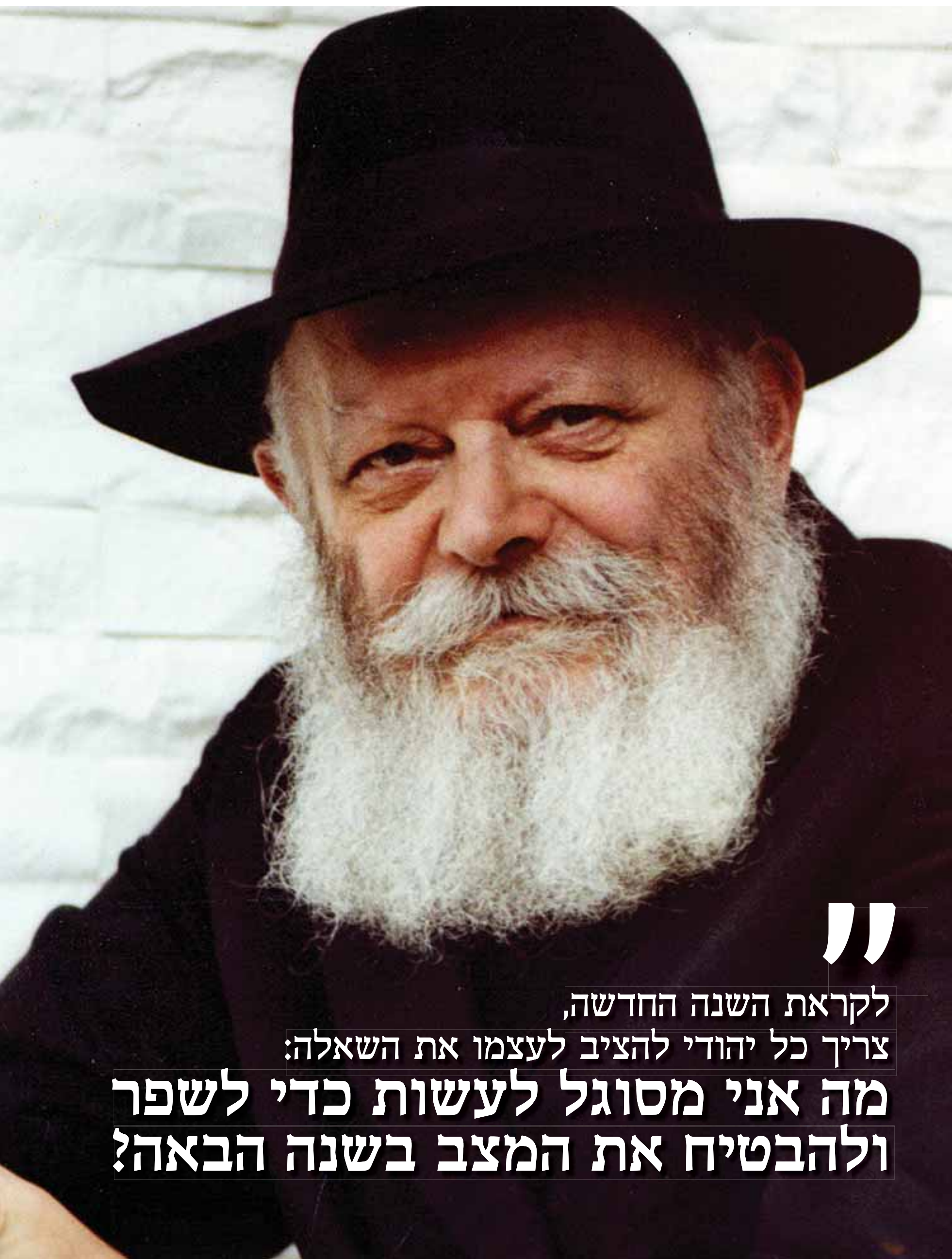

**בית כנסת
החורבה**

ניתן להגיע על בסיס מקום פנוי

”

לקראת השנה החדשה,
צריך כל יהודי להציב לעצמו את השאלה:
**מה אני מסוגל לעשות כדי לשפר
ולהבטיח את המצב בשנה הבאה?**

מכתב מהרבי לקראת ראש השנה ה'תשכ"ב (1961)

/ בתרגום חופשי

RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
Hyacinth 3-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליובאוויטש
770 איסטערן פארקוויי
ברוקלין, נ. י.

ב"ה, כ"ה אלול, ה'תשכ"ב
ברוקלין, נ.י.

אל בני ובנות ישראל
אשר בכל מקום ומקום
ה' עליהם יחי

שלום רב וברכה!

שנת ה'תשכ"ב [השנה שלקראתה נכתב
המכתב] המגיעה בקרוב לקצה, היתה שנה של
התרחשויות רציניות, בעולם בכלל ובעולם
היהודי בפרט:

הפחד מפני עוצמת הנשק האטומי, המתיחויות
והמהומות ביחסים הבנלאומיים, מרוץ החימוש
העולמי בין העמים וכיוצא באלה.

במצב היהודי במיוחד - הרי ריכוזים יהודיים
בחלקים מסויימים בעולם זועזעו במדה
רצינית.

כך גם באשר למצבו של היחיד, עד לחיי
היום יום שלו, הרי אף שהורגשו התעוררות,
צמאון ושיבה אל מעיינות הנצח שלנו של
אמונה והתאחדות עם תורה ומצוות - הרי
לדאבון לב (שלא לביטוי בימי הסליחות) שעת
הכומר הכבירה לא נוצלה במדה הראויה.

...

לאור השנה החדשה, הבאה עלינו ועל כל
ישראל לטובה, צריך כל יהודי להציב לעצמו
את השאלה: מה אני מסוגל לעשות כדי לשפר
ולהבטיח את המצב בשנה הבאה? מה אני
מסוגל לעשות בשביל היחיד, בשבילי, בשביל
כלל ישראל ובשביל העולם מסביב?

כ"ה אלול: נברא העולם (ויק"ר רפכ"ט. פדר"א פ"ח. ראה ר"ן ר"ה טז, א).
ההמשכה על כל השנה שביום כ"ה באלול ומעלתו - נתבאר בד"ה יו"ט
שר"ה תרל"ב.
התעוררות: להעיר ממאמר הבעש"ט ז"ל על הב"ק שמכרות (לקו"ת שלח
מו, סע"ב).
לא נוצלה: ראה לקו"ת ויקרא רד"ה אדם כי יקריב.
במדה הראויה: ראה כתובות טז, רע"א.

ראש השנה נותן את המענה לזה.
ראשיהשנה, יום הדין של הפרט, של הכלל
ושל העולם כולו - מהווה את פתיחת השנה
החדשה, את הראש של השנה הבאה.

התוכן התמציתי של ראשיהשנה הוא הכתרת
הקדוש ברוך הוא למלך - על ידי "מלכותו
ברצון קבלו עליהם",

בשמחה גדולה, התבטלות חזקה ויראה
גדולה להכתיר ולקבל את הקדוש ברוך הוא
כמלך ולהכניע את עצמנו לרצונו.

כל יהודי מקיים ביום ראשיהשנה את
הציווי "שתמליכוני עליכם", להמליך את
הקדוש ברוך הוא עלינו כמלך, הציווי הזה
הוא אל כל אחד ואחת מאתנו. מההכתרה של
כל אחד כפרט, שהרי כל אחד מהווה חלק
מהותי ומרכיב בסיסי בכלל ישראל, מתהווה
ההכתרה של הקדוש ברוך הוא כמלך ישראל
וגואלו. קבלת מלכותו על-ידי היחיד, בתוך
כלל ישראל, משפיעה על כל הסביבה, על כל
העולם, ואז מתמלאת הבקשה: "מלוך על כל
העולם כולו".

"קבלת מלכותו" מתבטאת בהעמדת
ההתנהגות היום-יומית בהתאמה מלאה עם
רצון המלך ומצוותיו, כפי שניתנו לנו מן
הקדוש ברוך הוא, שהוא מלך חפץ בחיים
(חיים אמיתיים), בתורה, תורת חיים, ובמצוות
שעליהן נאמר: וחי בהם.

התנהגות כזו מבטיחה חיים שלווים
ומאושרים לפרט, לכלל ולכל העולם כולו -

מאושרים הן ברוחניות והן בגשמיות.
שכן לאמתו של דבר - הרוחניות והגשמיות
אינם שני עולמות נפרדים,
- שמע ישראל (כשיהודי שומע ומבין כי) ה'
(הוא) אלוקינו (הן של ישראל הפרט, והן של
כלל ישראל, כי) ה' (הוא) אחד (אחד ויחיד
תמיד ובכל מקום - לעולם ועד) - היהודי
מחדיר את האחדות הזאת ומגלה אותה בכל
העולם כולו, והוא רואה שאלקות ורוחניות
מנהיגה את הגשמיות, והטבת המצב הרוחני
מביאה הטבה בחיים הגשמיים.

...

הטבה בחיים הרוחניים, במילוי מצוות המלך,
חייבת לבוא בשני התחומים: מצוות שבין אדם
למקום ומצוות שבין אדם לחברו. דבר זה
מודגש בקריאה בקול בראשיהשנה: "תשובה,
תפלה וצדקה מעבירין את רוע הגזירה".

תשובה - ההחלטה האיתנה לשוב אל המלך,
תוך חרטה גמורה על העבר וקבלה טובה על
להבא, הן בתפלה, בתחום שבין אדם למקום,
והן בצדקה, בתחום שבין אדם לחברו,

- כל זה מעביר את רוע הגזירה

ומביא לכל פרט, לכלל ולכל העולם כולו

כתיבה וחתימה טובה לשנה טובה ומתוקה,
בגשמיות וברוחניות גם יחד.

בברכת כתיבה וחתימה טובה

בטוב הנראה והנגלה

מנחם שניאורסאהן

קבלת מלכותו: ראה ג"כ קונטרס התפלה פט"ו.
בחיים... (חיים אמיתיים): ראה מחצה"ש לשו"ע או"ח סתקפ"ב שק"ד.
שמע ישראל... אחד: מלכות דברי ר' יוסי (ר"ה לב, ב. ונתבאר בהמשך
וככה תרל"ז פ"פ).
אחד... ובכל מקום: ראה שו"ע רבנו הזקן ס"א ס"ו.
האחדות הזאת... בכל: ראה אנה"ק ס"ט.
תפילה... למקום: עיי"ג אור תורה לה"מ בסופו ד"ה אל תעש... לפני
המקום.

ובשביל העולם: כתוב כמה בקשות דר"ה ועד לתפלה וידע כל פעול
(שבעולם העשי - ס"י האריז"ל) כו'.
יום הדין... ושל העולם כולו: כל באי עולם (ר"ה פ"א מ"ב. ד"ח ר"פ נח).
את הראש: ראה עטרת ראש בתחלתו.
הוא הכתרת... גדולה: ד"ה יו"ט שר"ה, תש"ג.
את הציווי: ר"ה טז, א.
משפיעה... על כל העולם: ראה פדר"א פ"א: אמר להם כו' ונמליך עליהם
כו'.

דבר מלכות מתורותיו=הוראותיו של הרבי

| הרשמה למנויים: 03-9601001 / www.DvarMalchus.Org

בס"ד

למען העובדים, בשביל המדינה

BAYSBERGTEAM

מימין לשמאל: יוני קריספין, יו"ר ועד עובדי אלקטרה-אפיקים | עידן מעוז, יו"ר ועד עובדי איקאה
מורן יצחק, יו"ר ועד עובדי תן בים | כפיר אלמסי, יו"ר ועד עובדי HOT

להצטרפות
סרקו

הסתדרות לאומית
יש מי שצוואר אדום!
מייסודו של זאב זיבוטינסקי, 1934 *8882

שנה טובה שנה בריאה

על המשקל
מוסיפים טעם לחיים

שקד טבעי

500 ג' ב-26 ₪

במקום 34.5 ₪

תמר מג'הול
1 ק"ג

2 יח' ב-36 ₪

במקום 59.8 ₪

מעולה
לאפיה

מטבעות שוקולד 70%

500 ג' ב-35 ₪

במקום 42.5 ₪

שמן זית
1 ליטר

2 יח' ב-120 ₪

במקום 139.8 ₪

פקאן טבעי

500 ג' ב-36 ₪

במקום 45 ₪

פקאן מסוכך

250 ג' ב-20 ₪

במקום 25 ₪

לוביה

500 ג' ב-6 ₪

במקום 9 ₪

דבש טהור
500 גרם - לא מחומם

2 יח' ב-50 ₪

במקום 59.8 ₪

משמש מיובש

250 ג' ב-10 ₪

במקום 12.25 ₪

סילאן טבעי
900 גרם

2 יח' ב-30 ₪

במקום 53.8 ₪

שוקולד ג'ומו
מגוון טעמים / טבעוני

2 יח' ב-35 ₪

במקום 45.8 ₪

תיבול לאורז
מגוון טעמים

300 ג' ב-19.9 ₪

במקום 29.7 ₪

ממרח תמרים טבעי

2 יח' ב-20 ₪

במקום 27.8 ₪

ללא
תוספת
סוכר

שזיף מגולען

500 ג' ב-18 ₪

במקום 24.5 ₪

מייפל אורגני טהור
250 מ"ל

2 יח' ב-45 ₪

במקום 53.8 ₪

פסטה מקמח כוסמין
מגוון צורות

2 יח' ב-26 ₪

במקום 45.8 ₪

חומץ תפוחים 1 ליטר
מסונן / לא מסונן

17.9 ₪

במקום 32.9 ₪

חמאת שקד

2 יח' ב-64 ₪

במקום 83.8 ₪

ללא
תוספת
סוכר

רסק תפוחי עץ

9.9 ₪

במקום 13.9 ₪

רטבים לבישול
מגוון טעמים

13.9 ₪

במקום 19.9 ₪

שנה
טובה!

חג
שמח!

ויטמין C1000
180 כמוסות

59.9 ₪

במקום 79.9 ₪

ויטמין C1000
60 מ"ג 60
כמוסות

79.9 ₪

במקום 119.9 ₪

ויטמין C1000 לא חומצי
90 כמוסות

64.9 ₪

במקום 79.9 ₪

ללא
תוספת
סוכר

מיץ טבעי 1 ליטר
מגוון טעמים

2 יח' ב-34 ₪

במקום 49.8 ₪

שלוש הזדמנויות מתוקות לשנה החדשה

חלוקי

אכלוס
מיידי

צמודי קרקע 6 חדרים עם גינות

אור ים

מסלול
הון עצמי
בתשלומים*

EURO
glow
מעלות הנחל נתיבות

דירות 3-4-5 חד', דירות גן ופנטהאוזים

נתיבות

אכלוס
מיידי

דירות 4 חדרים אחרונות

אשקלון מול המרינה

בקרוב! קרית אתא | תל אביב | נמל חיפה

האכלוס החל!

בדכות לדיירים המאושרים שכבר נכנסו!

מכון יופי
ומספרה

בריכה

אולם הצגות,
סרטים והרצאות

חוגים, פעילויות
פנאי וטיולים
מאורגנים

גינת משחקים
לנכים

חדר
מלח

מרכז בריאות
וספא

קפיטריה

חדר כושר
ואולם התעמלות

מרפאה

בית
כנסת

"הוד דניה"
דיר מוגן
על שמך בטאבו!

דברו איתי, זיוה: 055-29-29-224

רח' גולומב 21 ירושלים | חפשו אותנו בפייסבוק

דירות אחרונות
כל הקודם זוכה!

חומש אופקים

הרב שי פירון

פירוש חדש ומקיף המאפשר לכל אחד ואחת ללמוד כל פרק כיחידה אחת.
להתחבר לערכי הרוח ולגבש תמונת חיים רלוונטית ומעוררת השראה.
הפירוש מתבסס על אוצר חכמת ישראל לדורותיה ולגווניה.

ידיעות ספרים

להשיג באתר ybook, **סטימצקי** STEIMATZKY, **צומת ספרים** תמיד כדאי לעצור בצומת **ב- ברית** ובחנויות הספרים המובחרות

אכלוס מייד
ממ"ד בכל דירה

הצמנות להיות שותפים בקהילה אתפתחת בישוב יד בנימין

פרויקט קהילתי ייחודי בישוב יד בנימין

הפרויקט המבוקש והמדובר במגזר!

- דירה מרווחת במיקום מרכזי על שמכם בטאבו (ללא פיקדון)
- קהילה פעילה ואיכותית של אנשים טובים, כמוכם
- מ. מסחרי במתחם, מרכזי קניות, תרבות ובריאות במרחק הליכה
- בית כנסת, בית מדרש וישיבה גבוהה
- השקעת נדל"ן מאוד אטרקטיבית

חפשו בגוגל: אחוזת יונתן יד בנימין
www.ahuzatyonatan.co.il

דמי ניהול נמוכים
יד בנימין מ.א. נחל שורק
055-989-1199

אחוזת יונתן
החיים החדשים שלכם

חינוך טוב
זה א'-ב'
לשנה טובה!

מכללת דוד ילין | rishum@dyellin.ac.il

02-6558111

www.dyellin.ac.il

שנה טובה ושקטה
לכל בית ישראל

בראשית
קהילת מגורים חדשה לבני 65 +

B-WAY DIGITAL

בית הכנסת | הדמיה להמחשה בלבד

בראשית. המקום הנכון בשבילכם, בזמן הכי נכון שלכם!

בשנה הבאה – כולם אצלכם! ב"בראשית" עשינו מקום ליד השולחן לחברים חדשים וחוויות חדשות. בתחילת 2025 ייפתח המתחם המדהים שלנו ואתם מוזמנים להצטרף וליהנות מאווירה חגיגית ושמחה. תוכלו לבחור בין אירוח המשפחה לכל החג בדירות מרווחות, או ליהנות יחד מסעודת חג חגיגית ואווירה נהדרת במתחם פרטי במסעדה שלנו, מול נוף ירושלמי מרהיב. אל תפספסו את ההזדמנות להיות חלק מהקהילה המיוחדת של "בראשית". שנה טובה לכולם.

300,000 ₪
הנחה
במהלך חגי תשרי

*2349

אכלוס בתחילת 2025

מייד
2 חד'
עם גינה
מקסימה

משנת 1995

נווה שלם

בית דיור מוגן לגיל הזהב
בשכונת ארנונה הוותיקה והיוקרתית בירושלים.

- ◆ דירות איכותיות בסטנדרט גבוה עם מרפסות וגינות
- ◆ שירות רפואי מקצועי
- ◆ צוות מסור הדואג לדיירי הבית 24 ש' ביממה, באווירה משפחתית
- ◆ פעילות חברתית מגוונת
- ◆ במקום ניתנים כל צרכי הגיל השלישי

קורא הדורות 27 ירושלים, 050-5246077 | טל': 02-6737993
neve.shalem@gmail.com - www.neve-shalem.co.il

אוכל משובח ומוזיקה חיה עושים לכם חג בלב? האמת, גם לנו.

רו לוי

Kikar Hamusica

- תבחרו את הטעם שלכם, אנחנו כבר נדאג לחוויה -

מזמינים אתכם לחגוג איתנו את חגי תשרי במגוון מסעדות משובחות וכשרות המביאות לכם את מיטב הטעמים מאיטליה, ספרד, צרפת, יוון וישראל, לצד הופעות חיות ואווירה קסומה, והכול במתחם יפהפה בירושלים.

02-6244-186

02-994-49-02

02-6266-306

02-99-20-540

073-386-9294

050-5357811

יואל משה סלומון 10, נחלת שבעה, ירושלים | www.kikar-hamusica.com

זה הזמן לסלוח. האמנם!?

כדי להגיע לתיקון אמיתי, חייבים להתמודד באמת עם החטא.

מה הכוונה להתמודד באמת?

הכוונה שהחוטא יצליח להגיע להבנה מהותית של המעשים הרעים שעשה.

ואיך מבינים את זה?

המנגנון המרכזי שממש את החוטא שיצליח לחטוא, הוא ניתוק מהכאב שהוא גורם לצד השני.

אנשים שחטאו, לא מצליחים באמת להרגיש את עוצמת ההשלכות של מעשיהם.

בסופו של דבר, כמה שהם ינסו, הם בצד השני, בצד הפוגע.

בגלל הקושי לשאת את האשמה הכבדה, את עוצמת הכאב, החוטא כל הזמן מקטין ומתרץ את מעשיו.

החוטא לא באמת חש את הכאב של הנפגע.

הוא צופה בזה מהצד.

לכן התנועה הנפשית הזו חוסמת את מנגנון הסליחה.

מנגנון הסליחה נשאר חסר ופגום.

למרות שהוא ביקש סליחה ומשפר את התנהגותו, ענבל ממשיכה לכאוב את הצער שקובי במעשיו גרם לה.

היא מרגישה שהיא נמצאת שם לבד.

אם קובי יצליח להיות איתה בחוויה הנפשית של הכאב, ממש להרגיש את זה כאילו זה עובר עליו ממש,

בלי לברוח להתגוננות להיות שם לגמריי בשבילה, אז יתרחש הפלא.

חוות החטא והקושי, תהיה חוויה מאחדת ביניהם ולא מפרידה.

ענבל צריכה רק דבר אחד, שחוות החטא שקובי עשה, לא תשאר "שלו", אלא תהפוך "לשלנו".

(לעבור מנפרדות לאחדות)

זה יתרחש בתנאי שקובי יחוה איתה לגמריי את החוויה הקשה שהיא עברה כתוצאה מהמעשים שלו.

כי עיקר התסכול של החטא, שהוא פעל בלי לחשוב שמעשיו פועלים על אשתו.

לכן זה שהיא משתפת אותו בכעסים, בכאב, ובכל ההשלכות של הנזק, זה הרחמים (המתוקנים) הכי גדולים מצידה.

היא יכולה לספר לו את כל החוויה הקשה, של מה שהיא חוותה בעקבות החטא.

לא ממקום של "אני מאשימה אותך", אלא מתוך שותפות אמיתית בכאב שלה.

כי אם היא לא תשתף אותו בכאב ובהשלכות, הוא נשאר עם החטא לבד.

על ידי כך שהיא מכניסה אותו לחוויה הנפשית של מעשיו (כי הרי היא מבינה הכי הרבה והכי מדויק את ההשלכות של מעשיו) יהיה אפשר לבנות את הדרך הראויה לקשר.

ברחמים גדולים אלו היא יוצרת לו נתיב אמיתי לשפר את דרכיו, בדיוק כמו בחזרה בתשובה למול הקב"ה,

הקב"ה ברחמיו הגדולים נושא עוון ופשע.

כאב ועוצמת החטא הם לא רק שלי, כשהקב"ה לצידי, עוזר לי לשאת אותם, הופכת חווית החטא למאחדת ולא למפרידה.

דע מאין באת.

בקשר כלשהו, (אפילו בזה שהיא שואלת אותו אם קנית את זה ואת זה במכולת?) זה מעביר לקובי מסר שזה פלא גדול:

לא רק בגלל שהוא מרגיש שהוא עוד קיים, אלא יותר מזה הוא עדיין בעל, זוהי עוד עלייה במדרגת הנס! ועוד שלב ברחמיה של ענבל.

תהליך זה מקביל לחזרה בתשובה למול הקב"ה.

הדבר המרכזי שבעל תשובה משנה בתודעה שלו, שלמרות חטאיו הגדולים והמקומות השפלים שהגיע אליהם, הקב"ה בוחר לקיים אותו, וזה מתוך מידת הרחמים של השם.

כי לפי האמת אין לחוטא שום זכות להמשיך להתקיים,

מה שפעם היה לו טבעי בלי שום שאלה איך הוא בכלל חי וקיים משתנה תודעתית ויותר מכך זה לא רק שהקב"ה.

מרחם עליי ואני עדיין קיים, אלא הוא תובע ממני קשר, הוא רוצה את המצוות שלי, הוא עדיין לא מחק אותי.

שני שלבים אלו הופכים את התודעה, ממצב שהיו לי זכויות טבעיות, למצב תודעתי שכל מה שיש לי מרגע זה ואילך, זה בגדר נס גדול ומתנה מופלאה, כי בצד האמת בכלל לא מגיע לי.

שלב שלישי: להתמודד באמת עם החטא הרי הכאב הכי גדול והקושי לסלוח יושב על התחושה הקשה:

איך אחרי מעשה כזה רע, החיים ממשיכים כאילו הדבר לא קרה?

איך אפשר להתעלם ממה שהיה? קיימת תחושה חזקה שהעבר לא משתחרר,

אנחנו כאילו מנסים לתקן להתקדם, להתעלם, אבל בסוף זה קיים מאוד חזק ביננו.

אז איך מתמודדים עם מה שהיה? להתעלם אי אפשר,

לחזור אחורה ולמחוק גם אי אפשר.

איך אפשר לסלוח למי שעשה לנו רע? שפגע בנו באופן כל כך נבזי, שהזיק לנו ואפילו לא שילם על מעשיו? איך אפשר להפסיק לכעוס כשכאב הפגיעה כל כך חי ובווער בתוכנו?

"כמה פעמים היא תזכיר לי את זה שוב ושוב? אני יודע שאני אשם, ביקשתי סליחה, אני מצטער, מה עוד אני יכול לעשות? איך אפשר לבנות ככה את הקשר כשהיא כל הזמן מזכירה לי את מה שהיה?" אמר קובי בייאוש.

גם אני לא מבינה את עצמי" המשיכה ענבל.

"מדוע אני עדיין כועסת? הרי הוא ביקש סליחה, הוא מפצה אותי כל רגע ורגע, למה בכל זאת אני עדיין לא סולחת? אני כועסת כאילו לא עברו שנתיים. אני כל הזמן נזכרת במה שהוא עשה, הכל בווער בתוכי "

סיימה ועיניה דומעות.

באמת מדוע? מדוע ענבל לא מצליחה לסלוח?

נזהה את המחשבות שמציפות את ענבל.

הדיבור הפנימי שלה נשמע כך:

"איך הוא העז לעשות לי את זה? איך אני יכולה להמשיך אחרי הפגיעה הזו שזילזלו בי והשפילו אותי?"

"למה בכלל שאני אסלח לו? אם אני אסלח אז איפה יהיה הצדק בעולם? מה זה פה, אין דין ואין דיין?"

סוג זה של מחשבות, מחדד את חווית הקורבנות ואת תחושת הכאוס.

שהרי איזה מין עולם זה שמתרחש בו כזה עוול ואין דין ואין דיין, איפה הצדק?

אז מה עושים?

התהליך מתחיל ממקום בסיסי של קבלת אחריות אמיתית.

חייבת להיות עמידה של הפוגע מול המעשה, בלי שום הצדקת נסיבות, בלי הקטנה של חומרת המעשה. הפוגע צריך להרגיש בנקודה פנימית משמעותית, את ההבנה שהוא בחר לחטוא.

חייבת להיות הלימה בין המילים שקובי אומר לבין החוויה הפנימית שלו.

כלומר, ענבל צריכה לחוש את הצער והכאב של קובי.

רק אחרי שהוא יגיע לנקודה שבה הוא הפנים: "היתה לי בחירה לנהוג אחרת ובחרתי ברע"

הוא יוכל להתחיל את התיקון אשר מורכב משלושה שלבים:

שלב ראשון: אין לקובי זכויות קובי צריך לנסות להגיע בתוכו להבנה פנימית: "בגלל מה שהוא עשה (שיקר, פגע, רימא) פירק ופגע בבסיס הקשר.

והוא חייב להבין שאין לו שום זכויות בקשר הזה" כל הזכויות הטבעיות שהיו לו עד היום נגמרו.

הקשר הזה אמור להגמר.

רק בזכות רחמיה של ענבל קובי קיבל את הזכות להיות בקשר הזה בחזרה.

כל עוד קובי אוהז בזכות הקיום שלו, זה לעולם לא יגיע לסליחה.

שלב שני ההכרה שהוא עדיין בעל זה שענבל ממשיכה לקיים עימו תקשורת סביב ענייני הבית התפעוליים, בעצם זה שהיא מעוניינת

פרס כץ

יישום ההלכה בחיים המודרניים
נוסד בשנת 1975 ע"ש גולדה כץ

זוכי פרס כץ תשפ"ד בסימן ערבות הדדית גבורה ומסירות

נשיא המדינה: "זוכי פרס כץ מחוללי שינוי קריטי בעת הזו"

צילום: אלעד מלכה

ישיבת שדרות, ארגון הלל העולמי, הרב יעקב רוז'ה,
שרון לאופר, אביגיל בר-אשר, פרופ' איתן אוקון,
אלישע מדן, ארי שפיץ, שלומית בן דוד, רייצ'ל גולדברג-פולין

עמנואל שילה

לתגובות: eshilo777@gmail.com

באבוד רשעים רינה

רגע לפני כניסת השבת האחרונה של שנה קשה ונוראה, זכינו להארת פנים מצד ההשגה העליונה שמסרה לידי כוחותינו את רב המרצחים נסראללה, הבולט והבוטה מבין אויבי ישראל בדור הזה. חובה להמשיך במתקפה עד שאחרון תושבי הצפון יוכל לחזור לביתו בשלום ובביטחה

→

הספיק לראות את ארגונו סופג מכה אנושה לפני שחוסל גם הוא. נאומו האחרון של נסראללה בעקבות מתקפת הביכורים

צילום: נתי שוחט פלאש 90

ממאה חטופים. יש לפעול כדי להוציא בהקדם את חלוקת הסיוע ההומניטרי מידי חמאס, ובכך לשחרר את האוכלוסייה מהתלות בו, לקרב את קץ שלטונו ולהגביר את נכונותם של אזרחים עותים לשיתוף פעולה מודיעיני ומבצעי עם ישראל, שיביא סוף למלחמה ולסבלם של העותים. אסור לדשדש במצב סטטי, יש לזוז ולתקוף ולא לתת לאויב לנוח, להיערך ולהתארגן. הדעות שמביע גדעון סער בחודשים האחרונים נותנות תקווה שניסיונו הציבורי העשיר ושיקול דעתו המאוזן יתרמו לקבלת החלטות התקפיות נכונות בכל החזיתות.

ההצלחה הגדולה והמהירה של המתקפה המשולבת על האויב השיעי לבנוני מייצרת מחויבות גמורה להמשיך ולהכות בחיזבאללה עד לתבוסתו המוחלטת, ועד שתתאפשר בקרוב חזרתם של תושבי הצפון לבתיהם בשלום ובבטחה. אסור להיכנע ללחצים ופיתויים מצד מי שמתיימרים להיות ידידינו, אבל לא חדלים מלהפריע לנו בדרכנו אל הניצחון

תרפ"ט. זו הסיבה שבגללה פסוקים אלו מודפסים בסוף סדר ההקפות בסידור עולת רא"ה. אז אם גם אתם מתלבטים איך מתאימים את אופי ההקפות ליום השנה לטבח שמחת תורה, הרי לכם טיפ קטן.

ההצלחה הגדולה והמהירה של המתקפה המשולבת על האויב השיעי לבנוני, ממתקפת הביכורים המופלאה ועד לחיסול השיטתי של הנהגת חיזבאללה ופגיעה באלפי מחבלים ובאמצעי לחימה בהיקף עצום, היא לא רק סיבה לשמחה והודיה. היא גם מייצרת מחויבות גמורה להתגבר על מכשולים והתנגדויות, להמשיך במאמץ המלחמתי ולהכות באויב עד לתבוסתו המוחלטת, ועד שתתאפשר בקרוב חזרתם של תושבי הצפון לבתיהם בשלום ובבטחה. אסור להיכנע ללחצים ופיתויים מצד מי שמתיימרים להיות ידידינו, אבל לא חדלים מלהפריע לנו ולעמוד בדרכנו אל הניצחון. ובעוד ידנו האחת שלוחה צפונה ומכה באגרוף קפוץ, היד השנייה השלוחה דרומה צריכה להמשיך ולהדק את לפיתת החנק סביב צווארו של חמאס, ארגון המרצחים הפלשתינאצי שרצח וטבח ושרף ואנס את מיטב בנינו ובנותינו ועדיין מחזיק בשבי למעלה

1 אז איפה הייתם כשכוחותינו חיסלו את הצורך נסראללה ומתי זה נודע לכם? אני עשיתי את השבת השמחה והמרוממת הזאת בגובה של למעלה מ-800 מטר מעל פני הים, בבית ההארכה ביישוב הר ברכה, יחד עם הצוות החינוכי ותלמידות השביעית והשמינית במקום העבודה של אשתי - אולפנת צביה רבבה. את בשורת החיסול לא למדתי ממודעות שתלו שכנים חילונים, שלא כל כך מצויים שם, אלא בדרך כשרה יותר. בעקבות החיסול הוכרזה כוננות בכל יישובי האזור, והיו עמנו אנשי ביטחון שנדרשו להישאר בהאזנה רצופה. בליל שבת נודע לנו שהבונקר הותקף ורוב הסיכויים שנסראללה חוסל. בשבת בבוקר התפרסם אישור רשמי. וכך במהלך סעודת השבת קם ראש האולפנה ובישר את בשורת הישועה הגדולה לה זכינו בחסדי שמיים. תשואות, פסוקי הודיה וקריאות שמחה פרצו מכל עבר, והיה ברור שזה הזמן שבו אנו, מיעוט הגברים שהיינו שם, מתבקשים לפנות את האולם כדי שהבנות יוכלו לרקוד. יצאנו החוצה, בערך עשרה גברים שהקשר ביניהם הוא בעיקר מקום העבודה המשותף של נשותיהם, ובכל זאת הרגשנו צורך לחבור למעגל משותף של ריקודים הבובלת ראש האולפנה. בדרך כלל אינני נוטה להתרגש בקלות, אבל הפעם במעגל הריקוד הזה הוצפתי עד דמעות ברגשות שמחה והודיה. אחרי כל המוראות והקשיים שעברנו השנה, הנה ריבונו של עולם מאיר לנו פניו בשבת האחרונה של השנה ונותן בידינו את הבולט והבוטה מבין שונאי ישראל, רוצח ההמונים ובעל הלשון הגדולה המחרפת ומגדפת את עם ישראל ואת מדינת ישראל וצבאה. כמו שנפל סיסרא בידי יעל וכמו שניתן גלית מחרף מערכות ישראל בידי דוד. וכך סבבנו במעגל ושרנו "הטוב כי לא כלו רחמך", "ידוד לה' חסדו ונפלאותיו לבני אדם", וכמובן גם את שיר הנקמה "זכרני נא".

2 אגב, לפעמים אני קצת מתחרט על החלק שהיה לי בהפצת השיר הזה (שהלחין וביצע לראשונה דב שורין) בציבור הרחב, כששידרתי אותו שוב ושוב בערוץ 7 בימי הפיגועים הגדולים של האינתיפאדה השנייה. ולא משום שיש לי בעיה עם שיר נקמה. רגש נקמה שדוחף לפגוע ולכלות את המרצחים הרשעים, שונאי ישראל ואויבי אלוך ישראל, הוא רגש חיובי. נכון שיש מי שמשתמשים ברגש הזה במקום הלא נכון, בדרכים בעייתיות וכלפי אנשים פחות נכונים. אבל בהקשר של נסראללה ודומיו הבעיה שלי היא הפוכה. התפילה לנקמה של שמשון נראית לי קטנה וחלשה מדיי כשמדובר בנקמת עם ישראל באויביו בדור הזה.

הנקמה של שמשון היא נקמה נואשת מעמדת חולשה של מי שכבר הובס ומבין שסופו קרב. התקווה היחידה שנותרה לו היא לבצע נקמת "תמות נפשי עם פלישתים", שתספיק כדי לנקום רק תמורת אחת משתי עיניו באמצעות אלפי אויבים פלישתים שישללו אל מותם ביחד איתו. ברוך ה' אנוחו לא שם.

שנה לתורת הציונות הדתית

ירושלים מציינת 100 שנים בשורה של אירועים ופעילויות של חיבור עמוק לתורה,
 לצד התחדשות וקדמה, התיישבות ותרבות, בניין הארץ באמונה, אהבת ישראל
 עם מחוייבות והקרבה, **הציונות הדתית - חזון של עוצמה, תורה ותקווה.**

100 אירועים של תורה וגבורה

תודה לכל הרבנים, המרצים, אנשי התרבות והרוח, ולעשרות
 אלפי הירושלמים שלקחו חלק בשבת תורה וגבורה במסגרת
 שנת המאה לתורת הציונות הדתית

אודות של סליחות

סיורי סליחות וחוויה מרגשת
 של חיבורים ואחדות

סיור קבוצות עם מדריך

בעקבות דמויות שהטביעו חותמם על תולדות
 ירושלים והיו השראה לאהבת התורה, העם והארץ.
 הסיור ללא תשלום | לקבוצות מעל 30 איש
 להזמנות: 02-6264488 (בין השעות 9:00-15:00)

סיור עצמי

מבית הרב קוק ועד הכותל - סרטון קצר בכל תחנה,
 בכיכובו של נעם יעקובסון.
 ללא הרשמה מוקדמת מותאם למשפחות עם ילדים.

לפרטים נוספים:

מאה שנה
 של אהבת הארץ

מאה שנה
 של אהבת ישראל

מאה שנה
 של אהבת התורה

זאב קם

לתגובות: lomez4@gmail.com

זאת לא הכלכלה, טמבל

שוב ישבו בכירי מערכת הביטחון מול חברי הכנסת פעורי הפה, והסבירו להם שלמרות הכול צריך לחזק את הרשות הפלשתינית ולנקוט צעדים כלכליים שיורידו את מפלס הטרור ביהודה ושומרון. מישהו אמר קונספציה ולא קיבל?

← ראשי המערכת מדברים על חשיבות חיזוק הכלכלה של הרשות כמו על אמונה דתית לכל דבר. הפגנת תושבים באפרת נגד כניסת כוועלים ערבים

שנחשף בהר עיבל וגם באזורים נוספים שבהם ישנם אתרים ארכאולוגיים עם היסטוריה יהודית. בחלק השני של התשובה הוא טען שמדינת ישראל מקדמת צעדים כואבים נגד גורמים פלשתינים בכירים שמעורבים ומקדמים את המערכה המשפטית נגדנו, בעיקר צעדים כלכליים נגד הנכסים שלהם.

נתחיל מהחלק הראשון של התשובה, שאין מביך ממנו. מה זאת אומרת שמדינת ישראל מגבירה את האכיפה נגד פגיעה באתרי מורשת והיסטוריה יהודית כתגובה לטרור המשפטי שהפלשתינים מנהלים נגדנו, או בעקבות צעדים עוינים אחרים? זו אמורה להיות פעולה שגרתית וקבועה, לא כענישה על מעשה כזה או אחר, אלא כהגנה על ההיסטוריה שלנו ועל ממצאים ארכאולוגיים בעלי ערך אדיר? מישהו פה התבלבל ובענק.

"אילו צעדים כלכליים?" התעקש חבר הכנסת אלקין לקבל תשובה ברורה, בהתייחס לחלק השני של דברי נציג המל"ל. בתגובה קיבל אסופת משפטים שלא הייתה מביישת תלמיד בית ספר שזה עתה נשאל מדוע לא הכין שיעורי בית ובתגובה יורה את כל מה שיש לו. משהו בסגנון של: תראה, אנחנו בדיוק על הנושא הזה עכשיו. הייתה צריכה להיות ישיבה על זה בשבוע שעבר אצל ראש הממשלה, ובסוף זה לא קרה, אבל תהיה כנראה ישיבה בשבוע הבא. בקיצור, הבנתם את הכיוון. אגב,

הדיון הזה גם היה הפעם הראשונה שבה הודו אנשי מערכת הביטחון שהתארגנויות הטרור השונות ביהודה ושומרון הולכות וצוברות יותר ויותר מבנה של גדוד היררכי. אז אומנם עדיין לא מדובר במאות מחבלים בכל גדוד, כפי שראינו במארג הטרור שפיתח חמאס בעזה, אבל הם מייצרים היררכיה פיקודית וחלוקת תפקידים שמזכירות גדוד צבאי לוחם לכל דבר ועניין. ויותר מטריד מכך – הם גם מקיימים קשרים זה עם זה

אחד ישנה אותה החלטת קבינט המוכרת כל כך שקבעה שישראל תעשה מה שצריך כדי למנוע את קריסת הרשות הפלשתינית, ומצד שני טרח הנציג להדגיש שאנחנו לא מתעלמים מהצעדים שנוקטת נגדנו אותה רשות. "אז מה אתם עושים בעניין הזה?" תהה חבר הכנסת זאב אלקין. תשובתו של בכיר המל"ל הורכבה משני חלקים, כשלא ברור איזה מהם יותר מטריד מהשני. בהתחלה הוא הסביר שיש הגברה של האכיפה בשטחי B, במקומות כמו אזור המזבח

המקצוע שאמונים על ביטחוננו. ובכן, התשובות אינן מעודדות במיוחד, וזה בלשון המעטה.

"התאמות כלכליות" להחזקת הרשות

כבר מהסקירה שנתן ראש תחום הזירה הפלשתינית במועצה לביטחון לאומי אפשר היה להבין שמדינת ישראל מדברת על ישות הטרור הפלשתינית בשני קולות מנוגדים. מצד

רבים מתושבי יהודה ושומרון היהודים נדרשים למהר ולהוסיף עוד גלויה אחת של "שנה טובה" לרשימת הגלויות שהם שולחים למשפחה ולחברים. אלא שאת הגלויה הנוספת הזאת הם נדרשים למען ללשכה של חברת כנסת שסופרת לאחור את ימיה במשכן. עד לפני כמה חודשים היא עוד עמדה בראש המפלגה שאבותיה הקימו את המדינה, ואילו היום מדובר על שאריות של מפלגה שמוחבאות היטב בגוף החדש שהקים האלוף במיל' יאיר גולן. השירות שחברת הכנסת מרב מיכאלי עשתה לאחרונה בעבור אזורי ישראל שמתגוררים ביהודה ושומרון הוא חשוב מאין כמותו, והיא כלל לא ידעה שהיא כזו.

חברת הכנסת מיכאלי מנדנדת מזה שבועות ארוכים ליושב ראש הוועדה חבר הכנסת יולי אדלשטיין ודורשת לקיים דיון על אפשרות קריסתה של הרשות הפלשתינית. פנייה ועוד פנייה, מכתב ועוד מכתב, פה ושם הערה או תזכורת תוך כדי דיון אחר. לאחרונה זה הצליח לה. אפשרות אחת היא שאדלשטיין שוכנע שאכן נחוץ הדבר. אפשרות אחרת היא שרף הנדנוד הגיע לנקודה שלא ניתן להכיל אותו יותר ועדיף פשוט לזמן את הדיון ולגמור עם זה. כך או כך, בדיעבד התברר שמדובר בדיון חשוב מאין כמותו. פחות כדי להבין אם באמת הרשות של אבו מאזן נמצאת בנקודת קריסה קרובה, אלא בעיקר כדי להבין מהו הלך הרוח של אנשי

גם בדבש וגם בעוקץ כללית איתכם

לקוחות כללית, גם בחגים אנחנו איתכם 24/7 בכל דרך שתבחרו

רופאי עור און-ליין
מומחים הזמינים עבורכם כבר
משעות הבוקר בשיחת ייעוץ***

רופאי משפחה און-ליין
דרך אתר כללית או באפליקציה**

רופאי ילדים און-ליין
עומדים לרשותכם 24/7
דרך אתר כללית או באפליקציה*

מוקד אחיות
המוקד פעיל 24 שעות ביממה
לשירותכם ב-2700*

רשת מר"מים ושירותי מוקד לילה
מרכזי רפואה מיידית בפריסה ארצית,
בכ-50% הנחה בימי שישי-שבת,
ערבי חג וחגים****

צעד לפני, בשביל הבריאות שלך

clalit.co.il *2700

*שירות רופאי ילדים און-ליין: בערב יום כיפור - אין פעילות. בצאת יום כיפור מהשעה 21:00 ואילך **שירות רופאי משפחה און-ליין: ערבי חג, ימי חג וחול"מ מהשעה 08:00 עד 23:00, ערב יום כיפור-אין פעילות. צאת יום כיפור מהשעה 21:00 עד 23:00. שעות הפעילות מעודכנות ליום סגירת המודעה, ניתן להתעדכן באתר כללית. רופאי Tyto און-ליין: ערבי חג, ימי חג וחול"מ מהשעה 08:00 עד 24:00. ערב יום כיפור-אין פעילות, צאת יום כיפור מהשעה 21:00 עד 24:00 ***שירות רופאי עור און-ליין: ימי חג ושבת-אין פעילות. בערבי חג מהשעה 08:00 עד 13:00 (לא כולל ערב יום כיפור), בחול המועד מהשעה 08:00 עד 22:00 ****רשת מר"מים: עלות השירות בסופ"ש ובחגים 50 ₪ (בימי חול וחול"מ 101 ₪), מר"מים של כללית או המוכרים על ידה ונמצאים בסדר בלבד. לבירור שעות הפעילות של כל מר"מ היכנסו לאתר כללית.

משולחנו של

הרב מנחם בורנשטיין
מייסד וראש מכון פוע"ה

לכבוד השנה החדשה

בפרוס עלינו השנה החדשה, ארצה לשתף מעט מרגשות ליבי ומה שעבר עלינו בשנה שחלפה. זו הייתה שנה סוערת, כמו רכבת הרים רגשית ופיזית, החל משמחת תורה ב-7 באוקטובר (למנינים), שבו פרצה המלחמה הנוראית שגבתה מחיר כואב מעם ישראל ועם זאת, את גודל ההשקעה של רבים מעם ישראל, הן בצד הרוחני-לימודי והן בצד המעשי-מלחמתי. עד לרגע זה אנו עדיין בעיצומה של מלחמה שקשה לראות את סופה.

את השנה הזו חשנו היטב במכון פוע"ה. המתח בארץ השפיע במיוחד על זוגות מצפים, נשים שנאלצו להתמודד עם טיפולי פוריות מאתגרים כמעט לבדן, כשהבעלים גויסו למילואים, והלב מתמלא בגעגועים ובדאגה אין סופית. לצד הקשיים והרגעים הכואבים, זכינו להוסיף חיים לעם ישראל עם לידתם של תינוקות חדשים וגם לזוגות שהמותני להם במשך שנים ארוכות ומייגעות.

אחת מהפניות שהגיעו אלינו בדיוק לפני שנה, בערב ראש השנה, נגעה לליבי במיוחד. אישה שפתנה אליי עם עצב בעיניה לאחר שבשבע שנים של ציפייה ותקווה שהתנפצו שוב ושוב על גלי הייאוש. המילה "שלילי" הפכה לחלק בלתי נפרד מחייה, והרופאים לא מצאו את הסיבה לאי הפוריות שלהם. היא פנתה אליי בבכי: "מתי אוכל גם אני לחגוג את החגים עם משפחה שמחה ומאושרת?" "כמה קיוויתי שאוכל לשמח את משפחתי עם בשורה טובה לשנה החדשה!?"

דבריה נגעו עמוק בליבי, ועם כל הקושי במקרים מסוג זה ביקשתי בכל לב שתמשוך את הטיפולים שעליהם סכמו. "אל ייאוש", אמרתי לה, "כל שנה היא שנה חדשה, דף לכן וריק. הכל יכול להתחיל מחדש. לא לחינם אנו מברכים "להיחתם לחיים טובים". ובהגיע הרגע האושר המיוחד של צחוק ילדים, יגיע גם אלייך בע"ה"

חלפו מספר חודשים, והגעתי לנחם משפחה שבנם נפל בעזה. שם פגשתי את בעלה של אותה אישה. מתברר שאחיו נהרג במלחמה. לאחר דברי הנחמה, ניגשה אליי אשתו וסיפרה לי בהתרגשות שהיא החלה שוב טיפולים, ובי"ה קיבלה תשובה חיובית. בעיניים דומעות היא סיפרה על הרגשות המעורבים - השמחה העצומה לצד השכול והיגון שעוטפים מכל עבר. אין מילים לתאר תחושה זו. כשיצאתי, המילים "להיחתם לחיים טובים" הדהדו בראשי שוב ושוב. כמה עמוקה המשמעות של החיים, כמה מאמצים עושים כדי להביא חיים לעולם, וכמה מאמצים עושים כדי לשמור עליהם.

אחד הרגעים המרגשים והנעלים ביותר בימי הרחמים והסליחות הוא הרגע של ברכת הבנים בערב יום הכיפורים. רגע לפני תפילת כל נדרי המרטיטה, רגע לפני כניסת הצום המטהר, עומדים אב ובנו - האב מניח את ידו על ראש בנו ובתו, ודמעה קטנה זולגת, נוגעת בלב ומרטיטה אותו.

נסו לחשוב ולהרגיש כיצד נראה הרגעים האלו אצל אלו שעדיין לא זכו לחבוק ילד משלהם, השקט שתמיד קיים, הופך לרועש ומוחשי פי כמה. מתי הוא יזכה לומר את הברכה: יברכה ה' וישמרך יאר ה' פניו אליך ויחונך.. וישם לך שלום. אני חייב לספר לכם שכל מה שקראתם כעת הוא בזכות השותפות שלכם, מאז ועד היום ערב ראש השנה החדשה. בטוחני שתמשיכו בכך. היום תפקדנו.

למענה לשאלות כתבו לנו:

www.puah.co.il
או בטלפון 02-6515050

החלטה שלא מכניסים פועלים מיהודה ושומרון לעבודה בישראל, הצבא (שהוא הריבון בפועל מחוץ לקו הירוק) החליט שהוא לא מיישם את העיקרון הזה ביישובים היהודיים ביהודה ושומרון. במילים אחרות, בתוך הקו הירוק אין כניסת עובדים פלשתינים, אבל ביישובים שמחוץ לקו הירוק הם נכנסים גם נכנסים. למה? כי ככה הצבא החליט. שוב, מתוך אותה תפיסה ששמה את כל יהבה על הכלכלה. ולא מזיז להם שמגיע ראש מועצת אפרת, דובי שפיר, וגם ראשי מועצות נוספים, ומתחננים למנוע את כניסת הפועלים מתוך חשש לחיי התושבים. ההסברים המלומדים ההם מפעם, על כך שאם רק נדאג יותר לרווחת האוכלוסייה הפלשתינית אזי באופן אוטומטי גם עוצמת אש הטרור תפחת, עדיין איתנו. הם נאמרו בצורה ברורה וללא היסוס בתוך החדר. ולא רק זה, הם גם היו התשובה לכל דבר שצף ועלה.

קחו לדוגמה את תרחיש היפוך הקנים המפורסם. הוא לא חייב לקרות בהכרח באמצעות הוראה רשמית של אבו מאזן או של דמות פלשתינית אחרת, שמחליטה להתהפך יום אחד ומורידה הוראה לאנשי המנגנונים לתקוף את צה"ל ואת היישובים ביהודה ושומרון. הרי כבר היום רואים יותר ויותר גורמים רשמיים ברשות, בהווה ובעבר, שמעורבים בטרור. וכבר שנים שמתוך החברה הערבית ביהודה ושומרון יוצאות התארגנויות טרור מקומיות - ראו המבצעים החוזרים של צה"ל במחנות הפליטים של ג'נין, שכם, טול כרם ועוד. בדיוק כפי שכבר היום הפת"ח שותף בעשרות אחוזים בגדודי הטרור שמתנגדים לרשות הפלשתינית, כך גם חלקים גדולים מכוחות הרשות עצמם יכולים להתהפך. לא בהוראה מלמעלה, אלא בדיוק להפך, בזרמים שעולים מלמטה. אידאולוגית, על פי סקרים שמתפרסמים מאז 7 באוקטובר, הם כבר שם. גם כשהמאס השתלט על רצועת עזה בשנת 2006 הוא לא הרג את כל אנשי הרשות וגם לא את כל תומכי הפת"ח שנמצאים שם, אלא רק שכבה מסוימת שהייתה קרובה להנהגה. כל השאר, שזה רוב הכוח של הרשות בעזה, פשוט עברו צד והצטרפו לחמאס. הם כבר היו שם מבחינה אידאולוגית עוד קודם, ורק היה חסר להם הטרירגר כדי לקום ולעשות מעשה. הדברים הללו נאמרו על ידי חברי כנסת כדוגמת עמית הלוי, לימור סון הר"מלך, אוהד טל, דן אילוז ואחרים, ומה הייתה תשובת גורמי המקצוע? זה הכול הכלכלה. אם נכנסים יותר פועלים לעבודה בישראל, אם נדאג שהרשות לא תגוע מבחינה תקציבית, אם נפעל לרווחתו של האזרח הפלשתיני שנמצא בקצה, כל זה ירגיע את מקורות הטרור ואת מניעיו. למישהו זה מזכיר משהו מתקופה אחרת? ■

הכותב הוא פרשן ומגיש בכאן רשת ב'
ובכאן 11

מייצרים היררכיה פיקודית וחלוקת תפקידים שמזכירות גדוד צבאי לוחם לכל דבר ועניין. ויותר מטריד מכך - הם גם מקיימים קשרים זה עם זה. כלומר מתחיל להתבצע תיאום של פעילות טרור בין הגדודים בערים הפלשתיניות השונות. השיוך הארגוני מגוון ומתחלק בין כל הארגונים. יש ערים שבהן אלו גדודי חמאס, במקומות אחרים אלו גדודי ג'יהאד אסלאמי, ולצד אלו גם כמות שנעה בין 20 אחוז ל-30

בתוך הקו הירוק אין כניסת עובדים פלשתינים, אבל ביישובים שמחוץ לקו הירוק הם נכנסים גם נכנסים. למה? כי ככה הצבא החליט, מתוך אותה תפיסה ששמה את כל יהבה על הכלכלה. ולא מזיז להם שמגיעים ראשי מועצות ומתחננים למנוע את כניסת הפועלים, מתוך חשש לחיי התושבים. ההסברים המלומדים ההם מפעם, על כך שאם רק נדאג יותר לרווחת האוכלוסייה הפלשתינית אזי באופן אוטומטי גם עוצמת אש הטרור תפחת, עדיין איתנו

אחוז של גדודי פת"ח, שכידוע הוא בשר מבשרו של יושב ראש הרשות הפלשתינית אבו מאזן. והיה דבר נוסף שבלט כמעט מעל לכל דבר אחר בישיבה המיוחדת הזאת, והוא נוגע לאותם חוליים שהובילו אותנו לפתחו של הטבח הנורא ב-7 באוקטובר - התזות שאיתן מגיעים גורמי המקצוע מהבית. בחדר נכחו נציגי מתפ"ש, אמ"ן, מל"ל וגם אחרים. גופים שונים, אך תזה אחת: תזת המדינה הפלשתינית, תזת חזיון הרשות הפלשתינית, תזת הקשר בין כלכלה לטרור במקום בין אידאולוגיה לטרור.

לפרקים זה נשמע כמו אמונה דתית אדוקה לכל דבר ועניין. סיפור הפועלים הפלשתינים הוא דוגמה מצינית לכך. בעוד שהקבינט קיבל

דיון נפרד סביב השאלה מה יקרה אם הרשות הפלשתינית תקרוס יום בהיר אחד בהפתעה טרם נעשה, אם כי יש כוונה לקיים בקרוב גם דיון כזה.

והנה עוד נקודה מרתקת שגם ביחס אליה נשארו גורמי המקצוע ללא תשובות ברורות. הרשות הפלשתינית ירדה בשנה האחרונה מהכנסה חודשית של 1.3 מיליארד ש"ח לסך של 700 מיליון ש"ח. אלו גם ההכנסות ממסים שקוצצו וגם צמצום מסוים בגובה סיוע החוץ שלהם, אבל זו בעיקר הקפאת כספי המיסים שגובה למענה ישראל, שעלתה משמעותית. גם מול הסכומים שהפלשתינים מעבירים לעזה (275 מיליון ש"ח בחודש) וגם כנגד משכורות המחבלים שמשלמים הפלסטינים (מעל 50 מיליון ש"ח בחודש). נשאלת השאלה, איך הרשות שורדת עדיין אחרי קיצוץ כזה? הרי כל עסק כלכלי אחר לא היה מחזיק מעמד יומיים עם מספרים כאלו. רגע לפני שנשמעה הקריאה "האם יש כלכלן בחדר", אזר אומץ ראש הזירה הפלשתינית באמ"ן וניסה להסביר בצורה מעט מגומגמת שהפלשתינים דאגו לבצע התאמות כלכליות, קיצצו חלק מהמשכורות ב-50 אחוז ועוד כהנה וכהנה הסברים שספק אם מחזיקים מים.

השוטרים מוציאים פיגועים

המסר שניסו להעביר כלל גורמי המקצוע היה שמצד אחד מדינת ישראל מטילה סנקציות על הרשות הפלשתינית, ומצד שני היא גם דואגת להבטיח שהרשות לא תקרוס. "אני לא מבינה את זה, הרי אנחנו כל הזמן שומעים מכוחות הביטחון על שיתופי הפעולה מצילי החיים בינם לבין מנגנוני הרשות הפלשתינית", התרפקה יוזמת הדיון חברת הכנסת מיכאלי על סיפורי אלף לילה ולילה שזכורים לנו מלפני עשרים ושלושים שנה, סיפורים שרוב הציבור כבר מזמן לא קונה. "מה עם הפיגועים שאנחנו שומעים שיוצאים לפועל על ידי אותם כוחות פלשתיניים?" החזירה חברת הכנסת לימור סון הר"מלך את הדיון למפלס המציאות, "למה על זה אנחנו לא שומעים?". מיד לאחר מכן הניחה על השולחן חוברת שמפרטת מאה מקרים שבהם אנשי מנגנוני הרשות הפלשתינית לקחו חלק בפיגועים. חבר הכנסת מאיר כהן מיש עתיד ניסה להבין על איזו תקופה מדובר. כשנענה שזו רשימת מבצעי פיגועים מקרב אנשי המנגנונים רק מהשנתיים האחרונות, התקשה להסתיר את ההלם שעל פניו. את המשך הדיון הוא בחר להעביר בלי לומר עוד מילה, מכונס בתוך עצמו.

הדיון הזה גם היה הפעם הראשונה שבה הודו אנשי מערכת הביטחון שהתארגנויות הטרור השונות ביהודה ושומרון הולכות וצוברות יותר ויותר מבנה של גדוד היררכי. אז אומנם עדיין לא מדובר במאות מחבלים בכל גדוד, כפי שראינו במארג הטרור שפיתח חמאס בעזה, אבל הם

תיאטרון אספקלריא מציג:

WE WILL RISE

עוד נקום

מחזמר יחודי מאת בן שפירו

סיפורו ההירואי של מרד גטו ורשה והחיבור לימינו אחרי ה-7.10
מחזמר ראשון מסוגו בארץ בהשתתפות תזמורת הסינפוניה הישראלית באר שבע

* תרגום לאנגלית
בכתוביות

ההצגה כוללת
שירת נשים במקלה

תיאטרון ירושלים - דברי פתיחה בן שפירו: *20.11.24 • *11.12.24

• באר שבע סינמה סיטי // 28.10.24 • אריאל היכל התרבות // 28.11.24
• בית שמש היכל התרבות // *5.11.24 • תל אביב מרכז דוהל // 2.12.24
• פתח תקוה גולדה // 11.11.24 • רעננה היכל יד לבנים // *17.12.24

8 מופעים בלבד // בואו להתרגש, להתחזק ולהתרומם יחד
<https://tickchak.co.il/70297>

שירים ולחן: דוד שפירו
Music and Lyrics: **David Shapiro**

כתיבה: בן שפירו
Book: **Ben Shapiro**

Director: Yoav Michaeli יואב מיכאלי במאי:

Conductor: Rani Calderon רני קלדרון מנצח:

הפקה: תיאטרון אספקלריא

לא סביר בעליל

השנה הזאת הורידה ממרכז סדר היום את המאבק במערכת המשפט, אבל בצל המלחמה התקדמו שופטי בג"ץ וגם היועצת המשפטית לפסיקות והחלטות שביצרו את כוחם באופן כמעט בלתי מוגבל

←
המגמה שהייתה
אמורה להיעצר רק
התחזקה. שופטי
בית המשפט
העליון

צילום:
חיים גולדברג
פלאש 90

הצליחה לחוקק בוטל על ידי בית המשפט, שביצר את כוחו עוד יותר ובאופן חסר תקדים. בית המשפט פסל בפועל חקיקת יסוד של הכנסת. אירוע מביך מאוד התרחש סמוך לפרסום פסק הדין. דקה אחת בלבד לפני פרסום פסק הדין ההיסטורי הודיע דובר צה"ל על זהות חלל צה"ל ששמו הותר לפרסום. רס"ל במילואים עמחי ישראל יהושע אוסטר הי"ד. השופטים הביעו בינם לבין עצמם אי נעימות גדולה מהטיימינג של פרסום פסק הדין, בדיוק דקה לאחר הודעת דובר צה"ל על נפילת חייל. זה אירוע כביכול אנקדוטלי, אבל האנקדוטה הזאת היא סיפורה של המלחמה וסיפורה של הרפורמה. את המסקנות מהסיפור הזה אשאיר לקוראים.

חלפו יומיים, ובג"ץ התערב שוב בחקיקת יסוד של הכנסת. בית המשפט העליון קבע בדעת רוב של 6 מתוך 11 כי יש להורות על דחיית תחולתו של תיקון לחוק יסוד הממשלה בעניין הסדר נבצרות ראש הממשלה, כך שייכנס לתוקף במועד תחילת כהונת הכנסת ה-26.

ששת השופטים קבעו שיש לדחות את התחולה מכיוון שמדובר בתיקון פרסונלי מובהק שמהווה שימוש לרעה של הכנסת בסמכותה המכוננת. התוצאה - בתוך יומיים שופטי בג"ץ פסלו או התערבו בשני חוקי יסוד. מניין ככלל הסמכות של בג"ץ לקבוע שחוק

בית המשפט העליון נהנה מההיטלואציה של ממשלה עם אמון ציבורי נמוך במיוחד לנוכח האסון של 7 באוקטובר, וההתערבות החוזרת ונשנית בחוקי היסוד עברה די בשקט. אם זה היה קורה לפני שמחת תורה, היינו רואים סערת ענק בכנסת וברחובות. בפועל הרחובות נותרו שוממים, ואנשים הבינו ובצדק שלא זו העת למלחמות היהודים

והופך את ישראל ממדינה דמוקרטית ללבנון או לסוריה. בגדול, השופטים בחרו באפשרות השנייה. לטענת אותם שופטים, כל אחד ונימוקיו השונים קמעא, ביטול עילת הסבירות, אשר שלל באופן גורף את הביקורת השיפוטית על סבירות החלטות הדרג המדיני, מהווה פגיעה חמורה וחסרת תקדים במאפיינים הגרעיניים של מדינת ישראל כמדינה דמוקרטית.

פסק הדין הזה ניתן ב-1 בינואר 2024. הוא היה אקורד הסיום לרפורמה הכי כושלת שהייתה כאן מאז ומתמיד. לא רק שהרפורמה המשפטית לא הצליחה לשנות כלום, אלא שהסעיף היחיד שהיא

על חודו של קול פסלו השופטים בפועל את התיקון לחוק יסוד השפיטה שביטל את עילת הסבירות. התיקון, שבעיניי לפחות הוא כמעט חסר משמעות ולא היה משנה בפועל כהוא זה את מערכת האיוונים שבין הממשלה לרשות השופטת, נפסל על ידי 8 שופטים מתוך 15. לשופטים היו למעשה שתי אפשרויות. הראשונה היא להקטין את משמעות התיקון לחוק היסוד, כך שבפועל באמצעות פרשנות התיקון לא ישפיע כלום. במקום לפסול, פשוט להסביר למחוקק מה הוא בעצם חוקק. אפשרות האפשרות השנייה הייתה להעצים אותו למקסימום, ולהסביר כמה הוא קטסטרופלי

טור סיכום של שנת תשפ"ד בתחום המשפט בשנה כזאת זה אירוע מביך ומוזר. קצת כמו חגיגות יום הולדת באמצע סופת הוריקן. למי אכפת כרגע מיום ההולדת כשהבית עף באוויר ונוחת בחצר של השכנים?

עד שמחת תורה, תחום המשפט היה התחום הכי מסוקר שהעסיק את עולם העיתונות כל יום, כל היום. החל מהשעה 6:29 בשבת שמחת תורה, התחום המשפטי נפרד מהכתר והעביר אותו לכתבים הצבאיים, המדיניים, הפוליטיים, כתיבי הרווחה ואף לכתבים האזוריים בצפון ובדרום. אבל הבעיה המשפטית לא נפתרה, והשיח אודותיה לא בא על מקומו בשלום. המחלוקת רק הוקפאה לזמן קצר. מדי פעם, למרות הדי התותחים, השיח הזה שב והתעורר, אם כי בעוצמה נמוכה בהרבה. לפחות בשלב זה. אבל לא רק השיח המשיך להתקיים. סדרת הכרעות שיפוטיות ניתנו בשנה החולפת, והמגמה ששר המשפטים יריב לוין ביקש לעצור - רק התעצמה. בג"ץ קבע לראשונה בהרכב מלא של 15 שופטים כי יש בסמכותו לפסול חוק יסוד שחוקקה הכנסת בכובעה כרשות מכוננת. 12 שופטים מתוכם קבעו כי נתונה לבית המשפט הסמכות לקיים ביקורת שיפוטית על חוקי יסוד ולהתערב במקרים חריגים וקיצוניים, שבהם לשיטת בית המשפט הכנסת חרגה מסמכותה המכוננת.

יחד ננצח • יחד נשקם • יחד נתחזק
יחד נתגבר • יחד נבנה • יחד נצא מזה
יחד נצמח • יחד נזכור • יחד נתאושש
יחד נרפא • יחד ניצור • יחד נירתם
יחד נחלום • יחד נגשים • יחד נגדל
יחד נחזק • יחד נשפר • יחד נשתפר
יחד נתמודד • יחד נשנה • יחד נעשה
יחד נעמוד • יחד נתגייס • יחד נשמור
יחד נעצב עתיד • יחד נמצא • יחד נגיע
יחד נעשה שנה טובה יותר

ההסתדרות

הבית של העובדות והעובדים בישראל

← ממציאה טיעונים משפטיים בחוסר סמכות. היועמ"שית גלי בהרב-מיארה

צילום: יונתן זינדל פלאש 90

את סדר יומה של הוועדה לבחירת שופטים, כמי שמכהן כיושב ראש הוועדה לבחירת שופטים. לוי, כנאמן לדרך של הליכה עם ראש בקיר, סירב להגיב לגופה של העתירה. למעשה, הוא נותן לצד השני לשחק מול שער ריק.

"שר המשפטים מסר כי אינו מוצא שיש חשיבות כלשהי לעמדתו ביחס לעתירה, נוכח שלושה טעמים. הטעם הראשון: תפקיד שר המשפטים ממילא כבר רוקן מעיקר תוכנו, וסמכותו החשובה ביותר ניטלה על ידי בית המשפט הנכבד בהחלטת בג"ץ. עתירה זו עניינה נטילת שאריות הסמכות שעוד נותרו בידי השר. נוכח ההחלטה (הקודמת, א"ג) נראה כי ממילא תוצאתה ידועה מראש". כלומר, לוי אומר שהכול מכור אז חבל על הזמן. סליחה, אבל זו גישה תבוסתנית להחריד.

הטעם השני של לוי הוא "עצם החלטת בית המשפט הנכבד לדון בעתירה בהיותו מצוי בניגוד עניינים חריף. זאת, נוכח היות העתירה עוסקת בעניין שבלבית המחלוקת שבין שר המשפטים ובין נציגי בית המשפט הנכבד עצמו, החברים בוועדה לבחירת שופטים".

זו טענה מצחיקה. גם לוי יודע שאין פה ניגוד עניינים על פי הדין. נכון שזה מציב את השופטים בסיטואציה מביכה, אבל חוקית הם אינם מצויים בניגוד עניינים מכיוון שעל פי הדין - ברגע שכל שופטי בית המשפט העליון מצויים בניגוד עניינים, הכלל הוא שאין להם מניעה לדון בתיק. הטעם השלישי של לוי הוא כי "הנושא אינו שפיט". לוי אפילו אינו מנסה להסביר למה הנושא אינו שפיט. הוא סתם זורק את המשפט הזה, בלי לנסות לשכנע ובלי שאפשר להבין מה הוא בכלל רוצה להגיד. נראה שהתגובה של לוי היא סיכום טוב לשנת המשפט החולפת. הדברים מדברים בעד עצמם. ■

פסק הדין שביטל את עילת הסבירות היה אקורד הסיום לרפורמה הכי כושלת שהייתה כאן מאז ומתמיד. לא רק שהרפורמה המשפטית לא הצליחה לשנות כלום, אלא שהסעיף היחיד שהיא הצליחה לחוקק - בוטל על ידי בית המשפט, שביצר את כוחו עוד יותר ובאופן חסר תקדים כאשר פסל בפועל חקיקת יסוד של הכנסת

בנושאים ביטחוניים ומדיניים אסטרטגיים. זו המצאה מופרכת לחלוטין. בעבר מבקר המדינה שפירא ערך ביקורת על מבצע צוק איתן (שהיה למעשה מלחמה) ודן בהחלט בעניינים ביטחוניים ומדיניים אסטרטגיים. גם אנגלמן ערך דוח ביטחוני-מדיני אסטרטגי עוד לפני המלחמה, שתוכנו אסור בפרסום בשל רגישותו הרבה. לא בפעם הראשונה, בהרב-מיארה נותנת חוות דעת משפטית שניכר שהיא טומנת בחובה עניינים פוליטיים. לא דווקא במובן של ימין ושמאל או עניינים מפלגתיים, אבל לא דברים שאמורים להיות מוכרעים בשום צורה על ידי הייעוץ המשפטי לממשלה.

לאחרונה בג"ץ חייב את שר המשפטים למנות נשיא לבית המשפט העליון, לאחר שבמשך שנה שלמה כיהן השופט עוזי פוגלמן כממלא מקום, עקב סירובו של יריב לוי למנות נשיא במינוי קבע. לוי ניסה לעשות תרגילים שהתועלת שלהם אינה קיימת, אך אקצר את התהליך: גם בקרב הזה הוא יפסיד. גם אם זה ייקח עוד שבוע או עוד שבועיים. כעת נדונה בבג"ץ עצם הסמכות שלו לנהל

בינואר 2024, מסמכים התחילו להיות מועברים ממשרדי הממשלה, צה"ל והגופים השונים. אולם תנועת אומ"ץ והתנועה למען איכות השלטון עתרו לבג"ץ נגד הליך הבדיקה. בהמשך התייצבה היועצת המשפטית לממשלה לצד צה"ל והשב"כ ומנעה ממבקר המדינה אנגלמן לערוך בדיקה כלשהי על תפקוד הגופים הללו.

חוק יסוד מבקר המדינה קובע בפירוש את סמכותו של המבקר לערוך את הביקורת, ונותן לו את מלוא שיקול הדעת לעשות כן, אולם היועצת גלי בהרב-מיארה הגישה בשם צה"ל והשב"כ בקשה לצו ביניים נגד אנגלמן. הנימוקים היו, בעיניי, מופרכים למהדרין.

בסופו של דבר היא הצליחה לקבל את הצו המונע מאנגלמן את הביקורת. בהרב-מיארה לא מסתירה שמאחורי המהלך עומד לחץ שלה להקים ועדת חקירה ממלכתית. היא חוששת שבדיקה של מבקר המדינה תגרום בפועל לכך שלא תוקם ועדת חקירה ממלכתית. החשש לגיטימי, אבל מה הקשר של היועמ"שית לחששות כאלה? איפה הנימוק המשפטי? בהרב-מיארה המציאה שלא בטוח שיש למבקר המדינה סמכות לעסוק

← יסוד ייכנס לתוקפו רק בכנסת ה-26? זו שאלה שהתשובה עליה מאוד מאוד לא ברורה. יש לציין שבשני ההרכבים, שכאמור פסלו את חוקי היסוד על חודו של קול, ישבו הנשיאה אסתר חיות והשופטת ענת ברון.

חיות דחקה וזירזה את ההליכים בצורה קיצונית, בעיניי באופן שערורייתי, כדי שהיא והשופטת ברון יוכלו לשבת בתיקים אלו ולהכריע בהם לפני פרישתן. ואכן פסקי הדין ניתנו ימים ספורים לפני המועד האחרון המאפשר להן להיות חלק מן ההרכב.

אם לקואליציה הזאת היו טיפה יותר מעוף, טיפה פחות אימפולסיביות, יותר שיקול דעת ופחות שליפה מהמותן - הכנסת הייתה ממתינה עם החקיקה עד פרישת השניים והרוב היה מתהפך. בג"ץ היה דוחה את העתירות שביקשו לפסול את חוק ביטול עילת הסבירות ולפסול או לדחות את תחולת חוק הנבצרות. אבל לקואליציה הזאת אין תחכום רב, לשון המעטה.

בית המשפט העליון נהנה מהסיטואציה של ממשלה עם אמוץ ציבורי נמוך במיוחד לנוכח האסון של 7 באוקטובר, וההתערבות החוזרת ונשנית בחוקי היסוד עברה די בשקט. אם זה היה קורה לפני שמחת תורה, היינו רואים סערת ענק בכנסת וברחובות. בפועל הרחובות נותרו שוממים, ואנשים הבינו ובצדק שלא זו העת למלחמות היהודים.

לשחק מול מגרש ריק

הזמן חלף לו, והיועצת המשפטית לממשלה סיכלה דהיפקטו את בדיקת מבקר המדינה. מתניהו אנגלמן הכריז על יציאה לביקורת על מחדלי 7 באוקטובר. אנגלמן הכריז על כך עוד

“עזה זו קליפה שהיא הולכת עם לבנון והן ייפלו יחד”. תשפ”ה = תהיה שנת פיצוץ הקליפות”
הרב משה אלאחר, רב המועצה המקומית שלומי
מתוך זווית אישית מבית בשבע הסכתים

בשבע

PODCASTים

ערוץ 7 | Google Podcasts | Spotify | YouTube

מיחם הפלא

חבית UNIVERSE

מיחם טכנולוגי לשבת

לחיים קלים ובטוחים יותר!
עם כשרות הכי מהודרת

דגם חדש!
עם הברז הבטיחותי

העברה אוטומטית
למצב שמירת חום

ללא חשש מכוויות

דופן כפולה לשמירת
מים חמים מאוד

לפרטים
נוספים
סרקו

נורלייט בע"מ יבוא ושיווק מוצרי חשמל | לפרטים 5419* | www.universe.co.il

מאושר לשימוש
ופטור מטבילה
ומהגעה

ניתן להשיג: רשת רפאלי, רשת ליאור, רשת שיא חשמל ומיזוג, רשת אבי סופר, רשת עזרה ואחוזה, רשת צורף

לבירורים והזמנות: בני ברק: רפאלי, רבי עקיבא 115 | מותג חשמל וגיהוץ, אלישע 5 | עזרה ואחוזה, שלמה המלך 14 | טכנומיקס, ווקשטיין, הרב קוק 16 | ירושלים: אימפריית החסד, פתח תקווה 19 | ז'ק אור, קניון מבשרת | כלבו גאולה, לבוש מרדכי 3 | רפאלי, עמוס 6 | מחסני גבעת שאול, גבעת שאול 40 | סלון גאולה, מלכי ישראל 11 | ביתר עילית: יריד ביתר | בית שמש: חשמל כהלכה, ריבל 3 | "מוסבכר חשמל", נהר הירדן 26 | מודיעין: טיים אלקטריק, יהודה הנשיא 16 | אלעד: חשמל אלעד, רשב"י 19 | נתניה: צבי סנטר, רבי עובדיה מברטנורא 1 קרית צאנז | אבי סופר, המלאכה 6 | אשקלון: אבי סופר, הרצל 47 | הרצליה פיתוח: אבי סופר, משכית 13 | חיפה: מקור החשמל, הרצל 64

האיום האמיתי, גרסת השב"כ

בשנת תשפ"ד נרשם שיא של שימוש בצווי מעצר מנהליים נגד יהודים: לא פחות מ-28 צווי מעצר ניתנו לתושבי יהודה ושומרון חתומים בידי השר גלנט, חבר ממשלת הימין. אריאל דנינו, אחד העצורים הבולטים ששוחרר, מספר כיצד עוקף השב"כ את מערכת אכיפת החוק בבוטות, פוגע בזכויותיהם הבסיסיות של העצורים ובעיקר – כיצד הוא לא מצליח לשבור את האידאולוגיה שמובילים העצורים וחבריהם

←
"היה בולט
שזה מעצר
לשם השתקה,
לא חקרו אותי
על שום דבר
ספציפי". אריאל
דנינו עם השחרור
מהמעצר

מקומות עבודה, לימודים ומגורים. המספר 28 הוא חסר תקדים בכל קנה מידה, ועובר את מספר הצווים המנהליים שניתנו ליהודים מאז קום המדינה ועד לשנה זו. למי ועל מה ניתנים הצווים הללו? חתך רחב של מקבלי צווי המעצר מלמד על תושבים – בחורים, קטינים או נשואים כאמור – של גזרת גב ההר או גבעות בנימין, וסביב אירועים מרכזיים שהשב"כ נבהל מהם במיוחד בהיותם מגלים יד יהודית תקיפה מול רצחנות ערבית. כך למשל אירועי הכפר ג'ת, שהתרחשו לאחר תקופה ארוכה של יידויי אבנים מהכפר לכיוון הנוסעים בציר גלעד בשומרון; רצח הנער בנימין אחימאיר הי"ד, שבעקבותיו נכנסו המחפשים לכפרי הסביבה; ואירועים נוספים שהשב"כ רואה בהם אלימות פושעת.

אלא שכאמור, לא השב"כ ולא מערכת המשפט טורחים להוכיח שאכן מי מהעצורים היה קשור למעשה פלילי כלשהו. הרי למה לטרוח באיסוף ראיות, עמידה מול בית המשפט, הגשת כתב אישום וגזר דין, אם ישנה דרך קלה בהרבה לסלק את המפריעים מהדרך? במרבית המקרים, כך מתאר דנינו שוב ושוב מתוך דיונים ספציפיים, כאשר הימ"ד והשב"כ הריחו שבית המשפט עומד לשחרר את העצורים לאחר שלא הוגשה תשתית ראייתית מספקת, הוגש בתוך דקות טופס צו המעצר המנהלי ללשכת שר הביטחון, שחתם עליו בעיניים עצומות. הטופס החתום הגיע עדיין רטוב מדיו החתימה אל בית המשפט, דקות ספורות לפני שהשופט הודיע על שחרורו של העצור מחמת חוסר ראיות.

רק ביום ראשון האחרון התרחש שוב התסריט המופרך: לפני כשבוע נעצרו לחקירה ידעיה שטיין, תושב גבעת רונן ואב לתינוקת, ומשה

"אפשר לשמוע מכל ראש שב"כ בדימוס שמתראיין, הם מאמינים גמורים בפתרון של מדינה ערבית ביו"ש, חלקם מאמינים באג'נדה של שמאל קיצוני שכמעט לא קיימת היום בפוליטיקה הישראלית. הם חושבים שהפתרון מעבר לפינה ועוד שנייה מגיעים איתם להסדר. צריך רק לכבות ולהשתיק את נערי הגבעות האלה ואנחנו פותרים את זה"

פרפראזה בסגנון חופשי

סיכום תשפ"ד כולל בתוכו מטבע הדברים שפע של אירועים דרמטיים, שכל אחד מהם גדול מחברו. אבל מתחת לרדאר קידם השב"כ, הגוף שאחראי למחדל הנורא בתולדות המדינה, מלחמת חורמה באויב מסוג אחר. לא נאצי, לא כזה שמבקש לרצוח יהודים ולא מי ששאפתו היא השמדתה של מדינת ישראל. על הכוונת היו נערי הגבעות, שחלקם אנגב כבר רחוקים מלהיות נערים והפכו לתושבים בעלי משפחות ומפרנסים. אבל לא הגיל והמצב המשפחתי קובע, אלא השאלה אם באת לא טוב בעין לראש השב"כ ולראש המחלקה היהודית בארגון.

בשנה החולפת, תחת כהונת שר הביטחון גלנט, יצאו לא פחות מ-28 צווי מעצר מנהליים, שנעו בין תקופות של שלושה לשישה חודשים, חלקם גם קיבלו הארכה לחודשים נוספים. יש לציין שגם אחרי השחרור מהכלא, כמעט אוטומטית מקבל העצור המשוחרר הרחקה למשך חודשים ארוכים מביתו ומשטחי יהודה ושומרון בכלל, כך שעליו למקם את חייו וחיי משפחתו בחוסר ודאות מוחלט מבחינת

לא חקרו אותי על שום דבר ספציפי". כך היה גם בחקירה הפורמלית בלבד שנערכה לעצור המנהלי נתנאל אילוז. אילוז, תושב חוות גלעד, נשוי ואב לילדה, מתגדב כחובש באיחוד הצלה. הוא מגיע לזירות רבות ביהודה ושומרון ואחת מהן הייתה אירוע החטיפה של הנער בנימין אחימאיר הי"ד, רועה צאן בגבעות בנימין שגופתו התגלתה אחרי כיממה של חיפושים והעידה על רצח אכזרי במיוחד. אילוז היה בין הראשונים שהגיעו למקום, שהה באזור בימים שישו ושבת ועזר בחיפושים וגם בטיפול בפצועים באירועים שהתפתחו במקום. "אין לו מה להסתיר בחקירה", מספר דנינו, "גם איחוד הצלה היו מוכנים להגיש למשטרה פלט של כל הדיווחים שלו מהקשר, כולל עדכונים ואיתורים איפה היה. זה כמו להציע למשטרה: נעשה בשבילכם את התחקיר, אתם טוענים שהוא מעורב במה שהיה שם, אנחנו מוכנים להביא לכם את כל החומר. אבל במשטרה אמרו: אין צורך, הוא כבר מקבל צו מעצר מנהלי. ככה זה אצל כל העצורים המנהליים, הכול פייק חקירות. לא טורחים להרשיע בדין פלילי, יש דרך הרבה יותר קלה: לתת צו מנהלי".

שלושה שבועות אחרי שמחת תורה, בעיצומה של המלחמה, הגיעו שוטרי ימ"ד ש"י לביתו של אריאל דנינו, תושב יצהר ואב לארבעה, והגישו לו צו מעצר מנהלי לארבעה חודשים, חתום בידי שר הביטחון. ללא שום התראה מוקדמת הוא נותק מאשתו, מילדיו וגם מהעבודה המודיעינית החיונית שעשה באותם ימי פוסט-טבח, במטה אזורי שהוקם ביישוב וניטר את האיומים הרוחשים בסביבה הערבית העוינת.

אבל דנינו לא נבהל. הוא הגיע איתם לתחנת המשטרה, שם הובא לחקירה ראשונית בעניינו. בניגוד לעצורים אחרים, הוא לא התכוון לשמור על זכות השתיקה ורצה לדעת בדיוק במה הוא מואשם ובגין מה משליכים אותו לחודשים ארוכים בכלא. הוא היה מוכן להתעמת עם כל טיעון נגדו, כשהוא מגובה בתיעודים שיאמתו את גרסתו. אבל למרבה ההפתעה, החוקרת הבהירה לו מהר מאוד שזה לא הכיוון שאליו הולכת החקירה.

"ביקשתי ממנה: תעמתי אותי עם הנתונים, תגידו מה היה ואגיד לכם את הגרסה שלי. תגידו לי על איזה אירוע אתם מאשימים אותי, ואני מוציא לכם תיעוד מה היה באותו אירוע כי צילמתי אותו. זה מה שאני עושה באירועים, מצלם מהתחלה עד הסוף. אבל הם פשוט לא הסכימו לומר לי תאריכים ומיקומים. אמרו לי: אתה חשוד בהצתה והתפרעות. שאלתי: מתי? איפה? והחוקרת אמרה: אני לא הולכת להגיד לך מתי ואיפה. אז כבר היה לי ברור שזו לא חקירה לשם חקירה. אמרתי לה: הייתי בכמה חקירות בחיים שלי, מעולם לא הייתי בחקירה כזו. החוקרת אמרה לי: אתה לא מבין מה קורה איתך. שאלתי: מה זאת אומרת? היא אמרה: תחזור לתא שלך. כלומר, הצו נגדי היה חתום מראש. זה היה בולט שזה מעצר לשם השתקה,

קצר ואיכותי

קיצרנו את הלימודים ושמרנו על האיכות

תואר ראשון בשלוש שנים בלבד!

25% פחות
בשכר לימוד

אפשר להצטרף
גם בשנה ב'

מתחילים לעבוד בשנה ג'

תואר ראשון ושני ב- 4 שנים

שילוב
מדרשה

ארוחה
ב-10 ש"ח

בריכה
בקמפוס

מלגת
לימודים

מעונות
חינם שנה א'

לפרטים והרשמה: 02-6750724 053-8254356

רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים rishum-jer@michlalah.edu

←
"יש תמיכה של ציבור רחב שרוצה להביע הערכה למי שישבו בכלא". מענק כספי לעצורים מנהליים משוחררים

בכיליון עיניים מן העבר השני. שניות ספורות לפני שיצא לחופשי, נחת בבית הכלא צו חדש, שמאריך את מעצרו בעוד כמה חודשים. "ראיתי את הבנאדם באותו רגע", מספר דנינו, "עולמו חרב עליו. הוא חוזר לתא, ואנשים לא מאמינים: מה אתה עושה פה? לא שחררו אותך? אף אחד לא האמין שיש כזה דבר, שמחכים לשנייה האחרונה ואז מאריכים. למה לחכות לחצי שעה האחרונה? זה נטו לשבור את הרוח של האדם וזה מה שעומד להם לנגד העיניים".

"הצווים כבר לא מרתיעים"

אז איך המדיניות הזו של השב"כ, בגיבוי שר הביטחון, מתרחשת במלוא פריחתה דווקא תחת הממשלה הימנית ביותר שנראתה פה? גם דנינו תהה על כך כשישב בכלא, ובתחילה אפילו הוא חלק מהנרטיב הסובר שאולי צריך להניח לזה. "אנחנו במלחמה, ויש ממשלה ימנית, אז דווקא עכשיו להילחם על זה? עכשיו גלנט מוביל מלחמה בעזה, אז נצא נגדו כי הכנים מישוהו לכלא? גם לי אישית זה היה מורכב ואפילו אמרתי להורים שלי: אל תעשו על זה רעש עכשיו, עם ישראל נלחם. אז יש כמה אנשים שטועים", הוא משתף. "בדיעבד התברר שטעיתי, ולמולי עשו על זה רעש מהרגע הראשון. אנחנו לא יכולים לשתוק על עוולות בגלל שקורים גם דברים טובים".

הניתוח הפוליטי שלו מאבחן חלקים נכבדים מהממשלה כגורמים הססניים ולא אידאולוגיים, על אף השתייכותם למפלגות ימין כמו הליכוד. "כרגע הם ימנים כי אין ברירה, אבל הם לא ימין אידאולוגי ומפחיד אותם אנשים עם אידאולוגיה ברורה, שברור להם למושל שערכים ביו"ש הם כמו הערבים בעזה ולכן צריך לפעול נגדם כמו שהיינו רוצים שיפעלו בעזה. מלחיץ אותם שיש אנשים עם דרך, עם אג'נדה, מטורפים ומשיחיים, וצריך לעצור אותם. אז גם בממשלה ימנית ובאמצע מלחמה, כשמישהו צועק 'המלך הוא עירום' זה מלחיץ אותם יותר מדברים אחרים והם נלחמים בנו".

למה אתם כל כך מפריעים לשב"כ שהם הפכו אתכם ליעד?

"את השב"כ לא מעניין האם עברת על החוק או לא, כמו שהדגמתי בפרקטיקה שלהם. הם רואים מגמה והמגמה הזו מלחיצה אותם, מבחינתם זה כמו ארגוני טרור אחרים והמטרה היא לשבור זה. אפשר לשמוע מכל ראש שב"כ בדימוס שמתראיין, הם מאמינים גמורים בפתרון של מדינה ערבית ביו"ש. חלקם מאמינים באג'נדה של שמאל קיצוני שכמעט לא קיימת היום בפוליטיקה הישראלית. הם חושבים שהפתרון מעבר לפינה ועוד שניה מגיעים איתם להסדר. צריך רק לכבות ולהשתיק את נערי הגבעות האלה ואנחנו פותרים את זה. הם לא מבינים שזה הפוך: תכניסו אותו למעצר והוא יצא יותר חזק בכוחו ובאידאולוגיה שלו".

אלישע ירד, פעיל התיישבות שבעצמו הוגלה מביתו לחודשים ארוכים במסגרת צו הרחקה מינהלי, קובע כי ככל שמספר הצווים וחומרתם עולה, האפקטיביות שלהם יורדת בהתאמה. "רונן בר במכתבי האזהרה שלו מתלונן שהצווים לא מרתיעים. הבחורים זוכים לתמיכה ומענקים כספיים כשהם יוצאים מהכלא. מכמה עשרות שנאבקים על א", זה גדל לציבור של מאות תומכים ומשתתפים בפעילות בשטח. לא מדובר בבודדים".

"היום כל ילד מוצא את עצמו במעצר מנהלי, מה שבעבר היה שמור לראשי ארגוני טרור", הוא ממשיך, "אבל זה כבר מכה קלה בכנף. נכנסים ויוצאים עם חיור, שלמים בנפשם וגופם, בכלא לומדים וחושבים קדימה. זה לא מרתיע. מספר הצווים גדל בקצב מטרף, אבל איבד את האפקטיביות שלו. המשפחות זוכות לתמיכה גדולה, כספית וגם מהסביבה ומתנות לחג. התורמים רוצים להראות תמיכה והערכה למי שישב בכלא. לא ינצחו אותנו". ■

"המפקד אמר לי: אין לי בעיה להמליץ לך על ביקור פתוח, ללא מחיצת זכוכית. אבל כל פעם שהוא ממליץ, השב"כ מתערב כדי שהעצור לא יקבל ביקור פתוח, שלא יוכל לחבק את הילדים, לראות את אשתו לא דרך חלון. כל האסירים האחרים מקבלים ביקור פתוח, התייחדות. המנהליים לא מקבלים את זה לא כי שב"ס לא מאשר, אלא כי מונע, נותן הנחיות מלמעלה, נכנס ומשפיע בתוך בתי סוהר. כשמפקד בית סוהר מקבל טלפון מראש המחלקה היהודית או מראש השב"כ שאומר אל תיתן לו ביקור פתוח, יש מצב שהמפקד לא יעשה את זה?"

מתערב כדי שהעצור לא יקבל ביקור פתוח, שלא יוכל לחבק את הילדים, לראות את אשתו לא דרך חלון. זה מטורף והזוי, כל האסירים האחרים, גנבים ורוצחים, מקבלים ביקור פתוח, התייחדות. המנהליים לא מקבלים את זה לא כי שב"ס לא מאשר, אלא כי שב"כ מונע, נותן הנחיות מלמעלה, נכנס ומשפיע בתוך בתי סוהר. כשמפקד בית סוהר מקבל טלפון מראש המחלקה היהודית או מראש השב"כ שאומר אל תיתן לו ביקור פתוח, יש מצב שהמפקד לא יעשה את זה?"

סוג נוסף של התעללות הוא צווי ההמשך, כאמור - הרחקה מהבית לאחר התקופה בכלא. אבל ישנם גם מקרים בהם המעצר עצמו מוארך בצו נוסף לעוד כמה חודשים. גם את זה עושים בשב"כ עם מיטב המוחות שחושבים מה הדרך הטובה ביותר לשבור את רוחם של העצורים. כך היה למשל במקרה של נועם מרמלשטיין, תושב הגבעות ליד כוכב השחר, שבבוקר יום השחרור שלו לאחר כמה חודשים בכלא ארו את התיק, חילק את חפציו, נפרד משכניו לתא ויצא אל שער הכלא, נרגש לפגוש את בני משפחתו המצפים

וכמה שהוא רוצה. ראיתי אסירים שמדברים בטלפון 6 שעות ביום. אנחנו העצורים המנהליים צריכים מאבקים, דרישות ובקשות. על כל דבר צריך אישור שב"כ. שב"כ צריך לאשר שמותר לדנינו לדבר עם אמא שלו, לא בטוח שמותר כי אולי זה מסוכן", הוא צוחק. "אחר כך צריך לאשר לו לדבר עם אחותו ועם אשתו. על כל דבר צריך להגיש בקשה עם שם ומספר תעודת זהות של מי שאני רוצה להתקשר אליו, והם יבדקו. והם לוקחים את הזמן, לוקחים שבועיים-שלושה. הם יודעים בדיוק מה קשה לאנשים ולוחצים על הנקודות האלה".

כך גם בעניין הביקורים בכלא: "לא נותנים למנהליים ביקורים פתוחים. כל ביקור הוא רק דרך חלון זכוכית. אסיר רגיל, אם הוא מתנהג תקין מפקד בית הסוהר יכול לאשר לו ביקור פתוח, הוא יכול לחבק את הילדים וכו', דברים בסיסיים. אנחנו המנהליים מתנהגים בכלא בצורה הכי טובה, איננו עבריינים. לא מקללים, לא מרביצים ולא משחיתים רכוש שב"ס. המפקד אמר לי: אין לי בעיה להמליץ לך על ביקור פתוח. אבל כל פעם שהוא ממליץ, השב"כ

←
נחושתן, תושב יצהר, בחשד להשתתפות בשני אירועי אלימות שונים. כשהובאו להארכת מעצר השופט לא התרשם מהחומר שהוגש לו, ואישר הארכה קצרה לשלושה ימים בלבד. ביום שבו הגיעו לדין הנוסף, ובו השופט התכוון לשחררם, הגיע לשניהם הצו המנהלי לארבעה חודשים, רגע לפני תחילת הדין. הדברים אף כתובים שחור על גבי לבן בהחלטת בית המשפט: "הוחלט שאין בראיות שנאספו די כדי לגבש העמדתו של המשיב לדין". הפתרון? כבר הבנתם.

היצרניות של אנשי השב"כ, מעיד דנינו מתוך המקרה שלו, אינה יודעת גבולות. הרי כשהם בדיון במעמד צד אחד מול שופט, ומציגים חומר חסוי שאין לעצור שום יכולת להתגונן נגדו, השמייים הם הגבול. כך למושל, עורכי הדין של דנינו דרשו בדיונים מאנשי השב"כ שיאמרו לפחות מהי הפרפראזה, כלומר הסיבה לצו המעצר, בקווים כלליים מאוד. "הם ביקשו לדעת לפחות באיזה תחום מדובר. האם הוא תכנן לשים מטעני נפץ בהר הבית, או לכבוש שטחים בעבר הירדן המזרחי? הרי יש הבדל", הוא מגחך. "הם הסכימו לומר בהתחלה שהייתי מעורב בשורת מקרים אלימים, אבל כשעורך הדין עימת אותם עם טיעונים, הם שינו את הפרפראזה לזה שאני מפקד ומוביל קבוצות בני נוער. כשהשתחררתי עם הרחקה, הפרפראזה הפכה לזה שאני פעיל קיצוני ומוכר, שעצם נוכחותי משפיעה על הפעילות בשטח. זה בעצם מראה שזה ממש לא משנה להם, הם יכולים לכתוב מה שהם רוצים. הפרפראזות האלה מועתקות מילה במילה".

תנאים גרועים משל גנבים ורוצחים

אבל בשב"כ לא מסתפקים בעוול המשפטי, ובניהול הליכים שהם ההפך הגמור מצדק. על גבי ההחלטה הדרכונית לשלוח אדם לכלא ללא ראיות וללא משפט, דואגים שם להבהיר היטב לעצורים גם בתקופת המעצר הארוכה מי בעל הבית.

"הפגיעה האישית פה היא קשה. שכל אחד ידמיין מה יקרה אם מחזר בבוקר מנתקים אותו ללא התראה מוקדמת מהמשפחה לחצי שנה. וזה גם לא כמו ניתוק אחר, שאפשר לשמור על קשר טלפוני או לערוך שיחות וידאו. אין כמעט קשר עם המשפחה. חשוב לציין שהשב"כ מתעלל בצורה חסרת תקדים בעצורים בנושא הזה. דרגים גבוהים בשב"כ מתערבים מאוד כדי למנוע מעצורים את הזכויות הכי בסיסיות שיש, למשל לא לתת להם שיחות טלפון. צריך להבין, אסיר שפוט שמגיע לאגף בכלא מקבל אוטומטית 5-6 שיחות ביום למשפחה, או מקבל כרטיס שיחות שהוא יכול להטעין ומתקשר לאן

מקצועיות

רגישות

ערכים

תואר שני

בייעוץ חינוכי

+

תעודה בהדרכת הורים טיפולית

ללא תוספת תשלום
וללא הארכת זמן הלימודים

לימודי ייעוץ באווירה
תורנית המתאימה לך

מתחילים אחרי החגים תשפ"ה
ומסיימים בפסח תשפ"ו!!

ליווי אישי לסיום כל
החובות האקדמיים

מסלולים נפרדים
לנשים ולגברים

מערך מלגות
רחב ומותאם

יום לימודים
בשבוע בלבד

הכוון מקצועי
בסיום התואר

תואר שני במסלולים נוספים: ניהול מערכות חינוך בשילוב AI | מנהיגות חינוכית | רבני קהילות

לפרטים על התואר השני: 02-6750715 | rishumsheni@michlalah.edu
מכללה ירושלים, רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים

←
להמשיך לכתוש
את חיזבאללה.
תקיפת כוחות
צה"ל בלבנון

צילום: מתוך ערוץ
הטלגרם של אבו
עלי אקספרס

ניצן קידר

עת מלחמה

אחרי שנה לא פשוטה ותושבי הצפון מתגעגעים לביתם, לשקט ולנופים הירוקים, אך נחושים בדעתם כי זה הזמן למלחמה ולשינוי המציאות בשטח. המומחים מעריכים כי חיסול הארכי-טרוריסט נסראללה וחבר מרעיו יחד עם כתישה אינטנסיבית מהאוויר מערערים את הארגון מהיסוד, מאמינים שכניסה קרקעית לעומק שטח לבנון מתבקשת בתנאים מסוימים, ומבהירים כי אין לוותר על הדרישה שחיזבאללה ייסוג אל מעבר לליטני

התגברות הלחימה בצפון והיד הקשה שהנחית צה"ל על חיזבאללה תוך כדי חיסול הנהגת הארגון מעלה באופן צפוי את השאלה אם אנחנו מתקרבים למצב שבו כ-60 אלף תושבי הצפון יוכלו לחזור לבתיהם, שמהם פונו בתחילת המלחמה. מהעיר קריית שמונה פונו 23 אלף בני אדם, מיישובים של עד 2 קילומטרים מהגבול פונו 27 אלף תושבים, וביישובים במרחק של עד 3.5 קילומטרים מהגבול פונו 11 אלף נוספים. אף שעברה שנה מתחילת המלחמה, חזרת התושבים לצפון עדיין כלל אינה מדוברת. מנתונים של מרכז הידע האזורי של האקדמית תל-חי ואשכול גליל מזרחי שפורסמו באחרונה עולה כי 43 אחוזים מתושבי קריית שמונה שוקלים שלא לחזור לבתיהם. 13 אחוזים מתושבי העיר בוודאות אינם מתכוונים לחזור. מי שכן יחזרו הם בעיקר עצמאים, מובטלים ופנסיונרים. נתונים מדאיגים למדי. משה דוידוביץ, ראש המועצה האזורית מטה אשר, מסביר איך לדעתו צריך להיראות סיום

אלי קלוטשטיין,
מומחה ליחסים בין-
לאומיים ממכון משגב:
"בישראל לא סומכים על חיזבאללה וגם לא על ערביות בין-לאומיות. הישועה לא הגיעה מיוניפי"ל, וגם צבא לבנון שחיזבאללה חדר אליו לא יעזור לנו. המודל הנכון הוא להמשיך לכתוש את חיזבאללה, לגרום לאוכלוסייה, כולל השיעית, להבין שלא שווה לתמוך בו, להביא את האוכלוסייה לפנות נגדו ואז לתפוס רצועה על הגבול, לפחות באופן זמני, עד שנראה את העתיד"

המערכה ומודה: "התושבים איבדו אמון אחרי שנים שמכרו להם שאנחנו בשווייץ". הוא מדגיש כי "כמעט חמש שנים שהממשלה מחויבת לספק לאזרחיה בגבול אמצעי הגנה. היא קיבלה החלטה שכזאת לפני חמש שנים, וכמו עוד הרבה החלטות שקידמה היא לא יישמה. רק שפה זה חיי אדם".

דוידוביץ מדגיש כי אין צורך במלחמה כוללת אלא בתמרון שיחזיר לישראל את כוח ההרתעה. "אני לא בעד מלחמה כוללת והתבוססות בלבנון. ראוי שיתבצע תמרון מוגבל בזמן ואסטרטגי, ממוקד ותכליתי, שיבהיר לחיזבאללה שאנחנו מדינה חסונה וחזקה שיודעת להגן על תושביה. מה שצה"ל עשה בשבועיים האחרונים היה צריך להתבצע לפני שנה, אבל מוטב מאוחר מאשר אף פעם".

ראש המועצה האזורית מרום הגליל, עמית סופר, חושב שאולי יגיע הזמן להסכמים אבל רק לאחר הרתעת חיזבאללה באופן משמעותי. "אסור להתבלבל מלחצים בין-לאומיים. חיזבאללה לא בר שיח. לכל זמן ועת תחת השמיים. עת מלחמה ועת הסכמים דיפלומטיים. וזו עת מלחמה, ואסור להתבלבל מלחצים בין-לאומיים

דיור מוגן
עמותת רעות

בימים אלו טוב להיות ביחד

עמותת רעות
מאחדת
שנה טובה וסקטה
לכל עם ישראל

דיור משפחתי
לציבור הדתי

בית. קהילה. חברים.

אווירה דתית ומשפחתית

חיי חברה ותרבות עשירים
עם מגוון פעילויות נרחב

צוות מנוסה ומסור
המעניק שירות מיטבי

077-961-20-25
www.datileumi.co.il

רעות - דיור מוגן
לציבור הדתי לאומי

diur_mugan_reuth

בית ברט ירושלים בית שלום תל אביב בית ג'ני ברויאר תל אביב

היישוב היהודי
חברון
HEBRON

מעמד הסליחות המרכזי במערה המכפלה

מיסודו של הראשון לציון הרב מרדכי אליהו זצוק"ל

יום רביעי | ז' בתשרי 9.10

21:00

פיוטי הסליחות אצל האבות

מופע פתיחת הלב מלא רגש לקראת יום הכיפורים בצל האבות הקדושים עם ניגונים מבית אבא בנוסח עדות המזרח (ספרדי ירושלמי) הפיטונים הרב אריאל לוי ואיתן רבני בהרכב נגנים מיוחד הכנה מיוחדת לסליחות וליום הכיפורים!

22:30-23:30

התועדות עם הרב שמואל אליהו

ניגוני סליחות עם הרב הלל פלאי

בשעה 23:30

דרשות התעוררות מפי הרבנים

ומעמד הסליחות המרכזי

מעמד הסליחות המרכזי וערבי ההתעוררות מוקדשים ע"י שמשון דוד וצביה פריש לע"נ הוריהם ר' יעקב משה בן ר' בנימין יוסף ז"ל פעסל בת ר' שמעון דוד ע"ה ר' משה בן ר' יעקב ז"ל הינדא בת ר' צבי ע"ה

מיצג חוויתי
רב חושי בחברון
לפרטים: 072-2213660

בהשתתפות כב' הרבנים הראשיים לישראל שליט"א

רב העיר צפת
הרה"ג **שמואל אליהו** שליט"א

רב העיר קרית ארבע חברון
הרה"ג **אברהם יצחק שוורץ** שליט"א

אייל גלמן ראש מועצת חברון
ישראל ברמסון ראש המועצה המקומית קרית ארבע
אמיתי כהן ראש המועצה הדתית
מנחה: הרב הלל הורוביץ
התפילה תוקרן על מסכים גם בגן המערה

סיורי סליחות ביישוב היהודי בחברון בהזמנה מראש במדרשת חברון 02-9605215

האירועים באישור הסעות בתשלום בהרשמה חובה באתר טיקצ'אק ובאבטחת כוחות הביטחון

לפרטים 02-9965333 | www.hebron.org.il

אולם יצחק פתוח
עזרת נשים פתוחה

יום שני ה' תשרי 7/10
למרגלות
מערת המכפלה

הכי קרובות לאמא

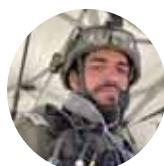
נתחבר לגבורת אימהות האומה
ולרוח הנשים הגיבורות בדורנו
נתפלל על החטופים,
נזכור את הגיבורים,
ונמשיך בשירה, בתפילה
ובגבורה את מורשתם!

צילום הרבנית ימימה: רעות קופברג, מגזין פנימה

"מסע עם
אימהות
הגיבורים"

בין כאב לגאווה

שיח מרגש בהנחיית הרבנית **ימימה מזרחי** עם הגיבורות

בטי כהן אמא של רם יבדל"א שנפצע אנוש בעזה	אפרת מור אמא של איתן יבדל"א שחטוף בעזה	אבישג ליבמן אמא של אליקים שלמה הי"ד	מרים שני אישתו של אורי שני הי"ד	רבקה דוכן אמא של יוחאי הי"ד	רחל ספז' אמא של אלקנה הי"ד

רוחמה בן יוסף והלהקה בהופעה מיוחדת | אורחת מיוחדת: **עדי אלבחר**

מיצג חוויתי
רב חושי בחברון
לפרטים: 072-2213660

18:00-20:00 סיורי סליחות
ביישוב היהודי בחברון
בהזמנה מראש במדרשת חברון 02-9605215

מספר המקומות מוגבל
כרטיסים חינם • הרשמה מראש חובה

קבוצות מאורגנות ומוסדות מוזמנים ליום חוויתי להרשמה לקבוצות 02-9905333

20:30
פתיחת אירוע

חפשו: הכי קרובות לאמא
הרשמה ב- **טיקצ'אק**

צילום: משה שי פלאש 90

תת־אלוף במיל' יוסי קופרווסר, חוקר בכיר במרכז הירושלמי לענייני חוץ וביטחון: "כדי שתושבי הצפון יחזרו לבתיהם חיוזבאללה צריך לסגת אל מעבר לליטני וליישם את החלטה 1701 של האו"ם. לא נראה לי שזה יקרה בקרוב. אנחנו אולי מתקרבים לכך, אבל זה מה שנדרש. כמובן חיוזבאללה לא יגיע למסקנה כזו בעצמו, וייתכן שנצטרך לדחוק אותו בכוח מהאזור הסמוך לגבול"

תיפסק. מצד אחד אין כעת נסראללה, מצד שני חיוזבאללה רוצה לנקום על המכות שקיבל".

כניסה צבאית קרקעית יכולה להכריע את המצב ולהביא לתוצאה המיוחלת?

"יש תוכניות והצהרות בדבר האפשרות לכניסה, אבל זה עוד לא קרה. אנחנו ממשיכים לכתוש מהאוויר ללא הפסקה. אני מזכיר שנוכח לאמצע השבוע שעבר היו שתי חטיבות מילואים שגויסו, ולא בטוח שזה מספיק. ההערכה שלי שתמרון קרקעי הוא לא בהכרח הדבר הנכון לעשות. יש פוטנציאל להשיג הישגים נוספים מהאוויר. אם אתה יכול לחסל יותר מחבלים ולהכניס אותם ליותר בלבול, זה עדיף על פני הכנסת חיילים לקרבות, שיהיו קשים יותר".

אם נבקש ממך להעריך באיזה אופן תושבי הצפון יחזרו לבתיהם, איך לדעתך ייראה השטח?

"הכול תלוי בצורה שבה נסיים את המערכה. אם נסיים אותה בעמדת כוח גדולה, כשאנחנו מראים שיש לנו יכולת לחסל את כל מה שיש לחיוזבאללה ולהגן על הגבול, זה שונה מאשר אם עושים משא ומתן מהיר וחותרים על הסכם שלא ברור איך ייאכף", הוא מתריע. "בישראל לא סומכים על חיוזבאללה וגם לא

משנה את המצב. לכאורה, ישראל יכולה לומר שתיכנס עם כוחות קרקעיים לרצועת ביטחון, התושבים יחזרו וחיוזבאללה לא יפורק לגמרי". לדבריו, "היום אני יותר סקפטי, לא כי אני חושב שאנחנו לא מסוגלים לכך, אלא שאינני בטוח שזה ישים לאורך זמן. אלא אם נצליח להפיל את חיוזבאללה על הברכיים ולחסל אותו לחלוטין, הוא יישאר בשטח. יש לו תמיכה של האוכלוסייה השיעית, ובסופו של דבר כמו רוב ארגוני הטרור, ודאי בסיוע איראני, הוא ינסה להשתקם. אז גם אם ישראל נכנסת לרצועת ביטחון בלי הסכם ומקיימת אותה עם כל המשאבים הדרושים לכך, חיוזבאללה עדיין מתחזק, ונחזור למה שהיה בשנות ה־90".

חסרונה של ההנהגה הבכירה שחוסלה יכול להשפיע במצב הזה על החלטה בעתיד של חיוזבאללה כיצד לנהוג?

"השאלה היא אם באמצעות משא ומתן או באמצעות פעולה קרקעית או מהאוויר, שתהיה מספיק חזקה, נוכל להצמיד את חיוזבאללה לקיר, באמצעות ערבויות בין־לאומיות או לליטני. מי שקיבל את ההחלטות בחיוזבאללה היה נסראללה, והוא בפירוש הצהיר כמה פעמים שהוא לא יעשה צעד בלי שהמלחמה בעזה

נשקע בבז' הלבנוני כמו בעבר. המצב גם יכול להסתיים בכך שתהיה לחימה מתמשכת וארוכה. אנחנו לא יכולים לסמוך על אף אחד שייקח אחריות על המרחב בדרום לבנון שסמוך לגבול עם ישראל, ולכן עלינו לתפוס אותו", הוא אומר. "אף אחד לא באמת מוכן לקחת אחריות על הגבול הזה, כולל האמריקנים. יוניפי"ל זה הרי בדיחה. אולי כוח בין־לאומי יוכל לעשות את העבודה, אך לא בטוח שיספק את הסחורה לאורך זמן".

בסוף הרי חוסלה ההנהגה הבכירה של חיוזבאללה. על מי אנחנו לוחצים? מי בסוף יקבל החלטה?

"מי שצריך לקבל את ההחלטה אלה האיראנים. בסופו של דבר הם אלה שיקבעו. האיראנים מבינים שאין להם עניין כרגע להכניס את האזור כולו למלחמה עצימה יותר".

אלי קלוטשטיין, מומחה ליחסים בין־לאומיים ממכון משגב, חושב שהמצב המורכב מחייב מחשבה מורכבת. "לפני שבועיים ברור שהתשובה הייתה שתכליתה של כל פעולה קרקעית תהיה לבסוף לחוץ על חיוזבאללה להגיע להסכם או ליישם את 1701. עכשיו אני חושב שהמצב השתנה. בישראל לא חשבו שחיוזבאללה יספוג כל כך הרבה מכות באופן כה מהיר וייתפס פתאום כארגון שאפשר להכריע אותו. זה

מאוד לנקמה, והמורשת שהשאיר אחריו נסראללה הייתה כזו שקוראת להמשך המערכה כל עוד לא תסתיים המלחמה בעזה".

כניסה קרקעית תסייע לשינוי המצב?

"הכניסה הקרקעית אולי תידרש אך היא לא הכרחית בשלב הזה. אבל אם חיוזבאללה לא יגיע למסקנה שעדיף לו לחסוך לעצמו את הנוזקים הנוספים, כנראה זה מה שיקרה. בסופו של דבר יכול להיות שיהיה הסכם מדיני, אבל מה שביא אותנו להסכם שיאפשר את חזרת תושבי הצפון לבתיהם בבטחה יהיה רק המשך הלחץ הצבאי וגריעת היכולות של חיוזבאללה באופן שיגרום להם לחשוב אחרת".

מה לדעתך נחוץ כדי שתושבי הצפון יחזרו לבתיהם בבטחה?

"כדי שתושבי הצפון יחזרו לבתיהם חיוזבאללה צריך לסגת אל מעבר לליטני וליישם את החלטה 1701 של האו"ם. לא נראה לי שזה יקרה בקרוב. אנחנו אולי מתקרבים לכך, אבל זה מה שנדרש. כמובן חיוזבאללה לא יגיע למסקנה כזו בעצמו, וייתכן שנצטרך לדחוק אותו בכוח מהאזור הסמוך לגבול".

ואז להישאר שם?

"כנראה לפחות לפרק זמן קצר נצטרך להיות בלבנון, בתקווה שלא

להפסקת אש שתשיג רק שני דברים: דחיית השבתם של תושבי הצפון לבתיהם ונטישת התושבים שלא פונו", אמר. "אנו קוראים לראש הממשלה לעמוד איתן לצד תושבי הצפון, שמגלים חוסן נדיר כמעט שנה, ולחתור להכרעה צבאית של האויב שהוא, יש לזכור, ארגון טרור רצחני ולא בר שיח כפי שהוכיח כישלון המאמצים הדיפלומטיים במשך חודשים ארוכים", דברי סופר.

חזרת התושבים לא בעתיד הנראה לעין

מנכ"ל המשרד לעניינים אסטרטגיים לשעבר, תת־אלוף במיל' יוסי קופרווסר, כיום חוקר בכיר במרכז הירושלמי לענייני חוץ וביטחון ובמכון משגב לביטחון לאומי, מעריך שישראל מתקרבת בימים האחרונים עוד קצת למצב שבו תושבי הצפון יוכלו לחזור לבתיהם, אבל הוא עדיין אינו קרוב ממש. "כל פגיעה בחיוזבאללה מקרבת אותנו ליעד ולהבנה של חיוזבאללה שהוא צריך לחדול. זה לא הולך לקרות מחר או מחרתיים, כי לחיוזבאללה עדיין יש מספיק נכסים אסטרטגיים, יש לו עדיין מוטיבציה ורצון גבוה

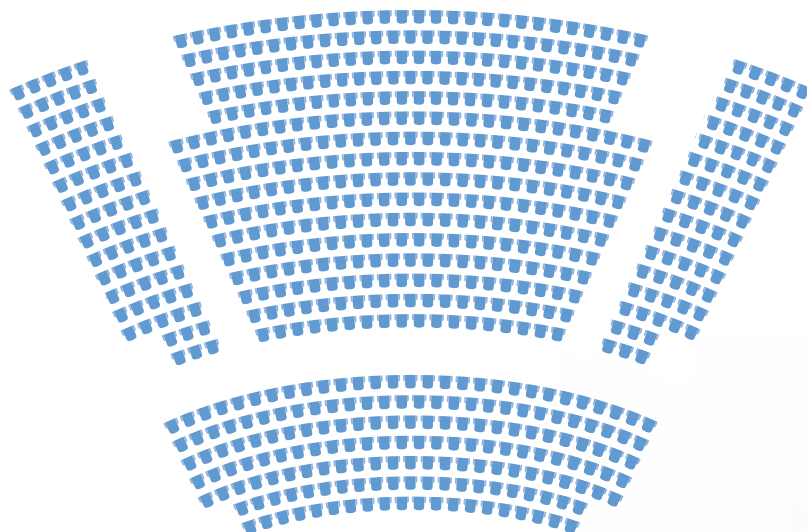

צילום: ראובן כופצ'נסקי

ראש המועצה האזורית מרום הגליל, עמית סופר: "אסור להתבלבל מלחצים בין-לאומיים. חיזבאללה לא בר שיח. לכל זמן ועת תחת השמיים. עת מלחמה ועת הסכמים דיפלומטיים. וזו עת מלחמה, ואסור להתבלבל מלחצים בין-לאומיים להפסקת אש שתשיג רק שני דברים: דחיית השבתם של תושבי הצפון לבתיהם ונטישת התושבים שלא פונו"

לאור הביקוש: עמית סגל בהרצאה נוספת רק ללקוחות לאומי

על מה נתווכח ועל מה נסכים אחרי המלחמה

הרצאה מרתקת על הפוליטיקה אחרי שבעה באוקטובר.
לאחר ההרצאה יתקיים פאנל שאלות ותשובות עם עמית.

ראשון | 10.11.2024 | 9:00
היכל התרבות תל אביב

רק ללקוחות לאומי וללא עלות
פרטים והרשמה באתר לאומי

על ערבויות בין-לאומיות. הישועה לא הגיעה מיוניפי"ל, וגם צבא לבנון שחיזבאללה חדר אליו לא יעזור לנו. המודל הנכון הוא להמשיך לכתוש את חיזבאללה, לגרום לאוכלוסייה, כולל השיעית, להבין שלא שווה לתמוך בו, להביא את האוכלוסייה לפנות נגדו, ואז לתפוס רצועה על הגבול, לפחות באופן זמני, עד שנראה את העתיד".

"הבעיה היא לא כוח רדואן אלא מאות הרקטות"

העיתונאי מנחם הורוביץ, תושב קריית שמונה, היטיב אולי לבטא בצורה הטובה ביותר את רגשות התושבים. בריאיון שזכה להדים רבים ברדיו FM103 אמר כי "צריכים לקבל החלטה שעל קו הגבול בין ישראל ללבנון אין יותר מצלמות, יש לוחמים. אני מאמין שאם יעמדו ליד בתי התושבים, ליד גדר הגבול בין המדינות, בשטח שלנו, ויגידו שכל דמות שמתקרבת לגדר הגבול חוטפת כדור בין העיניים, מרבית התושבים יחזרו. הבעיה העיקרית בגבול הצפון היא לא רדואן, אלא מאות רקטות מדי יום. אין ספק שבמצב הזה אף אחד לא יחזור לביתו. אבל אם מחר יהיה הסדר, מרבית התושבים יחזרו הביתה", הבהיר הורוביץ. "אני מדבר עם תושבים מהצפון, הם אומרים שהם חוזרים בתנאי שברגע שיהיה ירי אחד אל עבר יישובי גבול הצפון, אין חשמל בבתים המזרחיים של ביירות. ירי נוסף - אין מים. אבל זה לא קורה", הוא מוסיף.

נראה שמערכת הביטחון מכוונת בדיוק לעניין הזה - הפסקת הרקטות ויצירת שקט לכמה שנים לפחות, כזה שיאפשר לתושבים להיווכח שהירי המסיבי שנמשך ברמה זו אחרת כבר שנה שלמה נפסק והם יכולים לשוב לבתיהם. האם לשם תגיע ישראל בסופו של דבר? הימים הקרובים במערכה מול חיזבאללה יהיו קריטיים. אבל נראה שכעת מערכת הביטחון מכוונת למטרה הזאת: יצירת מצב ביטחוני שבו תושבי הצפון יוכלו לחזור בבטחה לבתיהם עם מינימום דאגות ומקסימום תקווה לעתיד טוב יותר, ובעיקר שקט. ■

← יצר הרתעה בכל המזרח התיכון, וגם בישראל. חסן נסראללה

צילום: מתוך ערוץ הטלגרם של אבו עלי אקספרס

אסף משניות

כשעלה ארגון חיזבאללה על המפה, בשנת 1982, מעטים דמינו כי בתוך כמה עשורים הוא יהפוך לאיום המוחשי והממשי ביותר כנגד ישראל. המחשבה, או התקווה ברחבי העולם המערבי, הייתה שחיזבאללה יהיה עוד ארגון טרור, בדומה לארגונים אחרים שרוצים ברעתה של ישראל. כך כמובן קיוותה גם ישראל עצמה. אולם עד מהרה ההערכה התבררה כטעות. יותר משלושים שנה לקח למדינת ישראל להוביל את הארגון הרצחני עד סף התמוטטות, תהליך שהגיע לשיאו בחיסולו של מנהיג הארגון חסן נסראללה.

חיזבאללה ("מפלגת האל") לא הפך למפלצת טרור ביום אחד. הייתה זו דרך ארוכה, שניצלה את הוואקום שישראל יצרה בלבנון בעקבות מלחמת לבנון הראשונה. מי שזיהתה את הוואקום הייתה איראן שאחרי המהפכה האסלאמית. עוד קודם לכן הייתה לאיראן השפעה גדולה בלבנון, בעזרת תנועת אמל הוותיקה, אך מהר מאוד הבין משטר האייתוללות כי ארגון הטרור הלבנוני - שהחליט להתמסד - לא מספק את הסחורה. כך הוחלט באיראן להקים את מה שלימים

חיזבאללה, עלייתו ונפילתו

מארגון טרור שיעי רגיל, נסראללה הצליח לבנות צבא מתקדם ומיומן, שהשתלט על לבנון והטיל אימה על המזרח התיכון כולו. את המערכת האדירה הזאת פירקה ישראל בתוך שבועיים, וכעת היא נמצאת על סף פירוק היסטורי של מפלצת הטרור

המזרחן נעם בנעט:
"איראן בנתה את צבא הגרילה החזק בעולם, בעלות שנתית של 700 מיליון דולר ובאימונים מתקדמים. היא הצליחה להיכנס עמוק לתוך לבנון, עד שהמדינה מצאה את עצמה קורבן של השסעים העדתיים שבה, והפכה לזירת משחקים מרכזית במסגרת תוכנית מרחב ההשפעה האיראנית"

יהפוך לחיזבאללה. "חיזבאללה לא הוקם מיומו הראשון במתכונת המוכרת לנו היום, ואפילו שמו לא היה חיזבאללה", אומר המזרחן נעם בנעט, חוקר ומומחה לשפת הקריקטורות במזרח התיכון, ויוצר ההסכת אֶסְפֶּת. "במקור הארגון החל את דרכו כגרסה דתית יותר של אמל השיעית, ואחד האירועים שעזרו לו לקום היה היעלמותו המסתורית של מנהיג אמל, האימאם מוסא א-סדר, בשנת 1978 בלוב (על פי הטענה המקובלת כיום, א-סדר נכלא בחשאי בידי מועמר קדאפי בכלא הלובי באותה שנה, ונפטר כעבור עשרים שנה במוות טבעי, א"מ). לאחר מכן ההגמוניה השיעית עברה לאייתוללה ח'ומייני באיראן, וזה למעשה הוליד את הציר השיעי כמו שאנחנו מכירים אותו כיום". יצירת הציר השיעי, בעקבות המהפכה האסלאמית באיראן ב-1979, שינתה את פני המזרח התיכון כולו. ח'ומייני, מייסד המהפכה, רצה להשיב את כבודם האבוד של בני העדה השיעית, שמאות שנים נחשבו לצד החלש בתוך העולם המוסלמי, לעומת העדה הסונית שנחשבה למרכזית ולחזקה יותר מבין השתיים. כוחה של העדה הסונית הוביל לדיכוי מתמשך, ולא פעם

תלפיות מסורת של מצוינות בחינוך

כבר למעלה מ-85 שנה, עשרות אלפי בוגרות ובוגרי תלפיות
מובילים את עולם החינוך וההוראה בישראל ובתפוצות.
שתחדש עלינו שנה של מצוינות.

לימודי תעודה
והשתלמויות
ו"שבתונים"

הרחבת
הסמכה

הסבת
אקדמאים

תואר שני
M.Ed.

תואר ראשון
B.Ed.

● מכללת תלפיות מאחלת לבוגריה שנה טובה ופוריה ●

תלפיות
המכללה האקדמית לחינוך בחולון

rishum@talpiot.ac.il

www.talpiot.ac.il

מרכז ייעוץ והרשמה:

1-800-071-500

054-9656631

← נסראללה ראה ביציאת צה"ל ניצחון על ישראל. הנסיגה מלבנון, 2000

צילום: אלי בן יעקב לעמ

אור יששכר, תנועת 'הביטחוניסטים': "ישראל הראתה כאן גאונות, יוזמה ויצירתיות, שמעוררות יראה וכבוד בעולם. מכאן ישראל צריכה להמשיך את העבודה עד סיומה, ולהוביל למצב שבו חיזבאללה בלבנון נכתש עד אפר. עד לפני כמה שבועות, אף אחד לא האמין שזה אפשרי"

← מדמם במיוחד, של העדה השיעית. במקביל, ח'ומייני הרים על נס את התנגדותו לצינונות ולמערב, והפך אותה לאחד הערכים החשובים באידאולוגיה של המהפכה האסלאמית. מניעיו שלו היו דתיים לחלוטין, אך הם הצליחו לתפוס את הציבור תומך המהפכה האסלאמית ברחבי העולם הערבי, לאור הקשרים הענפים שהיו לישראל ולארצות הברית עם השאה הפרסי שהודח במסגרת המהפכה.

ח'ומייני חיפש דרך לממש את האידאולוגיות שלו, הן לגבי חזקתה של העדה השיעית והן כנגד ישראל, אומר אור יששכר, ראש מחלקת המחקר בתנועת הביטחוניסטים. "הוא מצא את השבר העדתי הפנים-לבנוני כדי לצבור השפעה רבה בתוך המדינה. לבנון מחולקת לעדות רבות, ובמשך שנים נעשה ניסיון מורכב מאוד לשמור על האיוון בתוך המרקם העדין והרגיש הזה. איראן ראתה בחיזבאללה כוח חדש, שונה מאמל, שיכול להפר את האיוון בין העדות השונות בלבנון, מה שיחליש את כוחם של הנוצרים ויגביר את כוחם של השיעים. זה בדיוק מה שקרה".

איך זה עבד בפועל?

"איראן בנתה בראש ובראשונה על תחושת הקיפוח של תושבי דרום לבנון, שחלק נכבד מהם הם שיעים. זה חלק מאותו דיכוי אסלאמי עתיק יומין, שקיבל ביטוי רב גם בזירת ההשקעות הפנים-לבנוניות. איראן לקחה את התחושות הללו, בתוספת להתרוממות הרוח הדתית של השיעים בעקבות ההצלחה באיראן, והצליחה לגבש אותן סביב ארגון חדש. היא גם ידעה דבר נוסף: בשביל להוציא את ישראל מלבנון היא לא יכולה להסתמך על הפליטים הפלשטינים, שכן החברה הלבנונית ראתה בהם נטע זר. היה לה ברור שהיא צריכה כוח שיהיה בשר מבשרה של לבנון, וחיזבאללה ענה על הדרישות הללו בצורה מלאה".

עד כמה אפקטיבית הייתה העבודה

לבנון כולה".

התמיכה בחיזבאללה מחוץ לגבולות העדה השיעית מתבססת רק על בריתות פוליטיות?

"לא. אחרי המלחמה עם ישראל ב-2006, ולמרות ההבטחות כי נשקן לא יופנה כלפי בית, התפנה נסראללה לחזק את מעמד הארגון בתוך לבנון. שיא התהליך היה ב-7 במאי 2008, כאשר חיזבאללה פתח במהומות דמים שהובילו להשתלטות על מערב הבירה. העילה הייתה החלטת הממשלה הלבנונית לאסור על חיזבאללה לנהל רשת תקשורת פרטית ברחבי המדינה בתמיכה איראנית. כתוצאה מכך, ב-21 במאי 2008, הממשלה הלבנונית וחיזבאללה חתמו על הסכם דוחה, שבו בין היתר סוכם כי שליש מהשרים בממשלת אחדות לאומית יהיו אנשי חיזבאללה. זה הקנה להם זכות וטו על הנעשה בלבנון".

כל המהלכים הללו הפכו את נסראללה לדמות החזקה בלבנון, ואחת הדמויות החשובות והמשפיעות במזרח התיכון כולו. העובדה כי הוא היה כריזמטי כמו שרק מעטים ממנהיגי העולם היו, רק הגבירה את האהדה לארגונו, או לכל הפחות את הפחד מפניו, הן בתוך לבנון והן בישראל. כך נאזמו אחרי נסיגת צה"ל מלבנון בשנת 2000, למשל, הפך לאחד מסמלי המאבק השיעי נגד ישראל: "יש לה נשק גרעיני והכוח האווירי החזק ביותר באזור, אבל באמת שהיא חלשה יותר מקורי עכביש". נאום 'קורי העכביש' שימש את אויביה של ישראל לאורך השנים. כעין סגירת מעגל, הנאום הוזכר בפיו של נתניהו, בקבלת שבת עם המשלחת הישראלית שליוותה אותו לאו"ם: "האויבים שלנו חשבו שאנחנו קורי עכביש", אמר נתניהו, "איוה קורי עכביש? יש פה גידי פלדה, גם של רצון וגם של עוצמה".

נסראללה היה מוצלח בהרבה משני קודמיו בתפקיד מזכ"ל חיזבאללה. הוא דאג להידוק הקשרים עם איראן, אך לצד זאת גם להרחבת מקורות הכסף והנשק של הארגון, כך שהתלות במשטר האיתוללות תהיה משמעותית - אך לא מוחלטת. המהלך שהעצים את שיתוף הפעולה בין חיזבאללה למשטר באיראן היה מינויו של קאסם סולימאני, בשנת 1998, למפקד 'כוח קודס' האיראני. סולימאני נחשב לדמות המייצגת את רעיון "ייצוא המהפכה" של איראן, בשל חיזוק הקשרים עם מיליציות שיעיות בכל רחבי המזרח התיכון. סולימאני הגביר את הביקורים בלבנון, והייתה לו מערכת יחסים מקצועית ואישית קרובה עם רמטכ"ל חיזבאללה, עימאד מורניה, ועם המנהיג נסראללה.

"התמיכה העיקרית של חיזבאללה מגיעה מהמשטר האיראני, אך לא רק משם", מסביר בנעט. "לחיזבאללה

ו'ענבי זעם', א"מ). העימותים הללו, בשילוב לחץ פנים-ישראלי, הובילו לנסיגת צה"ל מלבנון. חיזבאללה ראה בנסיגה ניצחון על צה"ל, שברח אחרי נוכחות של 18 שנים על אדמת לבנון. כשאנחנו מסתכלים היום על ארץ הארזים, אפשר לראות מדינה מתפקדת שנקראת חיזבאללה, ומדינה בקריסה בשם לבנון".

אם חיזבאללה נולד בעקבות תחושת הקיפוח השיעית, כיצד הוא הצליח לשבור את חומות העדה השיעית ולסחוף את לבנון כולה?

"אחרי שנכנס לממשלה סביב רצח רפיק אלי-חריירי, ואחרי יציאת צבא סוריה מהמדינה, חיזבאללה הפך גורם משמעותי גם בזירה הפוליטית. אחרי רצח ראש הממשלה אלי-חריירי, הודגשה החלוקה המחודשת של לבנון - לא עוד כל משפחה או חמולה לעצמה, לא עוד נוצרים נגד מוסלמים או שיעים נגד סונים, אלא מחנה בעד חיזבאללה מול מחנה נגד חיזבאללה. כך, אף שהעמדה הפוליטית החזקה ביותר לאדם שיעי היא יושב ראש הפרלמנט, עמדה שנמצאת שנים רבות בידי נביה ברי, יושב ראש אמל הנוכחי, נסראללה הצליח ב-2016 להביא בן ברית נוצרי למשרת הנשיא. זהו מישל עאזן, שבעבר התנגד לנוכחות הסורית ולחיזבאללה. חיזבאללה גם רכב על ההצלחה של סילוק ישראל מהמדינה, מה שעזר לו למתג את עצמו כשומר

בבירות, שהביא למותם של 63 איש. השני התקיים כמה חודשים אחר כך, ב-23 באוקטובר 1983, כשחיזבאללה ביצע את הפיגועים בבסיסי הכוח הרבי-לאומי בבירות, שבהם נרצחו 305 איש. בנוסף, אחראי הארגון על חטיפת טיסה 847 של TWA ב-14 ביוני 1985, ועוד. המוח מאחורי הפיגועים האלה היה עימאד מורניה שחוסל בפברואר 2008, ואחרים דוגמת אבראהים עקיל שחוסל בשבועות האחרונים. כל האחראים לפיגועים היו מבוקשים שנים רבות בידי ארצות הברית.

לאחר התבססות שנמשכה על פני עשור, שינה חיזבאללה את פניו והפך לארגון שאנו מכירים כיום. בשנת 1992, לאחר שנים שבהן תקף חיזבאללה את כוחות צה"ל בלבנון, החליטה ישראל לחסל את מנהיגי הארגון באותן שנים, עבאס מוסאווי. בעקבות החיסול עלה לבמה חסן נסראללה. הפיגוע בשגרירות ישראל בארגנטינה, שלטענת הארגון נעשה כנקמה על חיסולו של מוסאווי, היה נקודת הפתיחה בעלייתו של ארגון הטרור להיות מהחזקים והרצחניים שידע העולם.

שנת 1992 הייתה קו פרשת המים, אומר בנעט, "עם הכניסה לפוליטיקה וחיסול מוסאווי, המנטור של נסראללה. בשנות ה-90 התמודד חיזבאללה בראשות נסראללה בשני עימותים עם ישראל ('דין וחשבון'

יש מערכת שלמה של מימון, דרך עסקאות בין לאומיות של סמים והלבנת כספים באירופה ובדרום אמריקה. בנוסף לסיוע האיראני, לאורך השנים נעזר חיזבאללה בקוריאא הצפונית לטובת חפירת 'ארץ המנהרות', שחלקן נהרסו בידי צה"ל במהלך 2018".

הוקם; הוא והאיראנים הרגישו שהתוכנית שלהם, שכל הזרועות האיראניות יסגרו על ישראל מכל הכיוונים במקביל, יוצאת אל הפועל".

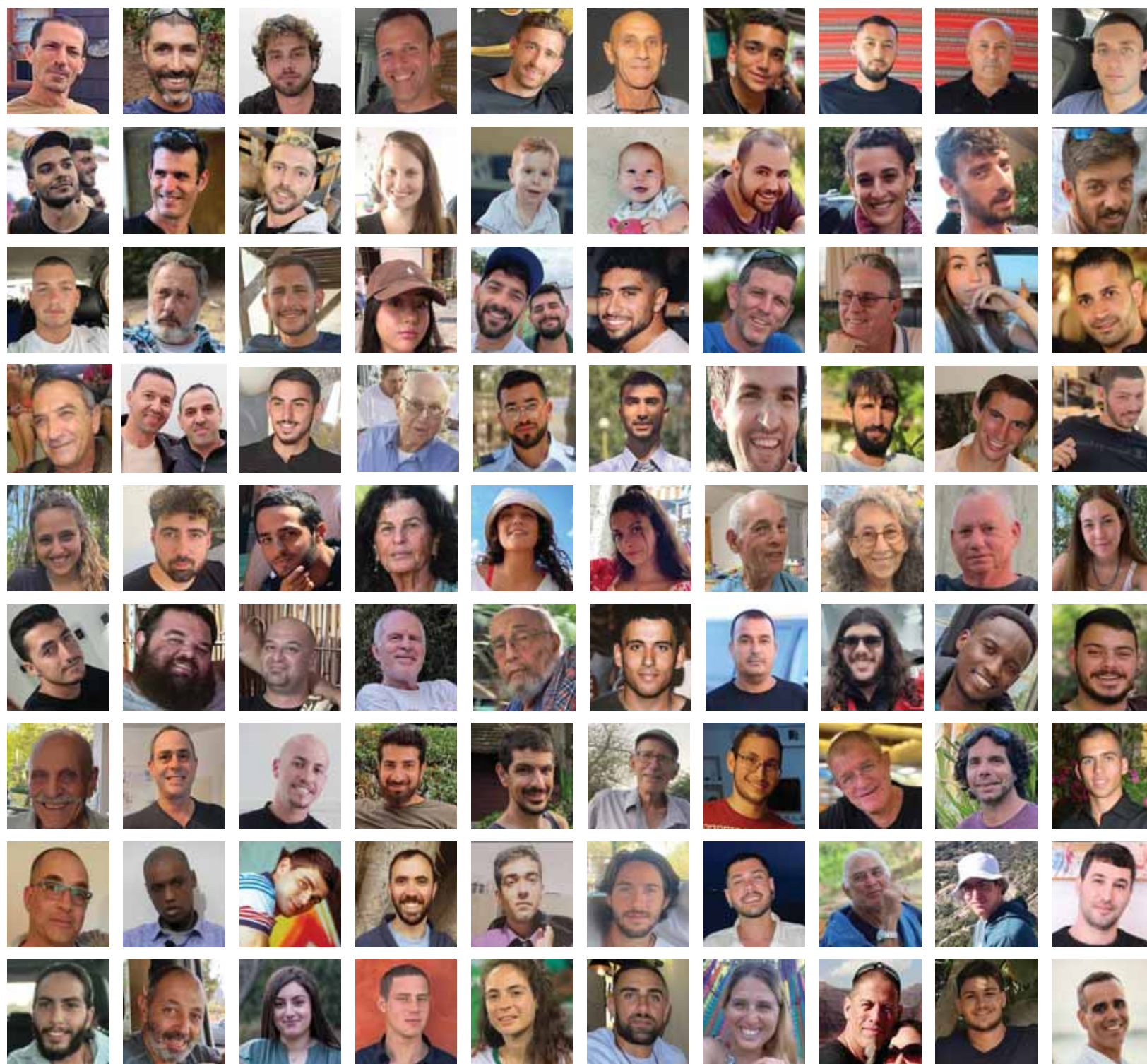
צמרת חיזבאללה, משפיע על קבלת ההחלטות האיראנית?

שהטיל עליה אימה כל כך הרבה שנים".
דבר אחד ברור: חיזבאללה של סוף ספטמבר 2024 אינו אותו חיזבאללה שפתח את החודש. בשבועיים בלבד ישראל הצליחה לבצע את מה שבמשך ארבעים שנה היא לא ידעה לעשות. קצב האירועים של פירוק חיזבאללה מהיר כל כך, עד שנכון לכתיבת שורות אלו, אנו חוששים לכתוב על יורשו האפשרי של נסראללה - בשל הסבירות הבלתי מבוטלת שעד הגעת הגיליון לקוראים, גם הוא יצטרף לרשימת המוחסלים בידי ישראל. עם סופה של ה'תשפ"ד, העולם בכלל ומדינת ישראל בפרט הפכו למקום בטוח יותר, הגם שהמלאכה טרם הושלמה. ■

זְכֵרְנוּ לַחַיִּים

מתפללים לחזרתם של החטופים
החיים למשפחתם והחללים לקבורה.

מתאחדים למען החטופים
שלישי | 20:00 | כינר החטופים ת"א

סדר סימנים

תפוח בדבש:

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו
שתחדש עלינו שנה טובה ומתוקה

רמון:

יהי רצון שנרבה זכויות כרמון

תמר:

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו
שיתמו אויבינו ושונאינו וכל מבקשי רעתנו

כרתי (פראסה/כרשה)

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו
שיכרתו אויבינו ושונאינו וכל מבקשי רעתנו

רביא (שעועית/לוביה)

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו
שירבו זכויותינו

סלקא (סלק)

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו
שיסתלקו אויבינו ושונאינו וכל מבקשי רעתנו

קרע (דלעת)

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו
שתקרע רע גזר דיננו, ויקראו לפניך זכויותינו

ראש של דג/כבש

יהי רצון שנהיה לראש ולא לזנב

*חבוש:

אפפוני מים עד נפש,
תהום יסבבני,
סוף חבוש לראשי.

והיה אור הלבנה כאור החמה,
ואור החמה יהיה שבעתים כאור שבעת הימים,
ביום חבש ה' את שבר עמו ומחץ מכתו ירפא.

יהי רצון מלפניך ה' אלוקינו ואלוקי אבותינו;
שתוציא את אחינו ואחיותינו, החבושים בגיא צלמות,
מחשכה לאורה, ומשעבוד לגאולה, ותחבש את כאב עמך,
ונאמר לפניך שירה חדשה, הללויה.

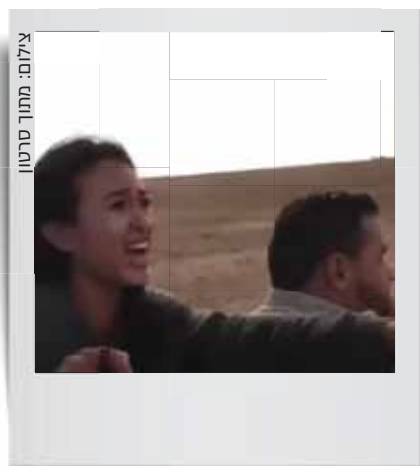
אנא ה' הושיעא נא
אנא ה' הצליחה נא

*תפילה שנוסחה על ידי הרב חיים אידלס
לומר בליל ראש השנה, עבור השבויים והשבויות

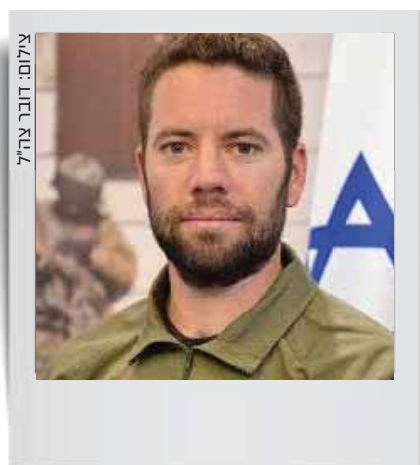
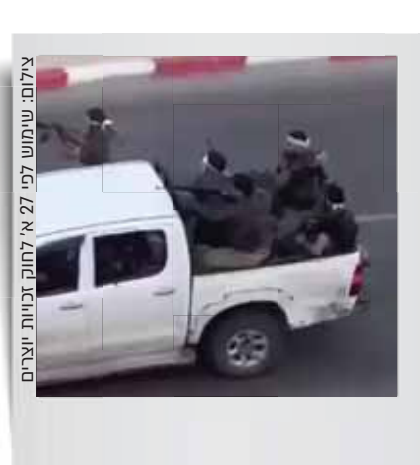
שרים יחד
לשובם

תכלה שנה וקללותיה, תחל שנה וברכותיה

תשפ"ד
אירועים
שלא יישכחו
פרייטק סיכום שנה

שנה וקלילות, שנה וברכות

זו הייתה השנה הכי קשה מאז קום המדינה ומלחמת העצמאות, שבה חווינו את האסון הגדול ביותר בתולדות המדינה. אבל ידענו בתשפ"ד גם הרבה רוממות רוח, גילויי אחווה, רעות ומסירות נפש, והיא נגמרת בתנופת הצלחה מבצעית ותקווה גדולה

הפסקת אש כנגד כל עשרה פדויי שבי. בהשוואה לעסקאות עבר ולהצעות לעסקה נוספת שהונחו מאז על השולחן - אין ספק שמדובר במחיר מציאה.

מלכתחילה הצהירו קברניטי המלחמה שהיא תארך זמן רב, אבל ההתמשכות הזאת מעמידה במבחן לא קל את יכולת עמידתנו, האישית והלאומית. לאחר כמה חודשים באווירה של "ביחד ננצח", שטן המחלוקת חזר לרקד בינינו. חילוקי דעות ענייניים בסוגיות מהותיות רכבו על משקעי עבר שצצו מחדש ונרתמו לקידום אינטרסים פוליטיים. מחאת קפלן שבה לשטוף רחובות ולחסום כבישים, כשהפעם הדרישה לעסקת חטופים בכל מחיר הופכת לדגלה העיקרי. המהלך של שילוב כוחות בממשלת חירום לאומית התחלף בניסיון גלוי של האופוזיציה להפיל את הממשלה, שלמרות הכול מגלה עמידות לא מובנת מאליה ולקראת סוף השנה אף זוכה לתגבורת בהצטרפות גדעון סער וחבריו.

מצב הרוח הלאומי והאישני עבר בשנה הזאת עליות וירידות, בין שיאים של הצלחות דוגמת מבצעי חילוץ חטופים וחיסול מוחמד דף וחסן נסראללה, לנקודות שפל של אירוע רב־נפגעים בשדה המערכה וחטופים שנרצחו בידי חמאס או נהרגו מאש כוחותינו. רכבת ההרים הרגשית שבה טולטלנו מעלה ומטה הפכה את השנה הזאת לקשה במיוחד לכל ישראלי, גם לאלה שלא חוו על בשרם את מוראות יום הטבח ושדה הקרב, מוות או פציעה של אדם קרוב, שירות מילואים ממושך, גלות ארוכה מהבית, פגיעה כלכלית קשה או חרדה לגורלם של בני משפחה בשדה המערכה. ידענו בשנה הזאת את אימת התבוסה והשפלתה ואת חדות הניצחון. פגשנו גילויי אומץ, רעות ומסירות נפש אבל גם ביטויים של שטנה והסתה. חווינו תקופות של תנופת התקדמות לצד זמנים של דכדוך, דשדוש ותעייה, זמנים של הסתר פנים וגם ניסים גלויים והארת פנים.

הפרויקט הזה אינו מתיימר לסכם את כל אירועי השנה, כי לכך לא יספיקו גם גיליונות רבים ויידרשו כמה וכמה ספרים. ביקשנו לחזור איתכם אל כמה אירועים בולטים שלא יישכחו, חלקם משמחים וחלקם פחות, שמלמדים לא רק על עצמם ומייצגים גם דברים אחרים שדומים ומשיקים להם.

זכינו להתקרב אל סופה של שנה זו עם קרני אור חזקות המגיחות מבעד לעננה השחורה. ממשלת ישראל הוסיפה סוף סוף למטרות המלחמה את השבת תושבי הצפון לבתיהם והציבה זאת על סדר יומה. מתקפה מוחצת על ארגון חיזבאללה החלה במבצע מזוהר של אלפי בפרים מתפוצצים והגיעה עד לחיסולו של ראש הנחש, הצורר רבי המרצחים חסן נסראללה, בבונקר שלו בבירות. מטוסי חיל האוויר עושים שמות בארגון הטרור ומחסלים גם אמצעי לחימה וגם בכירים בשרשרת הפיקוד.

ייתן ה' והארת פנים זו תימשך אל תוך השנה הבאה, תלך ותתעצם שבעתיים. שאת חגי השנה הזאת נחגוג באחדות ובשמחה. שהחטופים ייצאו משבי לפדות, שנצא כולנו מיגון לשמחה ומאפלה לאורה, שנזכה לניצחון מלא על אויבינו ובעקבותיו ישובו לשרור השקט והשלווה, הבניין והנטיעה. תכלה שנה וקלילותיה, תחל שנה וברכותיה.

21 ימיה הראשונים, שנת תשפ"ד הייתה המשך של שנת תשפ"ג, שהתאפיינה במתח פנימי קשה סביב הקמת ממשלת ימין על־מלא ורפורמה משפטית ששימשה עילה להתנגדות עזה ודיבורים על מרד צבאי ומלחמת אזרחים. ביטוי חמור וחסר תקדים למתח שנוצר נרשם ביום הכיפורים תשפ"ד, כאשר מנייני תפילה במרחב הציבורי הופרעו ופוזרו, כחלק מגל מחאה הזוי וקיצוני נגד דיכוי נשים בדיוני שממשלת הימין חותרת אליו כביכול.

בבוקר שמחת תורה נפלו עלינו השמיים, ותשפ"ד נפתחה מחדש כשנה שתחילתה טבח נורא והמשכה מלחמה קשה, ממושכת ורבת־חזיתות. מאז הקמת המדינה ומלחמת העצמאות, לא הייתה שנה קשה כזאת לעם ישראל ולמדינת ישראל. מספר שיא של נרצחים ונפלים ביום אחד - מאות חיילים ועוד יותר מהם אזרחים, גברים נשים וטף שנשחטו ונאנסו ונורו ונשרפו ומתו במיתות משונות בידי פלשתינאצים מחבלי חמאס וג'יהאד, ובידי אוכלוסייה עזתית צמאת דם וביזה שבאה בעקבותיהם. ואם לא די בכך, עוד נחרדנו לגלות שכ־250 חיילים ואזרחים, ובהם קשישים נשים וטף, נחטפו ונפלו בשבי האויב, מקומם וגורלם לא נודע וחיייהם תלויים להם מנגד.

זה היה היום הנורא בתולדות מדינת ישראל, יום שבו טחו עיני ההנהגה הביטחונית מראות, אבדו העשתונות, וקצרה ידו של צה"ל מלהושיע. ראש התמנון האיראני לא הסתפק בזוועות הדרום ומיהר להפעיל גם את ארגון הפרוקסי שלו בצפון. ארגון הטרור חיזבאללה פתח במתקפת התשה שאילצה עשרות אלפי אזרחים בצפון לעזוב את בתיהם ויישוביהם ולצאת לגלות שנמשכת כבר כמעט שנה. גם בדרום, לצד מי שכבר שבו אל מקומם, יש עוד אזרחים רבים שהתפזרו במקומות שונים או מרוכזים יחד במגורים זמניים, ויישובים שעדיין עומדים חרבים ושוממים.

קמנו ונתעורר

מתוך הבור העמוק והאפל של שעות ההפתעה הראשונות, קמנו ונתעורר. תקוות האויב שהשעשע הפנימי ימנע מאיתנו להשיב לו מנה אחת אפיים נכזבו והופרכו. לנוכח גודל האסון, עם ישראל השליך הצידה את כל המפריד והמפלג. התייצבנו כאיש אחד לעזרת אחינו והצלתם. עשינו יד אחת ולחמנו כתף אל כתף כדי להכות במפלצת העזתית ולכתוש אותה, למחות את זכר עמלק החמאסי ככוח צבאי ושלטוני, להושיע את אחינו השבויים והחטופים ולהשיב את הביטחון והשלווה לדרום ולצפון.

גל עצום של התנדבות שטף את הארץ וסחף רבים וטובים, מי להתייצבות לשירות מילואים באחוזים חסרי תקדים ומי לפעילות אזרחית חיונית ותומכת בחזית ובעורף. צה"ל התאושש מההלם הראשוני, עבר למתקפה יעילה ומוחצת, וגם כשידי כבולות למחצה בגלל זהירות מפגיעה בחטופים הוכיח יכולת להגיע ולכבוש כל מקום בעזה, לפרק את גדודי האויב ולחסל את ראשיו, בדרכי פעולה שעוררו השתאות של מומחים עולמיים ללוחמה בשטח בנוי. תחת הלחץ הצבאי נאלץ חמאס להסכים לשחרור עשרות חטופים במחיר שלושה מחבלים ששולחו לחופשי כנגד כל פדוי מהשבי, ויום

2, 3 ש-גר

המלחמה הנוכחית מתאפיינת בשורה של סיכולים ממוקדים דרמטיים בקרב הנהגת ארגוני הטרור. חיסוליהם של הארכי-טרוריסטים חסן נסראללה, איסמעיל הנייה ומוחמד דף ורבים נוספים הוכיחו רמת תחכום ויכולת מבצעית גבוהה ומתגלים כמהלכים שישנו את חוקי המשחק

צילום: דובר צה"ל

צילום: Abed Rahim Khatib, Flash90

צילום: רתי שוחט, פלאש 90

מחוסלי חיזבאללה

בעוד ראשי החמאס חוסלו במשך חודשים ארוכים, בלבנון המצב שונה לחלוטין. אומנם היו טפטופים עוד לפני השבועות האחרונים, אבל בתוך כשבועיים וחצי, שהתחילו במתקפת הביקורים שתיזכר כאחד ממהלכי ההרתעה המדהימים ביותר לא רק של המלחמה הנוכחית אלא של העשורים האחרונים, הם הגיעו לשיא בחיסולו של מנהיג הארגון חסן נסראללה ברובע הדאחיה בביירות.

גם כאן קשה לזכור שהחיסולים בלבנון החלו כבר בחודש ינואר עם סיכולו של וויסאם אל-טווייל, מספר 3 דאז בזרוע הצבאית של חיזבאללה ומפקד כוח רדואן. חמישה חודשים אחר כך חוסל סמי טאלב עבדאללה, מפקד יחידת נאצר ואחד מאדריכלי הטרור העיקריים של חיזבאללה. בסוף חודש יולי חוסל פואד שוכר, יועצו הקרוב של נסראללה וראש פרויקט דיוק הטילים של הארגון. שוכר גם עמד מאחורי מתקפת הטילים נגד מג'דל שמס שהובילה למותם של 12 ילדים ונערים. החיסול הזה זכה לתגובות רבות גם בארצות הברית, שכן ב-23 באוקטובר 1983 ביצע שוכר תקיפה שתכנן נגד כוחות המרינס האמריקנים בביירות, שגרמה למותם של 241 חיילי הצבא האמריקני.

מתקפת הביקורים היא אולי שיא השיאים של ההרתעה הישראלית וראויה, כאמור, לאזכור של כבוד. ברגע אחד ב-17 בספטמבר ולמחרת ברגע נוסף התפוצצו אלפי מכשירי זימונית ומכשירי קשר של מחבלי חיזבאללה בלבנון ובסוריה. לפחות 60 מחבלים חוסלו ועוד כ-4,500 נפצעו, חלקם באורח קשה ואנוש. לפחות מחצית מהנפגעים יצאו ממעגל הטרור בעל כורחם לאחר שהמתקפה הפכה אותם לנכים לכל החיים כשהם משלמים על מעשי הטרור שלהם. אפילו חסן נסראללה עצמו נדהם והודה כי מדובר ב"מכה חסרת תקדים בהיסטוריה של ארגוננו".

וגם איראן בתמונה

נוכרי כי במהלך המלחמה חוסלו גם שני בכירים איראניים - רזא מוסאווי, מפקד בכיר במשמרות המהפכה שהיה מקורב למפקד כוח קודס לשעבר קאסם סולימאני ומי שהיה אחראי להעברת נשק מאיראן לארגוני הטרור, חוסל בתקיפה ישראלית בדמשק. בהמשך חוסל מפקד כוח קודס בסוריה ובלבנון, רזא זאהידי, בתקיפה אווירית סמוך לשגרירות איראן בדמשק ויחד איתו עוד חמישה מנהיגים בדרגים ביניים ממשמרות המהפכה. איראן הגיבה בליל המתקפה האווירית שסוכלה באופן כמעט מוחלט.

בשורה התחתונה, דווקא מלחמת חרבות ברזל ומבצע חצי צפון הזכירו לקובעי המדיניות בישראל ולדרג הצבאי שכדי ליצור הרתעה נכונה צריך לטפל נקודתית במובילי הטרור באופן שחיסולם יהיה מפתיע ורבים יחוסלו כך שיהיה קשה למלא את מקומם. עם חמאס, כאמור, זה לקח זמן רב. מהלך הבזק נגד חיזבאללה הוכיח שניתן לעשות זאת גם במהירות, באופן ממוקד מאוד עם פגיעה מינימלית במה שמוגדר "חפים מפשע", ובעיקר בתחכום ובתחבולה שחסרונם הורגש כל כך בתחילת המלחמה והם מקבלים משנה תוקף במערכה נגד חיזבאללה בלבנון.

יסולו של חסן נסראללה בימים האחרונים הוא אולי אחד משיאי הסיכולים הממוקדים שבוצעו במהלך שנה של מלחמה, אבל ידוע שאנחנו נוטים לזכור בעיקר את האירועים האחרונים. זה"ל חזר בתחילת המלחמה להשתמש בכלי הנשק הזה, שבאופן יחסי הלך והתמעט השימוש בו עם השנים, למרות שהוכח שמדובר במהלך הרתעתי מן המעלה הראשונה.

בשנה האחרונה הפכו הסיכולים לכלי יומיומי כמעט בארסנל של צה"ל. החל מ-10 באוקטובר שבו חוסלו זכריא אבר-מועמר, בכיר הלשכה המדינית של חמאס ואחראי קשרי חוץ, וג'ואד אבר-שמאלה, שר הכלכלה של חמאס שהיה המוח הכלכלי מאחורי מימון ארגון הטרור, ועד עצם היום הזה חוסלו בדרכים שונות בכירים החל מהדרגים הגבוהים ביותר ועד לדרגי הפיקוד הזוטרים במטרה לפגוע אנושות בחמאס ובהמשך גם בחיזבאללה.

מחוסלי חמאס

החיסול הבולט ביותר ואולי הנועז ביותר בוצע בכלל על אדמת טהרן. על הכוונת היה ראש הלשכה המדינית של חמאס, איסמעיל הנייה, אחד מאנשי המפתח בארגון הטרור ששהה בבית הארחה של משמרות המהפכה באיראן לרגל השבעת נשיא המדינה החדש. ישראל מעולם לא לקחה אחריות על החיסול, אבל איראן וחמאס האשימו אותה וגם התקשורת הבין-לאומית ידעה לומר מי לדעתה ביצע את החיסול ללא ספקות.

ב-13 ביולי בוצע חיסול חשוב נוסף, לא רק בגלל האדם שחוסל אלא בגלל ההרתעה. בתקיפה אווירית בחאן יונס הופצץ מבנה שבו שהה מוחמד דף, ראש הזרוע הצבאית של חמאס ששרד כמה ניסיונות חיסול ישראלים ונחשב למספר 2 בארגון ולאדריכל הטרור. לצידו חוסל גם מפקד חטיבת חאן יונס רפעת סלאמה. ישראל לא לקחה סיכונים, ורק שלושה שבועות אחרי חיסול דף ולאחר כמה אימותים יצאה הודעה רשמית על כך שדף כבר לא רלוונטי. חיסול הנייה, יש לציין, הגיע יממה לפני ההודעה הרשמית וכך ספג חמאס מכה מורלית קשה.

בחודש ינואר ביצעה ישראל חיסול ראשון במלחמה על אדמת לבנון כשאיש לא חשב על כמות החיסולים הגדולה שתגיע בהמשך במדינה. התקיפה בוצעה ברובע הדאחיה בביירות, והמחוסל היה סגן מנהיג חמאס סלאח אל-עארורי, ארכי-מחבל, ממייסדי הזרוע הצבאית של חמאס והמוביל של חטיפתם וריצחתם של שלושת הנערים בשנת 2014. חודשיים לאחר מכן חוסל רמטכ"ל חמאס מורואן עיסא, מספר 3 בארגון ואחד האנשים שאחראים יותר מכול לתכנון ויישום הטבח ב-7 באוקטובר.

אלה הם השמות המוכרים לנו ביותר מלבד יחיא סינוואר שטרם חוסל, לפחות באופן רשמי. אבל ידו הארוכה של צה"ל טיפלה גם באנשים שפחות מוכרים לציבור הישראלי אך מוכרים היטב למערכת הביטחון. כבר בימים הראשונים של המלחמה חוסלו ראש מועצת השורא של חמאס אוסמה אל-מוזיני, וגם אימן נופל, ראש המודיעין הצבאי ומפקד הזרוע הצבאית של חמאס במרכז רצועת עזה שהיה שותף לחטיפת גלעד שליט, וסגן ראש מחלקת המודיעין של חמאס שאדי בארוד. בהמשך חוסלו גם אחמד רנדור, מפקד החטיבה הצפונית ברצועת עזה וממתכנני הטבח בעוטף עזה יחד עם סגנו וואל רג'ב.

מתחבר

הוראת מחשבת ישראל ותושב"ע

לנשמה, עיון תורני ומיטוב ההוראה
מסלול 'מנהיגות רבני קהילות'

מערכת בהתאמה אישית

שנה אחת! 3 סמסטרים יום בשבוע

תואר שני

מובילים במספר
הסטודנטים מבין כלל
המכללות בארץ!

מתמקצע

הוראת מתמטיקה / מדעים

דגשים טכנולוגיים ומדעי המחשב
היכרות עם אמצעי הוראה והמחשה ייחודיים
מקצועיות עם גמישות
(מסלול לימודים ממוקד)

שנה אחת! 3 סמסטרים יום בשבוע

משפיע

ניהול וארגון מערכות חינוך

זהות, סגנון ומיומנויות:
התבוננות והעמקה מעדשת המנהל
פרקטיקה יישום והשלכה:
הדמיות וסימולציות מכיסא המנהל

שנה אחת! 3 סמסטרים יום בשבוע

מרגיש

ייעוץ חינוכי

חדש! כולל תעודה בהדרכת הורים טיפולית

תכנית מותאמת לגיוני הציבור הדתי והחרדי
פרקטיקות טיפוליות ויישומיות
ייעוץ בית ספרי/ פרטי/ קהילתי

מסיימים בפסח תשפ"ו

93% מסיימים את התואר השני
מיד בסיום תקופת הלימודים

מסלולים נפרדים
לנשים ולגברים

למידה היברידית
(רוב המפגשים בזום)

לימודים בשנה אחת בלבד!
(ג סמסטרים)

לפרטים על התואר השני: 02-6750715 | rishumsheni@michlalah.edu
מכללה ירושלים, רח' ברוך דובדבני 36, ירושלים

צו פינוי

פינויים של תושבי הצפון הוביל למציאות שלא הייתה כמותה בישראל, של עשרות אלפי בני אדם שהפכו פליטים בארצם ושל רצועת ביטחון בתוך ישראל. אלא שבעקבות פעילות צה"ל הדרמטית בלבנון בשבועיים האחרונים, לראשונה מצליחים תושבי הצפון לראות את שובם הביתה באופן

צילום: דור סזואל, כלאש 90

חוסר הנוחות הברור במגורים ממושכים בבתי מלון, התושבים המפונים חוו על בשרם, לעיתים לראשונה בחייהם, את הפערים באיכות החיים בין המרכז לצפון. מערכות החינוך, מערכות הבריאות והתשתיות טובות שם בהרבה.

כבר כיום, לפי מחקרים ובדיקות שערך הרשויות המקומיות בצפון, שיעור גבוה מתושבי הגליל שפנו אינם מתכננים לחזור ליישובם אלא לעבור למרכז הארץ, או לכל הפחות קרוב יותר למרכז האוכלוסייה בצפון, למשל חיפה. "ערכנו סקר עם מכללת תל חי בקרב התושבים. כמעט 15 אחוזים אמרו שהם לא חוזרים לעיר ומצאנו מקום אחר לגור בו. 18 אחוזים נוספים אמרו שהם בסבירות גבוהה מאוד לא יחזרו לעיר. שיעור דומה אמרו שבסבירות בינונית הם לא יחזרו לעיר. כלומר קרוב לחצי מתושבי העיר לא מתכננים לחזור אליה. וצריך להבין מי אלה אותם תושבים. מדובר בצעירים, בני 25 עד 45, ובאנשים שמבוססים כלכלית. זאת מכה שייקח שנים לשקם", אמר לפני כחודש ראש עיריית קריית שמונה אביחי שטרן ל'בשבע'.

אחת הבעיות העיקריות בתוכנית הפינוי של הצפון הייתה אבסורדית למדי: בניגוד לדרום הארץ, שם היו תוכניות פינוי מוכנות מראש, גם אם חלקיות ולא מהודקות עד תום, בצפון פשוט לא היו כאלה. הפינוי התנהל ללא שום היערכות מסודרת מראש, על בסיס אלתורים בזמן אמת. התוצאות היו בהתאם. התושבים פוזרו באין-ספור ערים ומלונות, קהילות פורקו ונחצו, היכולת לספק למפונים מענה אזורי ראוי נפגעה מאוד. ההתנהלות הזאת תרמה תרומה של ממש לפגיעה באמון הציבורי בממשלה ובמערכת הביטחון. אל כל זה מתווסף הכעס של תושבי הצפון, שבמשך שנים סיפרו להם, ולכל אזורי המדינה, כי עיקר מאמצי צה"ל מופנים להיערכות למלחמה מול חיזבאללה בצפון, אלא שבפועל לא רק שלא היו תוכניות פינוי לשעת חירום, גם מיגון בתוך הערים והיישובים לא היה קיים, כי ישראל לא השקיעה בו.

במשך 11 חודשי מלחמה החזרתם של תושבי הצפון לביתם כלל לא הייתה חלק ממטרות המלחמה המוגדרות על ידי הקבינט והממשלה. מדובר בעובדה בלתי נתפסת, שנבעה מההחלטה להשקיע את עיקר המאמצים הצבאיים ברצועת עזה. לפני כשלושה שבועות הוסיפו חברי הקבינט לרשימת מטרות המלחמה את החזרת תושבי הצפון לביתם. מהרגע ההוא חל שינוי של 180 מעלות בגורם הצפונית.

בתוך תשעה ימים ישראל מוטטה כמעט לחלוטין את ארגון חיזבאללה, כאשר כל שדרת הפיקוד של הארגון, חלק ניכר ממאגרי הטילים שלו, ומעל לכול מנהיג הארגון חסן נסראללה הושמדו וחוסלו. האפקטיביות הישראלית, שהחלה במבצע פיצוץ הביפרים ונמשכת ללא הפסקה כל העת, כולל בשעת כתיבת שורות אלה, מעלה שאלות רבות על תפקודה של ישראל לאורך כל חודשי המלחמה.

פרט לשאלות האלה, נדמה שלראשונה תושבי הצפון יכולים לראות את האור בקצה המנהרה, כלומר לראות את הסיבה לביתם באופן. לא מדובר רק בצעד החשוב והדרמטי של חיסול שדרת הפיקוד של חיזבאללה, אלא גם בתנאי המגרש שבהם כל צעדי מבצע 'חצי הצפון' (ו'סדר חדש') מתבצעים: בניגוד לדרישות מפורשות של האמריקאים והצרפתים. לראשונה נראה שמדינת ישראל מתנהלת כמו מדינה עצמאית ששמה בראש סדרי העדיפויות שלה את האינטרסים החיוניים שלה, על חשבון רצונות בעלות בריתה שהניחו משקולות על רגלי ישראל לאורך החודשים האחרונים.

השינוי הזה הוא כנראה הצעד החשוב ביותר בדרך להשבת האמון של תושבי הצפון במדינת ישראל, אמון שבלעדיו יהיה קשה מאוד לשכנע אותם לחזור לבתיהם, אותם נטשו בליט ברירה לפני שנה.

ממה לאחר פרוץ מלחמת חרבות ברזל קיבלה הממשלה את אחת ההחלטות הדרמטיות שיעצבו את חודשי הלחימה לאורך השנה כולה: פינויים של תושבי הצפון מבתייהם למלונות. בתחילה, כשהחשש העיקרי היה מניסיון פלישה של כוח רדואן של חיזבאללה, בדומה למה שביצעו מחבלי הנוח'בה בעוטף עזה, הוחלט על פינויים המידי של התושבים הגרים עד שני קילומטרים מהגבול. יומיים לאחר מכן הורחב הפינוי לעד חמישה קילומטרים מהגבול. ב-12 באוקטובר, כשכבר היה ברור כי הסכנה העיקרית באותו שלב מלבנון אינה החדירה אלא איום הטילים, הוחלט להרחיב את הפינוי לכל היישובים שנמצאים בטווח כינון ישיר לירי חיזבאללה.

באותם ימים ההחלטה על הפינוי התקבלה בהבנה מוחלטת. החשש הציבורי ותחושת חוסר האונים הובילו את הציבור להסכים למהלך, שנועד להגן על תושבי הצפון. כל הגורמים הרלוונטיים, החל מראש הממשלה ועד לראש עיריית קריית שמונה וראש מועצת מטולה, הסבירו כמה הפינוי נחוץ.

במצב שישאל הייתה נתונה בו באותם ימים, נראה שאכן היה מדובר בהחלטה נכונה. צה"ל בקושי הצליח להתארגן כדי להדוף את הפלישה מהרצועה, ואף שכוחות רבים עלו לצפון כדי למנוע תרחיש זהה ביישובי הגליל, החשש כי ישראל לא תוכל לבלום פלישה בחזית נוספת היה מוחשי. ברקע הדברים עמדה העובדה הבאה: בניגוד לאמירות שפוזרו בצה"ל במשך שנים, הוא לא ידע להילחם בשתי חזיתות, וחמור מכך, לא נערך מבחינה לוגיסטית ובעיקר מבחינת מלאים להתמודדות שכזאת. בסיטואציה שנוצרה, ההחלטה הייתה מובנת.

הפכו יעד לגיטימי לתקיפה

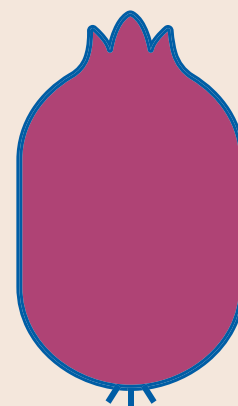
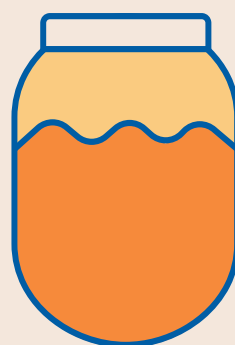
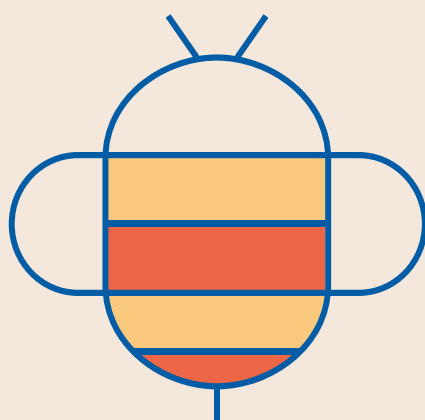
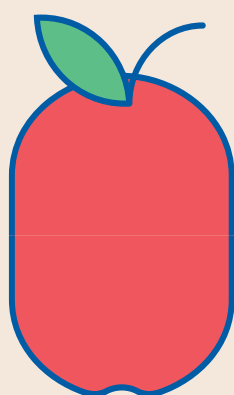
לצד ההבנה כי ככל הנראה לא היה מנוס מצעד זה, ההשלכות היו דרמטיות. פינוי הצפון יצר לראשונה בתולדות מדינת ישראל רצועת ביטחון בתוך גבולות המדינה. אחד הסעיפים העיקריים של תפיסת הביטחון הישראלית מאז הקמת המדינה הוא העברת הלחימה לשטח האויב. ההחלטה על פינוי הצפון הובילה לכך שלראשונה ישראל מוכנה שזירת המלחמה תהיה בתוך גבולותיה, ובאופן רשמי.

התוצאות היו הרסניות. חיזבאללה, בניגוד לחמאס, כן השתדל לשמור על כללי מלחמה כלשהם, והקפיד להמעיט בירי לעבר מקומות שבהם נמצאים אזרחים. כך למשל הוא תקף שוב ושוב את בסיס פיקוד צפון בצפת, ובמיוחד את מתקן חיל האוויר בהר מירון. יצירת רצועת הביטחון העניקה לו את הלגיטימציה לירות לעבר כל יישובי הגליל המפונים, בטענה שמי שנמצא באותם מקומות הם רק אנשי כוחות הביטחון, ועל כן הם יעד תקיפה לגיטימי במלחמה.

יישובי הצפון ואתרי הטבע בחבל הארץ נהרסו בזה אחר זה. במטולה, היישוב הסמוך ביותר לגבול, נהרסו כ-300 בתי מגורים, יותר ממחצית מבתי המושבה. בקריית שמונה נפגעו יותר מאלף בניינים, בתים ומבנים, יותר מ-400 מהם נחרבו ללא תקנה, והם מחויבים בהריסה. גם כאן מדובר על קרוב למחצית מיחידות הדיר בעיר.

את הנזקים ליישובי הצפון ייקח שנים לתקן, אך לא ברור אם זאת הבעיה העיקרית שנוצרה בעקבות פינוי התושבים הממושך. למשך חודשים ארוכים תושבי הצפון עברו להתגורר במלונות במרכז ובדרום הארץ. לצד

אלעל

בראש השנה אנחנו פותחים חלון להתחדשות,
לתקווה ולערבות הדדית.

..שנה טובה..

הניצחון המוחלט

בימים של ראשית המלחמה והאווירה המפויסת ששררה, היו שופטי בית המשפט העליון הראשונים להצית מחדש את אש המחלוקת כשפרסמו את פסק הדין המבטל את צמצום עילת הסבירות. מאז ועד ההתעקשות מול השר לוי'ן בוועדה לבחירת שופטים, הם מקפידים לא לגלות טיפת פשרנות גם בשנת מלחמה

צילום: חיים גולדברג פלאש 90

מורשתה החוקתית. פרופורציות של אנשים בעלי מזג שיפוטי. הפסיקה הזאת שברה את מאזן האימה של הרשות המחוקקת והרשות השופטת, והעניקה יש מאין לשופטי בית המשפט העליון שלטון משפטי בלי מצרים. למעשה, בפני נבחרי הציבור נותרו כיום שתי ברירות רעות: או לכופף באין אונים את כל המדיניות שלהם בפני עולם הערכים שמייצגים כיום רוב שופטי העליון, או לדהור אל אנרכיה של אי-ציות והתנהלות מקבילה של מוסדות השלטון. שר המשפטים יריב לוין בחר בדרך שלישית, סבלנית וצופה פני עתיד. עם הרבה אחריות לאומית, הוא בחר לא להמשיך את הדינמיקה המדרדרת. הוא נסוג אל עמדות המוצא, תכנן את דרכו מחדש, ומצא דרך סולידית להשפיע בלי לשבור את הכלים.

כשמנתחים את התפלגות השופטים בהחלטה על ביטול התיקון לחוק יסוד השפיטה, אפשר לזהות נקודת אור קטנטנה. אומנם הרוב הגדול הסכים עקרונית עם הדוקטרינה המסוכנת שחידשה הנשיאה בדימוס חיות, שלפיה חוקי יסוד שסותרים את "עקרונות היסוד של השיטה" דינם בטלות, אך בכל זאת ההחלטה התקבלה ברוב דחוק של שמונה שופטים מול שבעה. שבעת המתנגדים לא הסכימו אומנם לגבי בטלות חוק יסוד מבחינה עקרונית, אבל המכנה המשותף הנמוך שלהם היה שבמקרה הספציפי של תיקון עילת הסבירות אין מקום להתערבות בית המשפט. כולם הסכימו שלעקרון הסבירות יש חלופות אחרות בסל הכלים השיפוטי, ושהחקיקה על פי המתווה שהציע שופט העליון סולברג במאמרו היא מידתית גם אם אינם מסכימים איתה.

אמר לוין: שתי שופטות שנמנו על דעת הרוב פרשו מבית המשפט. תיאורטית, אם הדיון היה נערך היום, התיקון לצמצום עילת הסבירות היה שורד. אם כן, הישג סולידרי ויכול שר המשפטים לרשום אם ימנה בשיטה המסורתית של הוועדה לבחירת שופטים שני שופטים שיהפכו את המאזן, או לכל הפחות אחד. אלא שמאז התברר, שוב, שאצל שופטי בית המשפט העליון אין פשרות. ייקוב הדין את ההר. אין סטייה במילימטר מהאמת הטהורה, כמו בכנות האדוקות ביותר. במשך חודשים, ועד לרגע זה, מסכלים נציגי השופטים בוועדה לבחירת שופטים כל הסכמה וכל פשרה שתשנה את המאזן המדובר. בפעם השנייה, בתוך שנת מלחמה גורלית לעם ישראל, בבית המשפט העליון לא מתבלבלים. עיניים על הכדור, כמו שאומרים. אחדות, עת צרה, אחוות מילואים? בבית המשפט העליון לא מתרשמים.

חות משבוע אחרי האסון הנורא של 7 באוקטובר, התבטא חבר הכנסת שמחה רוטמן, יושב ראש ועדת החוקה שבה עברו חוקי הרפורמה המשפטית ומי שנחשב לאחד מאדריכליה, לגבי שינוי סדרי העדיפויות בעקבות מצב החירום הלאומי. "כרגע, מבחינתי, בהרבה מאוד תחומים, כל מה שהתרחש עד בוקר שמחת תורה - כרגע לא קיים", אמר בריאיון לערוץ הכנסת. "הרפורמה? לא כל זמן שהמטרה שלנו לנצח את חמאס. לא אפסנו את הדעות שלנו ואת השכל הישר שלנו. אבל עכשיו, אנחנו מאוחדים לניצחון". אפשר לדון גם בצעד דומה שעשה ארגון 'אחים לנשק', כאשר מיד ביום הטבח עדכן את חבריו שכל ההודעות על השהיית ההתייצבות למילואים בטלות, ובימים שלאחר מכן עסק בעיקר בסיוע לעקורים ולחיילים. יש שיאמרו רחצה בצבע זית, יש שיאמרו חזרה בתשובה - אבל כולם חייבים להודות שלפחות במבחן המעשה, לנוכח האויב החמאסי הרצחני גם הצד השני של מתרס רוטמן הסכים להניח את המחלוקת בצד.

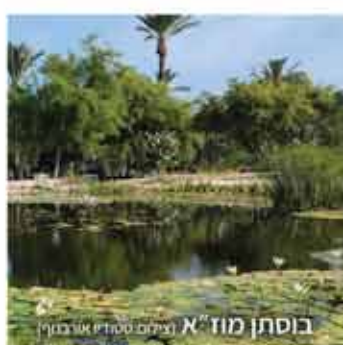
ראשון להתעשת מהאחדות לשעה הזאת היה בית המשפט העליון. תוכן פסק הדין הודלף לעמית סגל כמה ימים לפני כן, ובראשון בינואר - תאריך לא מקרי - פורסם פסק דין צמצום עילת הסבירות. זו לא סתם חזרה לשיח של ה-6 באוקטובר, כפי שאוהבים להתבטא, אלא חזרה אל גרעין הלבנה המבעבע שלו. שילוב של ביטול החקיקה היחידה שהעבירה הממשלה בפועל במסגרת הרפורמה שהגתה, כלומר מחיקה גמורה בלי פשרות ובלי הבנות, ושל החידוש החוקתי שמאיים מאז על סדרי השלטון במדינה: ביטול של חוק יסוד שחוקקה הכנסת על ידי בית המשפט העליון.

שלטון משפטי בלי מצרים

לדחיפות הזאת היה תירוץ רשמי: נשיאת העליון חיות והשופטת ענת ברון עמדו ממש לקראת תום תקופת שלוש החודשים לאחר הפרישה שבהם הן עדיין יכולות לפרסם פסקי דין בעתירות שבהן ישבו. משום מה זה נשמע לחלק מהאנשים תירוץ לגיטימי. כלומר, בזמן שתומכי הרפורמה ומתנגדיה מחפשים זה על זה בסמטאות חאן יונס וג'באליה, הנשיאה בדימוס חיות חוששת מאוד פן האחדות הטורדנית הזאת תעיב על

נשיאת העליון חיות והשופטת ענת ברון עמדו ממש לקראת תום תקופת שלוש החודשים לאחר הפרישה שבהם הן עדיין יכולות לפרסם פסקי דין בעתירות שבהן ישבו. משום מה, זה נשמע לחלק מהאנשים תירוץ לגיטימי. כלומר, בזמן שתומכי הרפורמה ומתנגדיה מחפשים זה על זה בסמטאות חאן יונס, הנשיאה בדימוס חיות חוששת פן האחדות הטורדנית הזאת תעיב על מורשתה החוקתית. פרופורציות של אנשים בעלי מזג שיפוטי

קרן מנדל מאחלת לאזרחי ישראל שתהיה שנה טובה

ממשיכים להוביל ולהיות מחויבים לטיפול מנהיגים מונחי חזון
למען שיפור פני החינוך והחברה בישראל

שמחים לשתף בהשלמת שני פרויקטים חדשים שתמכנו בהקמתם
ונמשיך להוביל בעשייה למען רווחת אזרחי ישראל

בוסתן מוז"א
ע"ש ג'ק ג'וזף ומורטון מנדל
תל אביב

מדבריום
ע"ש ג'ק ג'וזף ומורטון מנדל
באר שבע

לבנו עם המשפחות השכולות, אנו מאחלים רפואה שלמה
לפצועים ומיחלים לחזרתם המהירה של כל החטופים

למידע ולהרשמה לתוכניות: www.mandelfoundation.org.il קרן מנדל-ישראל

מנדל MANDEL

קרן ג'ק, ג'וזף ומורטון מנדל

Jack, Joseph and Morton Mandel Foundation

ממשלת בלמים

סיפור כינונה ונפילתה של ממשלת החירום הלאומית מלמד על השפעתה המכרעת על אופן ניהול המלחמה, ובמיוחד בימים שאחריה

צילום: נועם ריבקיין פנטון, פלאש 90

ההחלטות, חשבו שצריך לנהל את המלחמה בצורה הרבה יותר אגרסיבית, מהירה והחלטית, ששת חברי קבינט המלחמה דגלו בניהול זהיר, מוגבל ואיטי מאוד של המלחמה. כך התמרון הקרקעי בעזה הפך לארוך יותר ואפקטיבי הרבה פחות ממה שהוא אמור היה להיות. כששרי הקבינט דרשו כבר בפברואר להיכנס לרפיח, קבינט המלחמה לא איפשר זאת, וישראל חיכתה עוד חודשים רבים עד להתחלתו של אחד החלקים החשובים במלחמה.

צעדים שמרחיקים את השבת החטופים

אופי ניהול המלחמה שיצר הקבינט המצומצם גם פגע ביכולת להפעיל לחץ על חמאס, כזה שיוביל אותו לעסקאות חטופים נוספות על בסיס תנאים שישאל יכולה לעמוד בהם. התוכנית שהציג הרצי הלוי, וכמעט שלא זכו לביקורת בתוך החדר הסגור של ששת המחליטים, יצרו שיטת עבודה של כניסות ויציאות שוב ושוב לאותו שטח לחימה. המודל הזה אומנם איפשר כמה מבצעי פתע נגד חמאס, אך בד בבד נתן לארגון הטרור את האפשרות לשקם את יכולותיו ברצועה. גם הקו שהוביל קבינט המלחמה, של לחימה חד גזרתית ברצועה, יצר מציאות שבה לראשי חמאס היה איפה להסתתר מפני צה"ל. האמירות כי "סינוואר שומע מהמנהרות מתחת לאדמה את הטנקים של צה"ל", כפי שאמר שר הביטחון עוד בסוף דצמבר 23, התבררו כחסרות כל חשיבות. בנוסף לכך, קבינט המלחמה קבע עובדות בשטח, והגיש הצעות והחלטות שכבר גובשו על ידו לאישור של חברי הקבינט, במה שגרם לרבים מהם להרגיש כמו חותמת גומי. מדובר בהחלטות שעיצבו דרמטית את ניהול המלחמה, כשרבים בקבינט ובממשלה התנגדו להן. דוגמה מובהקת היא הכנסת הסיוע ההומניטרי ברצועה, צעד שבקבינט המלחמה התעקשו עליו מתוך טענה שבלעדיו לא תהיה לישראל לגיטימציה אמריקנית לפעול ברצועה, בעוד חברי הקבינט אמרו שמדובר במהלך שמרחיק את הסיכוי לעסקת חטופים נוספת. במבט לאחור ברור שחברי הקבינט צדקו בטענתם. כך גם סירבו בקבינט המלחמה לדון ברעיונות שהביאו חברי הקבינט הרגיל, לדוגמה ניהול ישראלי של הסיוע ההומניטרי ברצועה. התוצאה של אותה התנגדות הייתה שחמאס הוא שמנהל את החיים האזרחיים ברצועה, והוא שהשתלט על רובו המוחלט של הסיוע ההומניטרי העצום שישראל מכניסה פנימה. כל זה רק חיזק את אחיזתו של סינוואר ברצועה, במקום להחליש אותה.

עד כמה קבינט המלחמה גרם לניהול מלחמה כושל יעיד שינוי אופי הפעולות של ישראל מאז התפרקות ממשלת החירום. כמעט כל ההישגים המשמעותיים שישראל רשמה במלחמת חרבות ברזל, ובראשם חיסולם של ראשי הטרור, בדגש על איסמעייל הנג'יה, מוחמד דף, כל שדרת הפיקוד של חיזבאללה ומעל כולם חסן נסראללה, התבצעו אחרי שממשלת החירום התפרקה. גם עמידתה של ישראל אל מול הלחצים הבין-לאומיים, בדגש על סוגיית ציר פילדלפי, השתפרה לאין ערוך מאז פרישת גנץ ואיזנקוט.

ממשלת החירום לא התפרקה ביום אחד, והגורם שפירק אותה לא היה התנהלות ממשלת ה-64, אלא מכשח הלחצים שהופעל מצד גורמי מחאת קפלן על אנשי המחנה הממלכתי. הסקרים הראו כי הציבור ממש לא מעוניין בפירוק ממשלת החירום, אבל הלחץ של המיעוט הרועש עשה את שלו. מאז גנץ משלם את אותו מחיר אלקטורלי שלפיד שילם בראשית המלחמה כשסירב להיכנס לממשלת החירום, וגם הוא איבד מחצית מהתמיכה הציבורית שצבר לאורך חודשי המלחמה.

במבט לאחור, ממשלת החירום הייתה הכרח המציאות בימים שאחרי 7 באוקטובר, וקשה לראות כיצד בלעדיה מדינת ישראל הייתה מצליחה לצאת מהתהום שהייתה שרויה בה בעקבות האסון. אך לצד זאת, לאחר התנעת התהליך והוצאת ישראל מהבוץ, היא בעיקר הפריעה לצה"ל ולמדינת ישראל לרשום את ההצלחות הכה חשובות, כאלה שבלעדיון ישראל לא תוכל להכריע במלחמה.

משלת ה-64 נקלעה למלחמה במצב קשה למדי. כמחצית מהציבור הישראלי ראו בה ממשלה לא לגיטימית, בעקבות הרפורמה המשפטית שכשלה. רבים אחרים מהמחצית שכן תמכה בה, איבדו את אמונם בהנהגת המדינה בעקבות אסון 7 באוקטובר ופרוץ המלחמה. כבר בשלב המוקדם ההוא, כשהתמונה רק החלה להתבהר, ומספר האבדות והחטופים התגבש, היה ברור כי הממשלה תידרש לקבל החלטות קשות מאוד. החלטות שהרכב הממשלה ה-37

לא יכול היה לקבל במעמדו הציבורי.

הכניסה של גנץ ואיזנקוט לממשלה עשתה את השינוי הדרוש. הכעס על הדרג המדיני והצבאי לא שכך לרגע, אבל תחושת האחריות הלאומית שהשרו ראשי המחנה הממלכתי נתנה לגיטימציה לממשלה להכריז על מטרות המלחמה ובהמשך גם על הכניסה הקרקעית לרצועת עזה. החלק החשוב ביותר היה העובדה שבשעה הקשה ביותר שמדינת ישראל ידעה זה עשורים, בממשלת ישראל ישנה נציגות נרחבת ומשמעותית הן לימין והן לשמאל.

מפלגתו של לפיד הפכה לא רלוונטית

הציבור הישראלי ידע לתגמל את מי שגילו אחריות ונכנסו לממשלת האחדות, ובה בעת ידע להעניש את מי שברחו ממנה. בתוך ימים ספורים טיפס המחנה הממלכתי בסקרים למחוזות 40 המנדטים, כשהנפגעת העיקרית הייתה מפלגת יש עתיד. מפלגתו של יושב ראש האופוזיציה יאיר לפיד החליטה שלא להצטרף לממשלת החירום. באופן רשמי הסיבה הייתה דרישתו של לפיד להוצאת בן גביר וסמוטריץ' מהממשלה, דרישה שכמובן לא נענתה. בפועל, בדיונים שהתקיימו בסיעת יש עתיד, עלו סיבות אחרות, כשבין היתר העריך לפיד כי ממשלת החירום תיאבד את התמיכה הציבורית בקצב מהיר, והוא יהיה שם כדי לקצור את הפירות.

זה כמובן לא קרה. החלטתו של לפיד שלא להיכנס לממשלת החירום הפכה את מפלגתו ללא רלוונטית בציבוריות הישראלית והקריסה אותה בסקרים. כיום חלק בלתי מבוטל מהסקרים אף מציבים אותה כמפלגה הרביעית בגודלה בלבד, הרחק מרצונו של לפיד להוות אלטרנטיבה שלטונית.

אלא שעם חשיבותה התודעתית של ממשלת החירום, היא לא הייתה ממשלת אחדות אמיתית. דרישתם של גנץ ואיזנקוט להרכיב קבינט מלחמה במתכונת של קבינט שינהל את המלחמה נענתה על ידי נתניהו. גם הדרישה להדיח מהקבינט המצומצם כל מי שחושב אסטרטגית אחרת מששת האנשים הרכיבו אותו (נתניהו, גנץ, איזנקוט, גלנט, דרמור ודורי) נענתה על ידי נתניהו, אף שבינה לבין מסר האחדות שממשלת החירום ניסתה לשדר היה מרחק רב.

התוצאות של דרישות אלו השפיעו רבות על ניהול המלחמה. בראש ובראשונה הן דחקו לספסל את השותפות של הליכוד, הציונות הדתית ועוצמה יהודית. מעבר לכך, הן לא אפשרו את כניסתו של אביגדור ליברמן לאותה ממשלת חירום, שכן נתניהו לא יכול היה להכניס אותו ולהשאיר מחוץ לקבינט המלחמה את בן גביר וסמוטריץ'. יש לציין שדווקא עבור השלישייה הזאת, באותו השלב, כלל לא היה משנה מי מהם יהיה בקבינט המלחמה. רצונם היה אחר: שמישהו שאינו מגיע מאותה תפיסת עולם ישפיע על ניהול המלחמה.

הרכבו של קבינט המלחמה יצר מצב אבסורדי: יחד עם הרמטכ"ל הרצי הלוי, ישבו באותו פורום שלושה רמטכ"לים ועוד אלוף נוסף שאמור היה אף הוא להתמנות לרמטכ"ל. כל השלושה הנוותרים לא היו ניציים יותר מהגנרלים שבפורום, כשנתניהו עצמו היה אחד מיוצריה המרכזיים של הקונספציה, אותה קונספציה שנבנתה על ידו ועל ידי הרמטכ"לים שהוא מינה: גנץ ואיזנקוט. על הנייר מדובר היה בהרכב בעל ניסיון צבאי ומדיני עשיר. בפועל, קבינט המלחמה לא תפקד בצורה טובה לאורך כהונתו.

מעל לכול בלט הדשדוש שקבינט המלחמה קידם. בזמן ששרי הקבינט הרגיל, שהמתינו מחוץ לחדר מקבלי

שנה משפיעה - גיחל שנה וברוכה גיעה

האגודה לתרבות הדיור מאחלת לכל לקוחותיה

שנה טובה ושמחה
שנה של שגשוג ופריחה!

האגודה לתרבות הדיור

מסדרים לכם איכות חיים בקיבוץ המושבה.

*8484 ☎

אזעקת שווא

אחרי איזמים רבים זה קרה: איראן שיגרה לישראל מטח כבד במתקפה חסרת תקדים בתולדות ההגנה האווירית מבחינת מספר הטילים וכלי הטיס החמושים ששוגרו בזמן. אלא שישראל, יחד עם מדינות נוספות, הצליחה להדוף את המתקפה באופן שהותיר את האיראנים עם תבוסה צורבת

Jamal Awad, flash 90

בישראל. מה הצליחה המתקפה האיראנית לעשות? כמה טילים פגעו בבסיס נבטים בלי להשביט אותו או לשלול מצה"ל יכולות, וכבר למחרת בבוקר הצטלם דובר צה"ל כשמאחוריו מטוסי קרב ממריאים ונוחתים מהבסיס כאילו לא אירע דבר.

כמה יממות לאחר מכן הותקף בסיס חיל האוויר באספהאן שבאיראן ושדה תעופה בדרום סוריה. שתי הפעולות יוחסו לישראל.

כלי תקשורת אמריקניים דיווחו כי מדינות ערב העבירו בחשאי מידע מודיעיני לארצות הברית בדבר תוכנית התקיפה של איראן. התברר שסעודיה ואיחוד האמירויות הסכימו לא רק לחלוק את המידע עם האמריקנים, אלא גם לפתוח את המרחב האווירי שלהן למטוסי קרב, לשתף מידע ממעקב מכ"ם, ובמקרים מסוימים אף סייעו ליירוט המתקפה.

כל זה קרה משום שגורמים איראניים עדכנו בכירים במערכות הביטחון של מדינות המפרץ כדי לאפשר להם למנוע פגיעה בשטחם. ארצות הברית שידעה על המתרחש הפעילה לחץ על סעודיה בעיקר, כדי שתחלוק עימה מידע מודיעיני ותסייע לסכל את התוכנית. הסעודים חששו מאוד שכישלון המתקפה האיראנית יפנה את המשטר בטהרן לנקמה נגדם, אבל הלחץ האמריקני הכריע. בד בבד ירדן יישרה קו והודיעה כי תסייע בסיכול המתקפה - כנראה בעיקר מחשש לפגיעה בה שתתורגם למחאות נגד השלטון. האיראנים גם ראו בעיניים כלות כיצד בריטניה, צרפת וארצות הברית יוצרות קואליציה עם ירדן, סעודיה, איחוד האמירויות ובחריין כדי לבלום את המתקפה. במקום לזרוע הרס ופילוג כמו שהאיראנים רגילים לעשות, הם גילו שעשו את ההפך ואיחדו את המזרח התיכון נגדם, ולו רק לכמה רגעים.

לפני כחודש היה נראה שהאיראנים לא למדו כלום מהמתקפה הכושלת. אחרי חיסולו של איסמעיל הנגיה, מבכירי חמאס, על אדמת טהרן, המשטר האיראני שב ואיים בתגובות. האמריקנים נזעקו להוריד את גובה הלהבות, אבל היה נראה גם שהאיראנים ששים אלי הצהרות הרבה יותר מאשר אלי קרב.

אחרי המכות שהנחיתה ישראל באחרונה על חיזבאללה, האיראנים מבינים ביתר שאת שלא כדאי להם להתעסק עם ישראל - ויותר מכך, המחיר עלול להיות כבד, ובסיועיה מסוימת אף לספק לישראל סיבה לתקוף מתקני גרעין איראניים. מומחה שמכיר היטב את ההווה האיראנית בכלל ואת התנהלות משמרות המהפכה והמשטר בטהרן בפרט, אמר באחרונה שלאיראנים יש יותר מדי מה להפסיד מכדי לפתוח חזית עם ישראל. נראה שגם בקרב השלטונות באיראן התחושה הזאת הולכת וגוברת בכל יום שעובר.

מדובר במתקפה שעל הנייר אמורה לגרום לנזק כבד מאוד. אזעקות הופעלו בכל רחבי המדינה, כולל באזורים שמעולם לא נשמעה בהם אזעקה בעבר. עם ישראל רץ למקלטים מחשש שיבולע לו במהלך המתקפה. אבל הטלוויזיות שידרו תמונות אחרות, שהעידו על גודל הפארסה האיראנית

יל ה-14 באפריל 2024, מוצאי שבת פרשת תזריע, היה אחד הלילות שאזרחים רבים פשוט לא הלכו לישון בו. הם היו צמודים לטלוויזיה, ממתינים למתקפה האיראנית שהובטחה על ידי התקשורת וגורמים ביטחון בימים שלפני כן, כתגובה על תקיפת הקונסוליה האיראנית בדמשק וחיסול מוחמד רזא זאהדי, מפקד כוח קודס בסוריה

ובלבנון ובכיר במשמרות המהפכה. האיראנים לא חסכו באיזמים לאורך השנים. הם הציגו פיתוחים חדשים וטילים מתקדמים והצליחו לשכנע אותנו ואת עצמם שיש ממי לחשוש. באופן נדיר המשטר בטהרן גם כמעט לא השתמש בשליחי, מה שקרוי פרוקסי, כלומר שורת ארגוני הטרור שבנה במזרח התיכון. המתקפה האיראנית החלה בשיגור 170 כטב"מים מדגם שאהד 136, שהיו מוכנים כמסוכנים מאוד מפעילותם באוקראינה. לאחר מכן שולחו עשרות טילי שיוט מתקדמים מתוצרת רוסיה ששוודרגו באיראן. ולבסוף גם 120 טילים בליסטיים שוגרו לעבר ישראל באחד המטחים הגדולים ביותר שירתה המדינה אי פעם.

מדובר במתקפה שעל הנייר אמורה לגרום לנזק כבד מאוד. אזעקות הופעלו בכל רחבי המדינה, כולל באזורים שמעולם לא נשמעה בהם אזעקה בעבר. עם ישראל רץ למקלטים מחשש שיבולע לו במהלך המתקפה. אבל הטלוויזיות שידרו תמונות אחרות, שהעידו על גודל הפארסה האיראנית. אנחנו יודעים היטב מה קרה אחר כך: 99 אחוזים מהחימוש האיראני פשוט לא הגיעו אלינו. זה החל בכך שכל הכטב"מים יורטו בידי קואליציית הגנה שהובילו ישראל וארצות הברית בשינוף פעולה עם מדינות ערב המתונות. עשרות מטוסי קרב השתתפו בהפלת טילי השיוט, ואף אחד מאלה לא התקרב כלל לשמי ישראל.

בכל הקשור לטילים בליסטיים התגלתה איראן במערומיה. חלק ניכר מהם לא הצליחו לעלות לאוויר או התפרקו בדרך, ואת המעטים שהצליחו להתקרב יירטו מערכות ההגנה כיפת ברזל, קלע דוד והחץ. ילדה אחת נפצעה באורח קשה ונרשמו גם כ-30 נפגעי חרדה. טיל אחד נפל בבסיס נבטים, שעצר את הנשימה לכמה שעות בלבד והחזיר לשגרה את ההמראות והנחיתות של מטוסי התקיפה.

לא למדו דבר
מהמתקפה הכושלת

גשם של רסיסים נפל לארץ, ופרט לילדה שנפצעה קשה בדרום וכ-30 נפגעי חרדה, לא היו אבדות

קובעים התיישבות באביתר

חזה"מ סוכות | יום שלישי כ' בתשרי | 22.10.24

15:00
עצרת מרכזית
עם מיטב האומנים
במעמד ראש המועצה יוסי דגן,
שרים וחברי כנסת

11:00-17:00
הפנינג חווייתי ענק
לכל המשפחה

נאור כרמי
מארח את

■ **רמי קלינשטיין** ■ **אריאל זילבר**
■ **אסף הרוש** ■ **אביה שרמן**

מתנפחים | סדנאות קיימות | יצירות | סיורים | מתחם חבלים ענק
| אומני רחוב | משחקי רחוב | פינת חי | דוכני מזון

■ סוכה וחניה במקום ■ האירוע בתיאום ואבטחת כוחות הביטחון

הדרך חזרה הביתה

המבצע ההרואי לשחרור ארבעת החטופים החיים נראה כסצנה מתוך סרט פעולה הוליוודי, והותיר בלב רבים את הציפייה לפעולות דומות בעתיד

צילומים: דובר צה"ל

"הלוחמים שלנו גילו אומץ לב שאין דומה לו. תחת אש תופת במקומות הקשים ביותר בלב מחנה פליטים באמצע היום. לא זכור לי שעשינו הרבה דברים כאלה, בעוצמה הזאת ובשיתוף הפעולה ובהצלחה הזאת".

מסתערבים בשטח האויב

אכן, מדובר ללא ספק באחד המבצעים הנועזים ביותר בתולדות המדינה - חילוץ של ארבעה חטופים חיים שהוחזקו בידי מחבלים חמושים בלב אוכלוסייה צפופה לאור יום. המבצע המזהיר יצא לפועל לאחר שבועות ארוכים של איסוף מודיעיני מדויק, בניית מודלים ואימונים, כולל עבודת מסתערבים בעומק השטח בהתחזות לנשים עזתיות, ועד לפעולה עצמה שדרשה הסתערות מדויקת ומתוזמנת לתוך דירות בלב מחנה פליטים סואן תוך כדי חיכוך עם האויב והוצאת החטופים ללא פגע. חלק מהלוחמים השתתפו רק ארבעה חודשים קודם לכן במבצע 'יד הזהב' ברפיח לשחרור שני החטופים פרננדו מרמן ולואיס הר. כמו המבצע הקודם, גם המבצע הזה ביטא באופן מוחשי את היכולות המעולות של צה"ל, והפיח בלב רבים את התקווה לביצוע עוד פעולות חילוץ נוספות בהמשך.

יום למחרת פרסם משרד הבריאות של עזה כי במהלך מבצע החילוץ נהרגו 274 פלשתינים ונפצעו 698 נוספים. מנגד הצבא הפנה אצבע מאשימה לחמאס בטענה כי התושבים העזתים שנהרגו ונפצעו שימשו מגן אנושי של מחבלי חמאס. הצלחת המבצע הותירה את חמאס בתדהמה והעבירה לו מסר ברור באשר לנחישותה של ישראל להשיב את בניה ובנותיה החטופים לביתם. פעם נוספת נכחו מחבלי חמאס ביכולותיהם המבצעיות הגבוהות של חיילי צה"ל. זאת ועוד, החזקת החטופים בחסות אוכלוסייה אזרחית עזתית חשפה את ערוותו של חמאס שמתנהל בחופשיות בשטח הומניטרי תוך ניצול וסיכון חיי אזרחיו.

הידיעה על שחרור החטופים, ובתוכם גם נועה ארגמני שתמונת חטיפתה נחרתה בלב רבים, עוררה בישראל התרגשות רבה. גל של שמחה הציף את המדינה לצד הצדעה לחיילי צה"ל שפעלו בתושייה, תחכום ואומץ לב ומימשו בעשייתם ערכים של ערבות הדדית ופדיון שבויים. תמונת החטופים במנחת המסוקים דורכים על אדמת הארץ כשהם מוקפים בחיילי צה"ל חיזקה את ההבנה כי ככל שצה"ל יחזק את אחיותו ברחבי הרצועה ויגביר את הלחץ הצבאי על חמאס כך ייווצרו הזדמנויות נוספות לחילוץ חטופים שאינן תלויות ברצונו הבלעדי של סינוואר.

מדובר ללא ספק באחד המבצעים הנועזים ביותר בתולדות המדינה - חילוץ של ארבעה חטופים חיים שהוחזקו בידי מחבלים חמושים בלב אוכלוסייה צפופה לאור יום. המבצע המזהיר יצא לפועל לאחר שבועות ארוכים של איסוף מודיעיני מדויק, בניית מודלים ואימונים. התנהלות הלוחמים ביטאה באופן מוחשי את היכולות המעולות של צה"ל והפיחה בלב רבים את התקווה לביצוע פעולות חילוץ נוספות בהמשך

בת, 8 ביוני, החלה כמו עוד יום ארוך בשבי החמאס בשביל נועה ארגמני (26), אלמוג מאיר ג'אן (22), אנדריי קוזלוב (27) ושלומי זיו (41), ארבעת החטופים הישראליים שהוחזקו בלב סביבה אזרחית עוינת במחנה הפליטים נוסיראת שברצועת עזה. אלא שלפתע, בשעה 11:00 בבוקר, ניתנה הפקודה וכוחות גדולים של צה"ל, שב"כ וימ"מ פשטו במקביל על שני מבנים שבהם שהו החטופים. באחד הוחזקה נועה ארגמני בת ה-26 לבדה, ובמבנה נוסף, במרחק של כ-200 מטרים ממנה, הוחזקו השלושה.

חילוץ של נועה ארגמני בוצע יחסית במהירות. הכוחות הסתערו על הבית ונטרלו מיד את שלושת המחבלים. נועה הייתה נרגשת ונפחדת. הלוחמים הרגיעו אותה ואמרו בהתרגשות: נועה, באנו להחזיר אותך לאמא. אחד החיילים נשא אותה על גבו לרכב החילוץ, ומשם היא הובלה תחת אש למסוק שהטיס אותה לישראל. לעומת זאת בדירה הסמוכה, שבה שהו שלושת החטופים, המצב היה מורכב יותר. כשנכנסו הלוחמים מכמה פתחים בו זמנית, הם נתקלו במחבלים חמושים ששמרו על החטופים. חילופי אש כבדים התנהלו ביניהם ובין הכוחות הישראליים, ובמהלכם נפצע אנוש מפקד צוות ולוחם הימ"מ פקד ארנון זמורה, שהיה חלק מכוח הפריצה הראשון. זמורה מת מפצעיו בבית החולים.

הכוחות שפרצו ראשונים לדירת המסתור זיהו את שלושת החטופים הישראליים יושבים מבוהלים על הרצפה בחדר כשמסביבם הדי ירי ופיצוצים. החיילים ניסו להרגיע את החטופים המפחדים ואמרו בעברית: באנו לחלץ אתכם. תהיו רגועים. הדרך החוצה הייתה אף היא רצופה סכנות. תחת אש תופת מכל עבר הם נמלטו מהדירה, אך בעקבות אש המחבלים אחד מרכבי המילוט נפגע ונתקע. לרגעים נראה היה כי המצב ביש, אבל הכוחות לא איבדו את העשתונות וניהלו בקור רוח מופתי קרב חילוץ הרואי. חיל האוויר הגביר את מעטפת האש במטרה להגן על הכוחות והחטופים, כוחות רגליים זינקו לאזור והגבירו אש לעבר המחבלים, ומסוקי צה"ל באור יום חברו לכוח והטיסו את החטופים בבטחה חזרה הביתה לישראל.

למחרת אישרה הממשלה את ההצעה לקרוא למבצע החילוץ בשם מבצע ארנון, על שמו של לוחם הימ"מ רב פקד ארנון זמורה הי"ד. בפתח ישיבת הממשלה אמר ראש הממשלה נתניהו כי "אני בטוח שהממשלה שלנו תומכת פה אחד בהצעה לקרוא למבצע שחרור החטופים בעזה מבצע ארנון, על שמו של מפקד הכוח המסתער שנפל בקרב, גיבור ישראל ארנון זמורה". שר הביטחון גלנט אמר: "מדובר באחד המבצעים ההרואיים המרשימים ביותר שראיתי לאורך 47 שנותיי במערכת הביטחון. כוחות צה"ל, ימ"מ ושב"כ עשו פעולה שאין למעלה ממנה בנועזות, תכנון מבריק". עוד אמר:

שנה חדשה, התחלה חדשה - דירה חדשה!

מוזמנים להצטרף לשכונת צמודי הקרקע בנווה צוף

טוסקנה

נווה צוף. הטבע בא הביתה

50% משלב א'
של הפרויקט
כבר נמכר!

חייגו 3892*

שיווק: שורשים

צ.ד.בורזאני

תצפית

תכלה שנה

בתום שנה היסטורית שבה אירוע רדף אירוע בקצב מסחרר, קיבצנו יחד שורה של אירועים דרמטיים, יותר או פחות, בניסיון להיזכר ולהבין מה היה לנו בשנת תשפ"ד ■ סקירה קצרה לאירועי השנה החולפת

וגם בפרשה הנוראה הזאת אין קצה חוט * הבחירות המקומיות מתקיימות אחרי שנדחו פעמיים בגלל המלחמה * הבחירות לרבנים הראשיים נדחות למועד בלתי ידוע * הממשלה שוב מחליטה לסגור את משרדי אלי"ג'זירה, הפעם על אמת * ולא סוגרת.

ועדת האירודיזין פוסלת את השיר של עדן גולן בנימוק שהוא פוליטי * הממשלה מאשרת 70 יישובים בהתיישבות הצעירה * חוק ההתנתקות מצפון השומרון מבוטל * הכנסת מחליטה על התנגדות להקמת מדינה פלשתינית * עלייה חדה במפלס הכנרת בעקבות חורף גשום מעל הממוצע * עלייה גם במספר העולים לישראל, דווקא בתקופת המלחמה * המדכאים הלאומיים צועקים שלפי נתוני הלמ"ס יש דווקא ירידה המונית * רגע אחר כך מתברר שזו לא ממש ירידה, היא לא המונית, והנתונים הם בכלל מתקופת ממשלת בנט'לפיד * חברות דירוג האשראי מורידות את הדירוג של ישראל * חברות תעופה זרות עוצרות את הטיסות לישראל * ומחזירות אותן * ושוב מבטלות * החברות הישראליות דואגות לישראלים התקועים בחו"ל ופותרות בשבילים את הלב ואת הכיס. של הנוסעים * נתב"ג נסגר במהלך השנה שלוש פעמים: פעם בגלל התקפה של החות"ם, פעמיים בגלל השביתות של ההסתדרות * ישראל סוגרת את משרדי אלי"ג'זירה, סופית. בינתיים.

בג"ץ מורה לצה"ל לגייס בחורי ישיבות * הציבור החרדי יוצא למאבק הכולל הפגנות סוערות ואמירות בוטות נגד קיום מצוות עזרת ישראל מיד צר ו"לא תעמוד על דם רעך" * המשטרה הצבאית עוצרת מילואימניקים בחשד למעשים מגונים במחבלים * גיא פלג מציג סרטון מבושל שלא אומר כלום, אבל משמש עשרות מיליוני אנטישמים שטוענים שישאל מבצעת פשעי מלחמה * אז מי באמת עושה פה מעשה מגונה * פרקליט המדינה שוקל חקירה פלילית נגד אייל וגולן וקובי גרץ שקראו לשטח את עזה * בעקבות עתירות לבג"ץ, ישראל משפרת את תנאי הכליאה של הנוח'בות * בתנאי הכליאה של החטופים שלנו אין שום שיפור, או אפילו אות חיים.

לראשונה אחרי 71 שנה מכבי פתח תקווה זוכה בגביע המדינה בכדורגל ומדיהמה את הציבור, שמגלה להפתעתו שיש עיר בשם פתח תקווה * בטורניר היווה עסקים כרגיל: נבחרת ישראל שוב לא משתתפת, האנטישמים שוב זוכים * באולימפיאדה אנחנו לגמרי על הפודיום וגורפים מספר שיא של שבע מדליות * כשהג'דוקא פיטר פלצ'ק זוכה במדליה הוא מתחבק בדמעות עם מאמנו אורן סמדר'ה, שבנו עומד נפל השנה בקרב ברצועת עזה * באולימפיאדה הפראלימפית אנחנו מצליחים עוד יותר וזוכים בעשר מדליות * בסך הכול בקיץ הזה התקווה מתנגנת באולימפיאדה חמש פעמים, למגינת ליבם של אלה שתמיד זוכים במדליית זהב במקצה של שנאת ישראל לרוחק.

ראש אמ"ן אהרון חליווה פורש מצה"ל בטקס רב משתתפים ומקבל מחמאות מהרמטכ"ל * מחליף אותו האלוף שלומי בינדר, שכיהן כראש חטיבת המבצעים בעת המחזל הגדול * רב ניצב דני לוי ממונה למפקח"ל המשטרה * ארצות הברית לוחצת לסגור את העסק ולא לתקוף בלבנון * ישראל מהנהנת ושולחת את נסראללה וחבריו למקומם הטבעי בגיהנום * כבר צפוף שם מאוד אחרי שישאל חיסלה השנה את איסמעיל הנייה, מוחמד דף, סלאח אלי-ערורי ועוד אלפי מחבלים שבלעדיהם העולם יהיה מקום קצת יותר טוב, כן יאבדו כל אויבך ה'.

ידיעה חמה מהשבוע האחרון של השנה: בבחירות לרבנים הראשיים, להבדיל, נבחר כרגיל הבן של. בגורת האשכנזים עוד לא ידוע מי ינצח, אבל ברור שהצינונות הדתית כבר הפסידה * ואף על פי כן, עם הנצח לא מפחד מדרך ארוכה.

אלה מקצת מאירועי השנה הסוערת שעברנו. ואיך - זיל גמור.

שנעמי שמר כתבה "אין לי רגע דל, או סקנדל או פסטיבל", אפילו היא כנראה לא העלתה על דעתה שנה מטלטלת כמו תשפ"ד. פסטיבלים לא ממש היו לנו, יותר הלם ותדהמה ובכי והאשמות הדדיות, אבל גם שיאים אדירים של גדלות נפש וחסד וגבורה וביחד ננצח. מה שכן, רגע דל לא היה בשנה הזאת, אפילו לרגע. וזו עוד הייתה שנה מעוברת. אז מה בעצם היה לנו? הנה רק חלק, אבל באמת על קצה המזלג.

יום הכיפורים: תפילת נעילה בכיכר דיזנגוף מפוצצת באלימות על ידי ליברלים תל-אביביים * לחג הסוכות אנחנו נכנסים בתחושה שארבעת המינים כבר לא באגודה אחת, ולא בטוח שלמינים תהי תקווה * בשמחת תורה הכול מתהפך עלינו * נשיא ארצות הברית ג'ו ביידן מתייצב לשיחת תמיכה בישראל ותורם את ה-DONT הידוע, עד עכשיו לא ברור אם הוא התכוון להזהיר את אויביו או אותנו. לא בטוח שהוא בעצמו יודע * מנהיגי המערב מגיעים בזה אחר זה להביע תמיכה בישראל, ואז ממשיכים לפעול נגדנו * יהורם גאון מקליט עם הלהקות הצבאיות את "לא תנצחו אותי", נס וסטילה את "חרבו דרבו", אייל גולן את "עם ישראל חי" * עם ישראל בהחלט חי ופותרת אין-סוף חמ"לים אורחיים.

מטה המשפחות להחזרת החטופים והנעדרים מוקם ומתחיל להפעיל לחץ על הממשלה לעצור את התמרון בעזה ולחתור לעסקה עם חמאס * בהמשך מוקמים פורום תקווה של משפחות חטופים שתומכות בלחץ צבאי על חמאס, ופורום הגבורה של משפחות שכולות שדורשות ניצחון מוחלט * הלחץ הצבאי עושה את שלו וחמאס משחרר 80 חטופים ישראלים ועוד 25 חטופים בעלי אזרחות זרה, תמורת הפסקת אש זמנית ושחרור 240 מחבלים * ואז מפר את העסקה. צה"ל חוזר להילחם וכובש את חאן יונס * ארצות הברית דורשת לטפל ב"אלימות המתנחלים" * שר הביטחון נענה וממשיך לשלוח בסיסונות יהודים מיהודה ושומרון למעצרים מנהליים * הטרור הערבי ביו"ש מרים את ראשו ואז מגלה שכשצה"ל רוצה הוא יודע איך להוריד אותו.

מהומות אנטישמיות באוניברסיטאות בארצות הברית וברחבי העולם * נשיאות הרווארד, MIT ואוניברסיטת פנסילבניה אומרות בקונגרס האמריקני שאנטישמיות היא עניין ש"תלוי בהקשר" * הרשתות החברתיות מוצפות בתמונות לוחמים שמדליקים נרות חנוכה, מקימים בתי כנסת ומכניסים ספרי תורה ברצועת עזה * פה ושם מציבים מחדש שלטים של יישובי גוש קטיף תובב"א * מבול סרטונים מרגשים של לוחמים שחוזרים לרגע הביתה, אפילו אומרים שיש סרטון אחד שלא מתגנב בו ברקע "גם בשעות החשוכות של הלילה".

מטוס אל על חודר בטעות למרחב האווירי של לבנון ועושה אחורה פנה לפני שמישו מספיק לשאול את הנוסעים אם הם ארוזי לבד * אזרחים זועמים מוחים על אשפוז מחבלים בבתי חולים בישראל * אלפים מצטרפים לתנועת צו 9 בדרישה להתנות את הסיוע ההומניטרי לעזה ביחס ההומניטרי לחטופים שבידי החמאס * בתגובה ארצות הברית מטילה סנקציות על ראשי צו 9 * וגם על סתם ישראלים מגב ההר * ועל נשק שהבטיחה להעביר אבל מתעכב "מסיבות בירוקרטייות" * הימין מקיים בבנייני האומה כנס לחידוש ההתיישבות בחבל עזה * הקפלניסטים חוזרים לחסום כבישים * הממשלה מחליטה לסגור את אלי"ג'זירה, אונר"א, שונרא וחוטרא * ולא סוגרת.

בית הדין הבין-לאומי בהאג מתכנס לדון בהוצאת צוים נגד ישראל. אהרן ברק מייצג אותנו, בחלק מהסעיפים הוא אפילו פוסק בעדנו * אופטימיות בקפלן בנוגע לסיכוי לצו מעצר בין-לאומי נגד נתניהו * ההסתדרות משביתה את המשק (פעמיים). זה לא עוזר לחטופים, אבל גורם נזק כבד למשק * הרייטינג של ערוץ 14 עוקף בסיבוב את 11 ו-13 ומתקרב בצורה מאיימת לרייטינג של ערוץ 12 * הילדה היימונט קסאו נעלמת ממרכז קליטה בצפת ועד כה לא ברור מה עלה בגורלה * באותו אזור נעלם לפני שנתיים הנער מוישי קליינרמן,

מפתחת ומעצבת למידה בדיגיטל

בואי
להיות

תואר ראשון בחינוך והוראה
המסלול שלך להמראה

צילום

סביבות דיגיטליות
להדרכה אפקטיבית

טכנולוגיה
ופדגוגיה עתידנית

שילוב בינה
מלאכותית בחינוך

עריכת
וידאו

חשיבה עיצובית
ותקשורת חזותית

לקראת שני ימים טובים ושבת

ייחודה של שמחת ראש השנה – מתוך רעדה – אין להכין מהיום הראשון של ראש השנה ליום השני, עד צאת הכוכבים – האם מותר להוציא מאכלים מהמקפיא ביום הראשון בעבור היום השני – כיצד להכין עירוב תבשילין מערב ראש השנה לשבת, ומה טעם המצווה – המצווה להניח עירוב תבשילין חלה על כל משפחה – האם מותר לשמוע קול שופר באמצעות מכשיר שמיעה, ומה יקרה כשיתפתח השתל הקוכליארי

וגילו ברעדה

יש אומרים שמצווה לשמוח בראש השנה כמו בכל החגים בסעודות מכובדות ביותר ובבגדים הנאים ביותר (יראים, מהרי"ל), ולכן ראש השנה מבטל אבלות שבעה ושלשים. מנגד, יש אומרים שהואיל והוא יום דין, אין מצווה לשמוח בו אלא כמו בשבת בלבד, הואיל והוא 'מקרא קודש' (יש"ש, שולחן ערוך הרב). והמנהג לשמוח בו יותר מבשבת ופחות מבחג (שולחן ערוך תקצז, א; פניני הלכה ימים נוראים ג, ד, 4).

שמחה זו של ראש השנה מיוחדת במינה, שדווקא מתוך הרעדה של יום התרועה אנחנו יכולים להתחדש, להיפטר מהרגלים רעים ולהתחיל התחלות חדשות. על ידי כך מלכות ה' מתגלה לתקן עולם במלכות שׁדי, ואנחנו שותפים בכך.

איסור הכנה מהיום ראשון לשני

כיוון שיום טוב הראשון הוא חג מהתורה, ואילו השני מדברי חכמים, אין לבשל או לחמם מאכלים ולערוך את השולחן מיום טוב ראשון ליום טוב שני (שולחן ערוך אורח חיים תקג, א). בכלל זה אסור לשטוף את הכלים שהתלכלכו ביום הראשון כדי לאכול בהם ביום השני.

לפיכך יש להמתין עד צאת הכוכבים, שאז היום הראשון מסתיים, ומותר להכין את כל צורכי החג השני, ובכלל זה לבשל תבשילים, להכין סלט, לשטוף כלים ולערוך את השולחן לקראת סעודת ליל יום טוב שני. השנה חל צאת הכוכבים בשעה 18:50.

אין להוציא מאכלים מהמקפיא ביום הראשון לצורך סעודת ליל שני. ובשעת הדחק, כאשר ההמתנה לצאת היום הראשון תגרום עוגמת נפש ועיכוב משמעותי של הסעודה, מותר להוציאם (פניני הלכה מועדים ב, ב; יב).

הדלקת נרות בלילה השני

נכון להדליק נרות של יום טוב שני לאחר צאת הכוכבים, כדי שלא להכין מיום טוב ראשון ליום טוב שני. והמדליקה לפני בין השמשות, יש לה על מי לסמוך, הואיל וגם באותה שעה יש קצת כבוד והנאה מהנרות.

כיוון שאסור להדליק אש חדשה בחג, יש להכין לפני החג נר שידלק יותר מ-48 שעות, שממנו יוכלו להדליק נרות בליל שני ולקראת שבת. ואם לא הכינו, יש להיעזר בשכנים שיש להם נר דולק (פניני הלכה מועדים ב, ב; יב; ט, ה).

עירוב תבשילים

השנה תגיע שבת מיד לאחר ראש השנה, ועל כן מצווה להניח לפני כניסת החג עירוב תבשילין, שעל ידו יהיה מותר לבשל, לאפות ולהכין את כל צורכנו מיום טוב לשבת.

עירוב התבשילין הוא תבשיל שמכנים מערב יום טוב לשבת. הוא נקרא עירוב, מפני שעל ידו נעשו תבשילי יום טוב ושבת מעורבים, ואזי כשם שמותר לבשל ולאפות ביום טוב בעבור יום טוב,

כך מותר לבשל ולאפות בו בעבור שבת. וכל זמן שהעירוב קיים, מותר לעשות ביום טוב בעבור שבת את כל מה שמותר לעשות בעבור יום טוב. שני טעמים להנחת עירוב תבשילין: א) כבוד יום טוב, שאם היה מותר לבשל מיום טוב לשבת בלא הגבלה, היו עלולים לזלזל ביום טוב, ובעקבות זאת לטעות בשנים אחרות ולהכין מחג דברים ליום חול, ולעבור בכך על איסור תורה של הכנה מחג לחול. ב) כבוד שבת, שאם לא יכינו עירוב תבשילין, יש חשש שמא מתוך ההתעסקות בהכנת סעודות יום טוב, ישכחו שלמחרת שבת, ויגמרו את כל המנות המשובחות ביום טוב. ועל ידי עירוב תבשילין שצריכים להניח מערב יום טוב, יזכרו במשך יום טוב שצריך להשאיר מנות יפות לשבת.

מצווה על כל משפחה להניח עירוב תבשילין

גם מי שאינו מתכוון לבשל בחג לשבת, מצווה שנייה עירוב תבשילין, כיוון שעל ידי עירוב תבשילין מכבדים את החג וזוכרים את השבת. בנוסף, בזכות העירוב מותר להדליק נרות בחג לכבוד שבת, לשטוף את הכלים לקראת שבת, וכן לערוך את השולחן לקראתה.

כיצד מניחים עירוב תבשילין

נוטלים בערב החג תבשיל ופת, ומברכים: "ברוך אתה ה' אלוהינו מלך העולם אשר קידשנו במצוותיו וציוונו על מצוות עירוב". ואומרים: "בזה העירוב יהא מותר לנו לאפות ולבשל ולהדליק נר ולעשות כל צורכנו מיום טוב לשבת". לכתחילה טוב להניח לעירוב מנה יפה ומכובדת, ואם אפשר טוב לערב על סיר מלא שבושל בערב יום טוב לכבוד שבת (פניני הלכה מועדים ח, ב).

מה עושים בתבשיל העירוב

רבים נוהגים לאכול את תבשיל העירוב באחת מסעודות השבת, שהואיל ונעשתה על ידו מצווה אחת, ראוי להמשיך ולקיים בו את מצוות עונג שבת. וכן נוהגים לקחת את לחם העירוב כלחם משנה ולבצוע עליו בסעודה שלישית (משנה ברורה תקנז, יא; מח).

התחילו לאכול מתבשיל העירוב ביום טוב, כל זמן שנותר ממנו 'כזית', מותר לבשל ולאפות ולהכין את כל צורכי השבת. אבל אם לא נותר ממנו כ'זית', אסור לעשות יותר מלאכות ביום טוב לקראת שבת. וגם אם נותרה הפת שהונחה

לעירוב, אין היא מועילה, כי עיקר העירוב הוא התבשיל (פניני הלכה מועדים ח, ג).

רחצה ביום טוב

כיוון ששני ימים של ראש השנה צמודים לשבת, ואנשים רבים רגילים להתרחץ בכל יום, ראוי להתייחס לדין רחצה בחג ובשבת:

מפני חששות שונים המלווים את הרחיצה, רבים נוהגים שלא להתרחץ ביום טוב. אבל בשעת הצורך, מותר להתרחץ במים חמים שהתחממו בערב יום טוב, או במים חמים שהתחממו ביום טוב על ידי דוד שמש.

מי שאין לו דוד שמש, יכול להפעיל את דוד המים החשמלי לפני החג בעזרת שעון שבת, אבל בחג אסור להפעיל את דוד החשמל, מפני שהדלקתו נחשבת כהבערת אש שאסורה ביום טוב.

שלא כמו בשבת, ביום טוב מותר לפתוח את ברז המים החמים גם כאשר המים שבדוד רותחים, וגם בשעה שגוף החימום החשמלי דולק, מפני שאין איסור בישול ביום טוב (פניני הלכה מועדים ה, י).

רחצה בשבת

גזרו חכמים שלא לרחוץ את הגוף במים חמים בשבת, משום שהיו אנשים שמרוב להיטותם להתרחץ בחמים, חטאו וחיממו את המים בשבת ועברו על איסור הבערה ובישול, וכשהוכיחו אותם, טענו שמים אלה חוממו מערב שבת. לפיכך גזרו חכמים שלא לרחוץ את הגוף גם במים שהתחממו בערב שבת בהיתר.

אבל במים קרים או פושרים, שחומם נמוך מחום הגוף (כ־36.5 מעלות צלזיוס), מותר לרחוץ את כל הגוף. ולמי שמצטער ממניעת הרחצה בחמים - מותר לרחוץ את כל גופו בחמים שהתחממו בערב שבת או בדוד שמש (פניני הלכה שבת יד, ח).

רחצה, חפיפה, סבון ומרכך

מותר להשתמש בשבת וביום טוב בסבון נוזלי. אבל בסבון קשה או סמיך רבים נהגו להחמיר (פניני הלכה שבת יד, ו).

מותר לחפוף את שיער הראש, וכן מותר להשתמש בשמפו ובמרכך (נוזלי). וצריך להיזהר לחפוף ברכות, כדי שלא לתלוש שערות. אולם כאשר ברור שהחפיפה תתלוש אפילו שיערה אחת

שמחה זו של ראש השנה מיוחדת במינה, שדווקא מתוך הרעדה של יום התרועה אנחנו יכולים להתחדש, להיפטר מהרגלים רעים ולהתחיל התחלות חדשות. על ידי כך מלכות ה' מתגלה לתקן עולם במלכות שׁדי, ואנחנו שותפים בכך

- הרי היא אסורה. אבל אם אין ודאות שהחפיפה תתלוש שערות, אין בה איסור. וגם כאשר מוצאים שערות במקלחת, כל זמן שחופפים ברכות רבה, עדיין אין ודאות שתלוש שערות, מפני שייתכן שהשערות הללו ניתקו ממקורן לפני כן, ועתה הן נשטפו במים.

לסרק את הראש בכל אופן אסור, כי הסירוק תולש שיער, ויש בכך איסור תורה.

צריך להיזהר במשך חפיפת הראש והזקן שלא לסחוט את השיער, שסחיטה זו אסורה משום 'דש', משום שהיא מוציאה מהשיער מים וסבון שניתן להשתמש בהם להמשך הרחצה. אבל מותר לנגב את השיער במגבת, שהואיל ואין מעוניינים במים שיוצאים מהשיער ונבלעים במגבת, אין בזה איסור סחיטה (פניני הלכה שבת יד, ח).

חפיפת ראש לנשים

אישה שיש לה שיער ארוך, והיא רגילה לסרקו תמיד לאחר הרחצה, נכון שלא תשטוף את שיערה בשבת או יום טוב, כדי שלא תיכשל אחר כך באיסור תורה של סירוק (פניני הלכה שבת יד, ג). ומי שנצרכת מאוד לחפוף את ראשה, ויודעת בוודאות שלא תיכשל אחר החפיפה בסירוק, תוכל גם ביום טוב לחפוף את שערותיה. והעצה לכך להשתמש בעדינות במרכך.

שמיעת שופר לנזקק למכשיר שמיעה

אדם הנעזר במכשיר שמיעה חשמלי, שיכול לשמוע את תקיעת השופר בלא המכשיר, נכון שיוציא את המכשיר מאוזנו כדי שישמע את קול השופר באופן טבעי.

ואומנם יש סוברים שאת כל מצוות השמיעה אפשר לקיים בעזרת מכשיר חשמלי (הרב מרדכי אליהו זצ"ל שו"ת הרב הראשי; וכן כתב ידידי הרב רא"ם הכהן בבדי הארון או"ח כא, ושכן דעת הרב ליכטנשטיין זצ"ל).

אולם מנגד, יש סוברים שאין אפשרות לקיים את מצוות השמיעה בעזרת מכשיר חשמלי, מפני שהשומע דרך מכשיר חשמלי אינו שומע את הקול המקורי, אלא המכשיר קולט את הקול כאותות חשמליים ומתרגם אותם לקול חדש, והרי זה קול מכונה (הרב עוזיאל ורש"ז אוירבך). ומרן הרב קוק סבר שאומנם לשאר המצוות שמיעה דרך מכשיר כשרה, אבל לעניין שופר יש להחמיר (אורח משפט מח; וכן כתב הרב פרנק, מקראי קודש פורים יא).

לפיכך, נכון למי שיכול לשמוע את השופר בלא המכשיר, שישמע אותו בלא המכשיר. אולם מי שאינו יכול לשמוע את השופר בלא מכשיר, ישמע אותו עם המכשיר.

ונראה שבשנים הקרובות, כאשר בעזרת ה' יצליחו לשכלל את מכשירי השמיעה (או השתל הקוכליארי) עד למצב שישמעו דרכם כדרך שאנשים רגילים שומעים באוזניהם, אפשר יהיה להורות לכתחילה לשמוע דרך המכשיר, בלא לחוש לשיטת המחמירים, שאולי אף הם יסכימו לכך (עי' פניני הלכה ימים נוראים ד, הערה 4). ■

זה הזמן לעלות שלב

מרכז לימוד פוע"ה
הבית שלכם ללימודי משפחה

ההרשמה
בעיצומה

מס' המקומות
מוגבל

פסיכותרפיה בפוריות

מקנה לך ידע וכלים
לטיפול ביחידים וזוגות החווים קשיים
בתחום הפוריות. שילוב תחומים ייחודי:
פסיכוסוציאלי, רפואי והלכתי.
הקורס כולל מפגשי הדרכה קבוצתית.
היברידי | רביעי | 16:30-21:30

ייעוץ לחיי אישות

הכשרת מטפלות לייעוץ מיני

קורס מקיף בתחום האישות
כולל ידע מקצועי וכלים לעבודה בקליניקה.
הקורס כולל מפגשי הדרכה קבוצתיים.
פרונטלי | ירושלים | שלישי | 9:15-16:00

לנשות
טיפול

מדריכות לחיי אישות

לקבל כלים לליווי והדרכה בתחום האישות.
שילוב ייחודי ומקצועי של התחומים
הפיזיולוגיים, הרגשיים והתרבותיים
היברידי | שני | ערב | קרית מלאכי
היברידי | שני | ערב | ירושלים

מדריכות לנשיות בריאה

הכשרת נשים להדרכת אמהות ובנות
בתחומי המיניות הבריאה.
קורס חובה לכל אמא ואשת חינוך
מקוון | רביעי | 8:45-13:45

מוכר לגאון השתלמות

לנשות
ומדריכות
כלות

יועצות רפואה והלכה

כאשת מקצוע מהתחום הרפואי ו/או ההלכתי
את כתובת משמעותית לנשים
לשאלות בתחומי הרפואה וההלכה:
הריון, לידה, פוריות, טהרה, אישות ועוד.
הקורס בשיתוף המרכז הרפואי הדסה
מקוון | שני | בוקר

קואליציה לקבל ידע מהממונהים בתחום

לנשות
רפואה
והלכה

הטבה בלעדית לקוראי שבוע
*ברישום לקורסי תשפ"ה בחודש תשרי

בואי להיות שותפה בשליחות משמעותית בתחומי המשפחה

לפרטים והרשמה הכנסי לאתר מכון פוע"ה

מכון פוע"ה
פוריות ורפואה על-פי ההלכה

053-2402077 • 02-6517171
www.puah.org.il

מכבי
בריאות זה הכול

סליחה, מה השאלה?

בראש סתיו 5785

לקראת צום יום כיפור
מכבי מזמינה אתכם
למתחם תוכן ולמשדר מיוחד

צום יום כיפור בהלכה וברפואה

מענה לשאלות מאת מומחי מכבי
והרב יוסף צבי רימון
במגוון נושאים אקטואליים

במתחם 'מכבי' באתר ערוץ 7

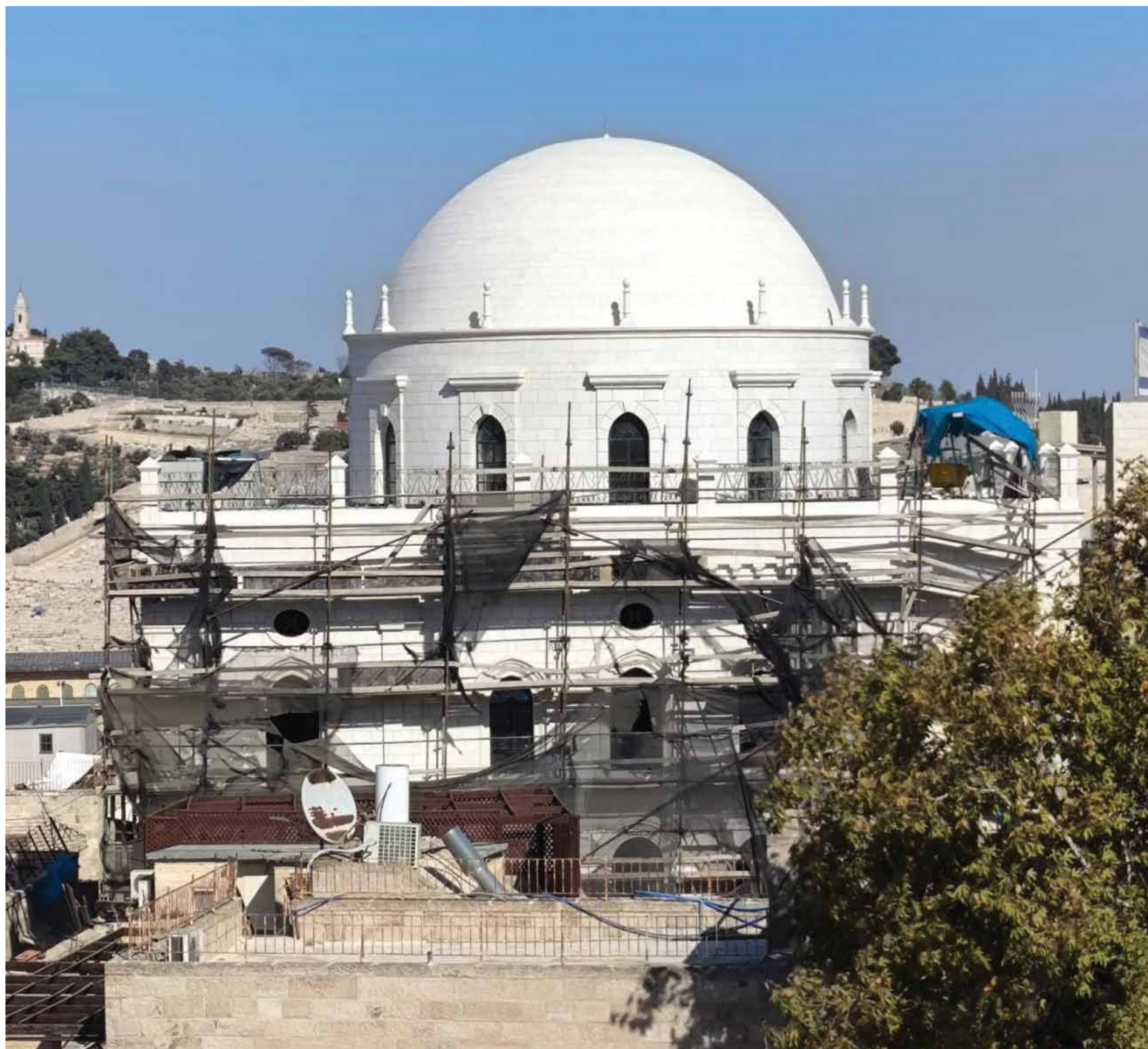
המשדר יתקיים ביום רביעי
ז' בתשרי (9.10) | בשעה 20:00

מכבי מאחלת גמר חתימה טובה!

סולמות
יהדות • חינוך • חוויה

בשיתוף:

▲ בית כנסת תפארת ישראל

קריה יפהפייה

הרובע היהודי בירושלים שבין החומות הוא כבר לא מה שהכרתם. תנופת השחזור, הבנייה והפיתוח שמובילים בשנים האחרונות בחברה לשיקום ופיתוח הרובע היהודי, העצימו את המקום המתורבט ביותר בישראל. בסיור, שכולל טעימה מדגמית מאתרי הרובע, משתף הרצל בן ארי, מנכ"ל החברה, בחלום הגדול שלו: להפוך את הפרוזדור לטרקלין// **הילה פנחס**

”אנחנו משקיעים בקריה יפהפייה המון כסף, מאות מיליונים. באתרים ההיסטוריים, אבל גם במרחב הציבורי שהוא גם אתר תיירות וגם מקום של חיי קהילה. הנראות והאיכות חשובים לא פחות”

הדמיה הקארדו הפתוח . הדמייה: אופק אדריכלים

לפגישה עם הרצל בן ארי, מנכ"ל החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי, אני מגיעה מהמרכז. ביקרתי ברובע היהודי כמה פעמים בחיי הצעירים והבוגרים, אבל הפעם הזאת הבהירה לי כי מה שהכרתי עד כה היה חלק מזערי מרובע מרתק, מסקרן ועשיר. קשה להביע בכתב את התחושה שהרגשתי בעודי מנתבת את דרכי בין הסמטאות. סביבי דילגו ילדים שזה עתה סיימו ללמוד בבית הספר, קשישה עם סלים עושה את דרכה והאבנים, שאת ריחן ואת השנים שעברו עליהן מרגישים ללא אומר, מדברות בעד עצמן. הרצל מקבל אותי בפנים מאירות, וניכר שהוא נמצא במקום שהוא אוהב. בניין המשרדים של החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי הוא בית דירות ששימש את עניי ירושלים. המשרד של הרצל היה ביתו של הרב צבי פסח פרנק, שהיה הרב הראשי של ירושלים. המפגש הראשון של הרצל בן ארי עם העיר ירושלים היה בשנות השישים, טרם שוחררה העיר העתיקה. "כשהייתי בן ארבע, הגעתי עם אבי ז"ל למרפסת בהר ציון אשר השקיפה על העיר העתיקה", הוא נזכר. "אבי עמד לידי, אחוז בספר תהילים ובוכה. שאלתי אותו: 'אבא, למה אתה בוכה?', והוא ענה: 'אתה רואה הרצל', והצביע אל עבר הכותל המערבי, 'שם עמד בית המקדש. אלפיים שנה חלמנו להגיע הנה, ועכשיו אין לנו רשות להיכנס'. הקב"ה זיכה אותי להגיע הנה אחרי קריירה תעסוקתית מעניינת ולממש פה את החלום והציפייה של אבי וזכרוננו לברכה".

קריה יפהפייה

היטיב לתאר את ירושלים רבי יהודה הלוי בפיוט "יפה נוף משוש תבל קריה למלך רב. לך נכספה נפשי מפאתי מערב". בכוונתו של הרצל בן ארי להוציא לפועל את חזונו של רבי יהודה הלוי ולהפוך את הרובע היהודי לקריה יפהפייה. "החלום הגדול שלי הוא להפוך את הרובע היהודי, שהיום משמש כפרוזדור בדרך לכותל, למקום בעל משמעות, נעים ומזמין שמספר את סיפורה של ירושלים.

"במשך אלפיים שנה חלמנו לבוא הנה", ממשיך הרצל ומוסיף, "ועכשיו כשאנחנו פה, התחושה היא שלא מעריכים ולא מבינים כראוי את משמעות המקום הזה. תיירים ומבקרים מכל העולם פוקדים את הרובע, בהם צליינים שאוגרים מטבע על מטבע. השאלה שאני שואל את עצמי היא מה הם מספרים על ירושלים כאשר הם חוזרים הביתה. המטרה שלי היא שכל אחד שיגיע הנה, יגיד וואו!".

לתפקיד מנכ"ל החברה לשיקום ולפיתוח הרובע היהודי הגיע בן ארי לפני שמונה שנים. "שמתי לעצמי למטרה להנגיש ולאפשר לכל מבקר ותייר לחוות את האתרים השונים כאן ברובע, באופן מוחשי ואיכותי".

כשאני מבקשת מהרצל לצאת לסיור ברובע על מנת להבין על אילו אתרים היסטוריים הוא מדבר, הוא לוקח אותי היישר לקארדו הפתוח. "הקארדו הוא הקניון של התקופה הביזנטית", הוא אומר בחיוך, "וברצינות, הקארדו היה הרחוב המסחרי,

רובע בתי הכוהנים - הפרבר ההירודיאני. צילום: חנה טייב

רובע בתי הכוהנים - הפרבר ההירודיאני
צילום: נדב יניב

הקארדו הפתוח מוכנות, מחכים רק לאישורים. אני מקווה שתוך שנה יהיה מוכן". מניסיוני בעבר, היה מאתגר ללכת על אבני העיר העתיקה, תחושה שבכל רגע אפשר להחליק, עגלה עם תינוק בטח שלא כדאי, ואני שמחה לב שהרצפה שאתה ואני צועדים עליה אחידה ונוחה.

האם אני מדמיינת?

"אנחנו משקיעים בקריה יפהפייה המון כסף, מאות מיליונים. באתרים ההיסטוריים, אבל גם במרחב הציבורי שהוא גם אתר תיירות וגם מקום של חיי קהילה. הנראות והאיכות חשובים לא פחות, ולכן בעזרת מימון של החברה באמצעות משרד ירושלים ומסורת ישראל, משרד התיירות, עיריית ירושלים ומשרדי ממשלה נוספים החלפנו את מרצפות הסמטאות הראשיות. קשה לי המחשבה שיהיה אחד שירצה לבוא ויתקשה מאחר שהמרצפות רעועות, או אדם מבוגר שחלילה יחליק במקרה של טיפה גשם, ולכן החלפנו את הריצוף בשבילים המרכזיים. בעזרת השם לאט לאט נחליף הכול. המרחב הזה הולך לעבור גם שיפור ושינוי תפיסה וגם הנגשה ויפוי של הרובע".

השוק שבו הציגו הרוכלים את מרכולתם. המתחם של הקארדו ברובע היהודי מתחיל ברחוב דוד המלך, מהשוק המוסלמי ועד הקארדו הפתוח, ומחולק למקטעים כפי שנמצאו בחפירות. חלקו מקורה וחלקו פתוח.

"ישנו מתחם החנויות שנשמרו והיום הן פועלות כחנויות, המתחם המקורה של אומנויות הפסיפס והעמודים המקוריים הממחישים את עוצמתו של הקארדו, וישנו הקארדו הפתוח שהוא כרגע גולת הכותרת, מאחר שהוא עומד לעבור שדרוג. תכנון הקארדו הפתוח נועד ליצור רחוב הוליסטי שנותן תחושה עכשווית לצד תחושה אותנטית של לפני 1,700 שנה. יהיו כאן חנויות, לצד הארכיטקטורה הביזנטית על אבניה המקוריות.

"אנחנו מדברים על פרויקט חברתי, מונגש, המפאר את כל התקופה הזאת והעתיקות שלה. תהיה כאן המחשה של המשך רחוב החנויות, על מנת לדמות את הרחוב כפי שהיה. בנוסף תהיה הנגשה מלאה משלוש הכניסות המרכזיות של הרובע (לרובע נכנסים היום משער ציון או משער יפו או דרך השוק המוסלמי). התכנון לשדרוג

החומה הרחבה

מבט להר הבית והכותל המערבי ממרפסת הגג בבית הכנסת תפארת ישראל

"תיירים ומבקרים מכל העולם פוקדים את הרובע, בהם צליינים שאוגרים מטבע על מטבע. השאלה שאני שואל את עצמי היא מה הם מספרים על ירושלים כאשר הם חוזרים הביתה. המטרה שלי היא שכל אחד שיגיע הנה, יגיד וואו!"

ובמקום שאין אנשים השתדל להיות איש
פרקי אבות-משנה ב, פרק ה

In a place where there are no men, strive to be a man.
Pirkei Avot - Mishna 2, Chapter 5

הפרויקט של ארי פולד ז"ל

מכבדים את זכרו
וממשיכים את עבודתו ואת מורשתו

הפרס "ארי מציון" מוענק מדי שנה לפעילים ציוניים ראויים
המדגימים את הערכים והאידיאלים שארי ז"ל חי וקידם:
אהבת התורה בשילוב עם בנייה והגנה על ארץ ישראל ועם ישראל.
השנה נכבד עשרות אנשים מדהימים שעזרו לנו לתמוך בחיילים ובמפונים.
אם יש מי שהדגים את תורתו של ארי בשנה האחרונה,
זה בהחלט המכובדים הראויים האלה.

פרטי האירוע

יום חמישי, 10/10/24 ח' בתשרי תשפ"ה
תחילת הטקס 18:00
ניתן לצפות באירוע באתר

www.AriFuld.org/Award2024/

הן עם פלביא יקום וכארי יתנשא www.AriFuld.org

מכון פוע"ה
פוריות ורפואה עליפי ההלכה

צום יום כיפור בהלכה וברפואה

מענה בתחומי פוריות, הריון, לידה, הנקה ועוד
כאיוחף אכורכס

צוות רבני מכון פוע"ה בשיתוף ד"ר נעמה סרבניק,
רופאת נשים בכירה. היחידה להפריה חוץ גופית, שערי צדק
אונים אלאותיכס

שאלת שאלות מראש

שאלות אישיות
ותשובות מראש
המענה ינתן באימייל
או בשיחה טלפונית

משדר

הקדימו את שאלותיכם
לקראת צום יום כיפור, בקישור המצורף
וצפו בהנחיות לשתיה לשיעורין
מהרב מנחם בורשטין מייסד וראש מכון פוע"ה
ופאנל שו"ת מהרב ליאור שגב
וד"ר נעמה סרבניק

וואצאפ לשאלות: 055-6825184

ימים שלישי-חמישי
ו'-ח' תשרי
(8-10.10 למניינם)
9:00-18:00

מוקד טלפוני 02-6515050

ימים שלישי-חמישי
ו'-ח' תשרי (8-10.10 למניינם)
9:00-18:00
יום שישי ט' תשרי
9:00-14:00 | 11.10 למניינם

להדרכה ושליחת שאלות לרבנים, סרקו <<

סודות ה'חורבה'

משם אנחנו ממשיכים אל בית הכנסת 'החורבה', אשר חודש ב־2010 על פי העתק מדויק שנשמר בידיה של רשות העתיקות. בית הכנסת נחנך בשנת 1864 והתנשא לגובה של 26 מטרים. כל אבן מאבניו שקלה בין 20 ל־50 קילו. המבנה מרשים מאוד ביחס לתקופה הזאת של ההיסטוריה ומעיד על מסירות הנפש של עם ישראל. מכל נקודה בעיר העתיקה בלטה כיפתו של בית הכנסת. ל'חורבה' מרפסת חיצונית ומרפסת פנימית, ומי שעולה למעלה צופה על כל העיר בתצפית של 360 מעלות.

בן ארי מבקש לקחת אותי למקום בבית כנסת 'החורבה' שאף אחד לא מכיר. אני יורדת אחריו במדרגות צדדיות. אילולי היה איתי, לעולם לא הייתי נחשפת אליהן. "לפני שבונים בירושלים", הוא מסביר, "חייבים לחפור ולהבין אם יש ממצאים ארכאולוגיים. כשחפרו מתחת לבית כנסת 'החורבה', מצאו סליק משנת 1930, שאם במלחמת השחרור ב־1948 היו יודעים הלוחמים על קיומו, זה היה יכול לשרת אותם. נוסף על כך יש כאן שרידים של בית מתקופת בית שני", הוא אומר, ומצביע על מקווה טהרה ביתי ובור מים עצום.

משם אנחנו מתקדמים, ואני נחשפת לקשת גדולה ומרשימה מהתקופה הביזנטית. "כשחשפו את הקשת, לא הבינו מה קשת ענקית כזו עושה בתוך בית. המשיכו לחפור ובהמשך החפירה הם הגיעו לקארדו. מי שעומד כאן דורך על 1,600 שנות היסטוריה". דרך המרתף אנחנו ממשיכים לקארדו. הקארדו החיצוני יפהפה למראה, על הקירות מוצגות מפות של ירושלים בתקופות שונות, חלקן אף מהמאה ה־19. בהמשכו הדמיה מפסיפס של חנויות לממכר כל טוב. רוכלי תבלינים, רוכלי בגדים. ההדמיות הן של בני אדם בגודל טבעי, והן נותנות תחושה אותנטית.

על מנת לספק מענה קולינרי למבקרים, ישנו גם בית קפה מקסים ממש בהמשך הקארדו בין מיציג הפסיפס, שם ניתן לעצור, ליהנות מקפה טעים ולחוש את האווירה הביזנטית העתיקה. כל המתחם הזה חדש והכניסה אליו חינמית.

מהקארדו הגענו לחומה הרחבה, מתחם מגודר שבמרכזו ניתן להבחין בחומה נמוכה עם אבנים רחבות. את החומה בנה לפני 2,700 שנה חזקיה המלך, להגנה מפני מלחמה עם סנחריב מלך

אשור. החומה התנשאה לגובה של שמונה מטרים. עד לפני שנה לא ניתן היה לגשת אל החומה ולחוש את אבינה, אלא רק להביט בה מלמעלה.

"לפני ארבע שנים הוצאנו מכרז גדול לאדריכלים ולמפתחים, על מנת לשדרג את מתחם 'החומה הרחבה'. אחרי הצעות רבות, אישורים ודיוק הוקם בשנה האחרונה המתחם המאפשר לתיירים ולמבקרים לרדת לשפת העתיקות, לגעת באבנים ולסיים את הסיור בסרט במרכז המבקרים המסכם את התקופה מאז ועד היום".

כיצד אתם מצליחים להביא לידי ביצוע את כל הפרויקטים הללו?

"עיריית ירושלים מאפשרת לנו לממש את החזון. בנוסף היא מקילה עלינו בכל הקשור לאישורים ובירוקרטיה. ברור שההוצאות כאן מטורפות וכל פרויקט הוא בעלויות של עשרות מיליונים. אנחנו מגייסים את הכסף מתורמים מכל מיני מקומות בעולם".

איך תושבי הרובע מקבלים את השינויים?

"יש פה 600 משפחות, מאה בעלי עסקים ומוסדות ו־220 מקומות חניה. אז לגור כאן זה לא פשוט, אבל זו זכות. זה רובע מתויר, ולכן יש רעש בשעות לא שעות. עם זאת אנחנו משפרים את פני הרובע. לא רק שאנחנו מעודדים מבקרים להגיע, אנחנו גם מנגישים אזורים המשרתים את תושבי הרובע. יש לנו תוכנית לשפץ את כיכר ה'חורבה' - כיכר מאוד פופולרית ברובע שנכון להיום אין לה נראות אחידה, המרצפות רעועות ובתי העסק לא משופצים. בקרוב היא תעבור שיפוץ ותהיה דוגמה עולמית לכיכר מפוארת. אני רוצה שהתחושה פה תהיה לא פחות מפאיצה נאבונה באיטליה. להבדיל כמובן".

משחזרים ללא הפסקה

הרובע היהודי התפאר לא רק בבית כנסת 'החורבה' הפופולרי, אלא גם בבית הכנסת 'תפארת ישראל' שאולי פחות מוכר אך לא נופל בעוצמתו ובגובהו. בית הכנסת נבנה בשנת 1872 ושימש את הציבור החסידי שהתגורר בירושלים שבין החומות, טרם הקמת המדינה. כאמור גם הוא נחרב על ידי הירדנים. לאחר שחרור העיר העתיקה ויישובו מחדש של הרובע היהודי ביהודים, נותר בית הכנסת חרב. בשנת 2014 אישרה הממשלה את הבנייה המחודשת שלו בהשקעה של עשרות מיליוני שקלים ויותר.

בית הכנסת כבר עומד על תילו, אך העבודה טרם הושלמה. עבודת השחזור נעשית לפרטי פרטים, ויש עוד דרך להשלמתו. אני מנסה להבין מהרצל כיצד מגיעים למימון פרויקט מסוג זה, שהרי אם לא יהיה מימון, העבודה עשויה להיעצר. "בחסדי ה'. אנחנו בהחלט עובדים קשה לקבלת תקציבים. מקווה שיהיו עוד נדיבים ותורמים שיסייעו בהצלחת בנייתו של בית הכנסת, שיהיה אבן דרך מרגשת בסיפור היהודי.

"בית הכנסת 'תפארת ישראל' היה אחד מסמליו של הרובע", הוא מזכיר. "לאחר שחרורו של הרובע, המשיכו להגיע הנה על החורבות בתשעה באב והיו אומרים קינות. כשהתחלנו לחפור מצאנו ארכאולוגיה של בית ראשון ובית שני. ממרחק של עשרה מטרים מהיכן שאנחנו עומדים עכשיו, מצאנו גורן וקיר אבן מתקופת בית ראשון, משקולת שעליה חרוט 'נדברי קטרוס' ומקווה טהרה. עבודת השחזור של בית הכנסת נעשית באופן מדויק לפי תיק שימור, עם ירידה לפרטים ולרזולוציות של רימוניו של ספר התורה, ארון הקודש המפואר, ציורי

הפסיפס ועוד".

אחרי שהסדרנו נשימה והגענו לגג בית הכנסת, לא יכולתי שלא לפעור פה. ישנה כאן התצפית הכי יפה והכי גבוהה על ירושלים. יכולתי לראות באופן ברור את רחבת הר הבית, את הר הזיתים פרוס מולי, ההרודיון, "ובימים עם ראות טובה", הוסיף הרצל, "אפשר אפילו לראות את הרי מואב".

רגע לפני סוף הסיור, הרצל לקח אותי ל'רובע ההרודיאני' - בתי הכוהנים. זהו רובע מימי בית שני הנמצא בעומק של שלושה מטרים מתחת לפני האדמה, והונגש ואובזר כמוזיאון לכל דבר ועניין. בין שביליו של הרובע ההרודיאני תוכלו לראות את בתי הכוהנים אשר חיו בתקופה זו (לפני אלפיים שנה).

אחת העדויות שמדובר בבתי כוהנים היא העובדה שרואים בחפירות הבית השרוף ותפארת ישראל

בכל בית, המעידים על ההקפדה על טהרה. כמו כן נראים חדרי מגורים מעוטרים בפרסקאות (ציורי קיר) צבעוניים, חצר גדולה מעוטרת בעמודים עבים המעידים על עושר. האבנים צועקות את סיפור העם היהודי. זה מה שהרגשתי שם.

הסיור שלנו הגיע אל סופו, ומסתבר שראיתי רק מחצית מהמיצגים. איך אפשר לכמת שלושת אלפים שנה לשעתיים?

הרצל מציע לצלם אותי ב'כיכר בתי מחסה' ליד אחת מנבואות הגאולה היפות של הנביא זכריה, החצובה על אבני הרובע, "עוד ישבו זקנים וזקנות ברחובות ירושלים ואיש משענתו בידו מרוב ימים. ורחובות העיר יימלאו ילדים וילדות משחקים ברחובותיה". אני נעתרת בשמחה ומבטיחה לו שאבוא הנה עם משפחתי, כי אסור לאף אחד להחמיץ את מכמני הרובע היהודי.

אבני שקילה שנמצאו בחפירות הבית השרוף ותפארת ישראל

צילום: עטרת גרסטל

ללמוד משחק בתיאטרון אספקלריא

(ע"ד)

מקומות
אחרונים

ולצאת עם תואר בהוראה

בואו לשלב לימודים מקצועיים
עם מיטב אנשי ונשות המקצוע בתחומי הבמה, הכוללים:
משחק, תנועה, מחול, בימוי, הפקה ועוד.
לצד לימודים עיונים ומקוונים בספרות
בדגש על שילוב דרכי ההוראה של התיאטרון
בתוך חומרי הלימוד לתואר ראשון (B.Ed.) בחינוך

אפרת נחמה
קוריאוגרפית,
משוררת
ואמנית פרפורמנס,
מרצה לתנועה

רוני נגרי
שחקנית יוצרת
מורה לתיאטרון

בשמת חזן
במאית, סופרת,
יזמית תרבות
ומנחת בתי מדרש

עדילי ליברמן
שחקנית, יוצרת,
מרצה
לאימפרוביזציה

מרכזת התוכנית:
רחל מימון שוורץ
יוצרת תיאטרון,
דוקטורנטית
וחוקרת תיאטרון נשי

ד"ר סיון שפי
משוררת
מרצה לספרות
ומנחת כתיבה יוצרת

תהילה אזולאי שאול
יוצרת תיאטרון,
מחזאית
ושחקנית

צביה מרגליות
מחזאית,
משוררת, ואמנית
ספוקן וורד

ד"ר רחל עופר
מרצה לספרות
וחוקרת ספרות
עברית מודרנית

הלימודים יתקיימו בירושלים | תוכנית נפרדת לנשים ולגברים
תינתן אפשרות לשילוב קורסי השלמה ללימודי המשך בפסיכודרמה, ללא עלות נוספת

לפרטים: 077-9915237
או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

יום הנשי

בלימודי התואר השני
במכללה האקדמית הרצוג

הצטרפו לתוכנית ייחודית
המתקיימת בימי שישי
בלימודי התואר השני במקצועות היהדות
הוראת מחשבת ישראל – שיח ופרשנות

מלגות והחזר שכ"ל
לזכאים

למידה היברידית
מהבית ומהקמפוס

טובי המרצים
בתחום

חדש! שנת לימודים אחת בקמפוס

לפרטים: 077-9915237
או היכנסו לאתר המכללה: herzog.ac.il

הרב יעקב אריאל

ושמחת בחגך - גם השנה

בארץ ישראל מאז ומעולם משלב חג שמחת תורה בתוכו גם היבטים של כובד ראש וזיכרון להולכים. השנה נזכור במיוחד את הנופלים והחטופים ואת כל המצויים בצער, ויחד עם זאת נבטח בה, נודה על חסדיו, נשמור על מורל גבוה ונשמח בתורתנו על אפם וחמתם של המוסלמים הקיצונים שביקשו להשבית את שמחתנו

מצוות ושמחת בחגך

גם בתשרי תשפ"ה מצווים אנו מהתורה לקיים את מצוות "ושמחת בחגך". המצווה אינה מותנית בשום תנאי, גם בתנאים קשים מצווים אנו לשמוח. אלא שהא גופא קשיא, לכאורה שמחה היא תחושה ספונטנית הפורצת מאליה, מבפנים, ולא ניתן לצוות עליה מבחוץ. כיצד ניתן, אפוא, לקיים מצווה זו כחובה? אכן המצווה היא להכיר את ערך החג ולהודהות איתו, והדבר יביא ממילא לתחושת שמחה. אך גם מי שלא מתעמק בערך החג מצווה על השמחה. ייתכן שהמעשים שיעשה יהיו מן השפה ולחוץ, ללא הודהות פנימית, אך עצם העשייה ובפרט כשהיא נעשית בציבור, עשויה להביא גם לשמחה רגשית. "אחרי המעשים נמשכים הלבבות". השנה הרגשות מעורבים. איננו מתעלמים מהם, אלא אוחזים בזה ובזה במינון הנכון.

חג הסוכות

אחד מרעיונותיו של חג הסוכות הוא הפסוק "טוב לחסות בה' מבטוח באדם". אין לסמוך רק על הבית המבוצר, המוגן, הממוגז והחזק. לכן אנו יוצאים מהבית לסוכה הקלושה והדלילה, המסוכנת בחומרים טבעיים בלבד, כפי שה' בראם. אין הכוונה לסמוך על הנס. את הסוכה יש לבנות בידי אדם, "חג הסוכות תעשה לך", "תעשה" - ולא מן העשוי. סוכה שנעשתה בידי שמיים פסולה. את הסכך יש לקצוץ ולהניחו לשם צל המאפשר לאדם ליהנות מצילו. אך החומרים שמהם עשוי הסכך חייבים להיות טבעיים, כפי שגדלו בידי שמיים. אדם נכנס לסוכה כדי לחוש ש"חביאנו בצל ידו תחת כנפי השכינה".

בעצם כל חיינו בנויים על יסוד ההכרה שאנו תלויים בחסדי שמיים. אלמלא הכרה זו היינו אפופי חרדות איומות. בכל רגע עלול להתרחש משהו - רעידת אדמה, שיטפון, מגפה, שוד, אלימות קשה, תאונה, בצורת וכו'. אנו נוקטים אמצעי זהירות מפני תופעות מצויות, אך אי אפשר להבטיח ביטחון הרמטי. ובכל זאת כולנו חיים בדרך כלל את חיינו השלווים על מי מנוחות, מתוך רוגע, ללא חרדות מוגזמות. אנו בטוחים שעולם כמנהגו נוהג. יש לו ברוך ה' בעל בית, המכלכל חיים בחסד. אנו סומכים עליו. רק כשקורה אסון, חלילה, אנו מודעים לפתע למעטפת חיינו השברירית. ובכל זאת אנו חוזרים אחר כך לשגרה, לתחושת הביטחון. האסון החרג בא ללמדנו כי "אם ה' לא ישמור עיר שווא שקד שומר". חג הסוכות נועד לחזק בנו את האמונה, את הביטחון. גם כשאנו ספונים בביתנו המוגן, אנו חיים בעצם בסוכה. הכרה זו יש בה מקור שמחה, "כי יצפנני בסוכה... בצור ירומנני". אומנם כרגע איננו שלווים, אנו נמצאים

בעיצומה של לחימה וצמודים לממ"דים, אך ברוך ה' לעומת כמות השיגורים והנוקים הכבדים ברכוש, מעטים יחסית האסונות בנפש. יש להודות לה' ולשמוח על הניסים ועל הנפלאות הרבים. אנו מאמינים שמצבנו הקשה הוא זמני, ועוד נחזור לזמנים כתיקונם, ואף טובים מהם. אנו נאבקים מול ציר הרשע, אך מובטחים אנו שסופו של הטוב למגר את הרוע. לא ייתכן שהעוול, הברוטליות והשטניות ישלטו לאורך ימים, הצדק חייב לנצח במוקדם או במאוחר. ללא אמונה זו אין טעם לחיים. אנו נתגבר אם ירצה ה', נמגר את הרשע, ואינשאללה ננצח את חיזבאללה. אנו מקווים, בוטחים, מאמינים, ושומרים על מורל גבוה, ולכן גם שמחים.

היום, כשאנו מסתכלים אחורה לעבר חג

בעובדה שתמיד עלולות להיות תקלות. שלא הכול בידינו. עלינו להשתחרר מגאוה מנופחת, להתאזר בענווה, ובעיקר - להתפלל לחסדי שמיים.

אומנם ברוך ה' האויב נהדף מעל לקרקע, אך עדיין לא מתחתיה. שילמנו מחיר נורא של משפחות שכולות, של פצועים בגוף ובנפש, של חטופים. יישובים רבים שוהים בדירת עראי בדרום ובצפון, הם חיים במעין סוכות כבר שנה שלמה, ומי יודע מתי ישובו לבתיהם. ועם זאת, איננו כפויי טובה מלהודות לה' על הצלתנו מסכנות חמורות ואיומות יותר שזממו אויבינו. לעומת מה שאירע בשמיני עצרת, כיום כולנו יחסית בטוחים יותר ברוך ה'. חרף צערם הגדול של מפונים על הגלייתם ממקומם, הדבר נעשה

אנו מאמינים שמצבנו הקשה הוא זמני, ועוד נחזור לזמנים כתיקונם, ואף טובים מהם. אנו נאבקים מול ציר הרשע, אך מובטחים אנו שסופו של הטוב למגר את הרוע. לא ייתכן שהעוול, הברוטליות והשטניות ישלטו לאורך ימים, הצדק חייב לנצח במוקדם או במאוחר. אנו מקווים, בוטחים, מאמינים, ושומרים על מורל גבוה, ולכן גם שמחים

לשם הצלתם - ישיבם ה' לביתם ולנחלתם בעגלא ובזמן קריב. ברוך ה' הם לא נמצאים כרגע תחת אש. עלינו להודות לה' על כל מה שגמלנו עד כה, אף שאנו רחוקים עדיין ממה שאנו מצפים לו, אך בכל זאת הוא הישג נאה שיש לגמור עליו את ההלל בשמחה ובתקווה. "סבוני גם סבבוני בשם ה' כי אמילם".

שמיני עצרת

רבים נבוכים בשאלה כיצד לשמוח בשמיני עצרת השתא. האם אפשר לשמוח כרגיל? הרי זהו יום השנה לנרצחים על ידי פראי האדם מחבלי חמאס (ביהדות יום השנה הוא התאריך העברי!)?! התשובה לכך היא עיצומו של חג זה.

הוא מורכב. אבי ז"ל, שעלה ארצה לפני 90 שנה, לא התגעגע מעולם לגלות, אך בשמחת תורה היה נוהג להשוות בין הארץ לחו"ל. בחו"ל היו שני ימי חג, הראשון נקרא שמיני עצרת, אווירתו הייתה רצינית, לא היו בו הקפות, התפללו על הגשם באווירת הימים הנוראים והוזכרו נשמות. היום השני נקרא שמחת תורה ובו רקדו ושמחו ושתו, ומתוך שובבות היו שהגיעו לאווירת פורים. לעומת זאת בארץ ישראל חוגגים את שני הימים יחד. הכול מעורבב, הקפות וחתנים גובלים בהזכרת נשמות, מוסף ותפילת הגשם באווירת יום הכיפורים, והכול מסתיים בשתייה עליזה. שילוב זה, על סתירותיו, מאפיין את היהדות בכלל ואת ארץ ישראל בפרט. לא ניתן לאבל לדכא אותנו, הוא מכיל בתוכו גם גרעיני נחמה ותקווה. מאידך אנו לא מתפרקים משמחה אלא מקיימים "וגילו ברעדה". ארץ ישראל בפרט מתאפיינת באיחוד הניגודים, מזרע וישימון, עומק ורום, עבר ועתיד, ישן וחדש, קודש וחול, תורה ועבודה, מלחמה ושלוה, כלל ופרט ועוד ועוד. אנו מתאבלים ושמחים, בוכים ורוקדים. אנו מסיימים את התורה באבל על מות משה, שלא זכה להיכנס לארץ האהובה, ומצמידים לו מיד את ממשיכו יהושע בן נון המכניס את עם ישראל לארצו, ומתברכים יחד איתו בברכת "חזק ואמץ אל תערוץ ואל תחת".

בשמחת תורה השתא נחוש את המורכבות ביתר שאת. אומנם היה רגע קשה בשחרו של חג שמחת תורה בשנה שעברה. לרגע הייתה הסתרת פנים - "ברגע קטון עזובתיך". אך מיד גם התקיים בנו "וברחמים גדולים אקבצך" - עם ישראל התלכד יחד להדוף את האויב למאורותיו. באותה הסתרת פנים הייתה גם הארת עיניים, להכיר אל נכון מי הוא זה ואיזה הוא הצר האויב הניצב מולנו. מטרתו המוצהרת היא להשמיד ולהרוג אותנו, מנער ועד זקן טף נשים ביום אחד.

התברר לנו שאויב זה שולל את עצם קיומה של היהדות בכלל, ובאזור זה בפרט. אנו מצידנו איננו נלחמים באסלאם. יש לנו עימו מכנה משותף - המונותאיזם. אלא שאצלם אחדות הא'ל מחייבת אחידות. יש רק דרך אחת לעובדו - דרך האסלאם - לכן הוא נלחם בנו. זו מלחמת תרבות בין האמונה הפנאטית באלוהי האש, הדם והחרב, לבין המאמינים בא'לוהי השלוה, החסד והרחמים. ולכן שום הסכם ושום פשרה לא יסלקו את מוקדי השנאה התהומית, אלא רק טיפול שורש.

על אפם וחמתם נשמח בתורתנו

לא מקרה הוא שמלחמה זו פרצה בשמחת תורה, יום שבו עם ישראל שמח בתורתו. יום

מקרא | ספרות | גיל הרך | חינוך משלב

**שילוב
לימודים ועבודה**

**כיתות
היברידיות**

**היכל תרבות
וחדרי חזרות**

**תוכנית
למצויינים**

**מעונות לרווקים
שואים ומשפחות**

מעבדות חדשות

**אולמות
ספורט**

**ברית
שחיה**

 073-3744339
toar@washington.ac.il

שבו אנו קוראים וחוזרים וקוראים בתורה
 "ה' מסיני בא וזרח משעיר למו הופיע מהר
 פארן". על דרך הפרפרה יש מקום לדרשה
 אקטואלית בעקבות מדרש ידוע:
 "הלך לו למדבר פארן אצל בני ישמעאל,
 אמר להם: מקבלים אתם התורה? אמרו לו:
 מה כתיב בה? אמר להם: "לא תרצח". אמרו
 לו: היא ירושת אבינו - "ידו בכול ויד כול בו",
 אין אנו יכולין לחיות בלא היא. ולא קיבלו
 אותה. בא לו אצל ישראל, אמר להם: מקבלים
 אתם התורה? אמרו לו הן הן. כל אשר דיבר ה'

בארץ ישראל חוגגים שמיני עצרת ושמחת תורה יחד. הכול מעורבב, הקפות וחתנים גובלים בהזכרת נשמות, מוסף ותפילת הגשם באווירת יום הכיפורים, והכול מסתיים בשתייה עליזה. שילוב זה, על סתירותיו, מאפיין את היהדות בכלל ואת ארץ ישראל בפרט. לא ניתן לאבל לדכא אותנו, הוא מכיל בתוכו גם גרעיני נחמה ותקווה. מאידך, אנו לא מתפרקים משמחה אלא מקיימים "וגילו ברעדה"

האדמו"ר שר נעימות עצובות ו"אני מאמין" ותוקע בשופר, ואז נדלקים האורות והחוגגים פורצים בריקוד "שתבוא הגאולה משיח שיבוא". אני לא מציע לחקות דווקא צורה זו, ובוודאי לא בחג עצמו. זו רק דוגמה ליצירתיות. אפשר לקיים הקפה כפשוטה, להקיף את הבימה בנעימה שקטה ובתנועה איטית, ואחר כך להמשיך בריקודים. כל קהילה תעשה כהבנתה.

אחת המסקנות שעלינו להסיק, לאחר שחמאס יוכרע, שיש למנות לעזתים מנהיגות דתית פנימית שונה. יש באסלאם מיעוט לא קטן המפרש את הקוראן באופן אחר, לפיו יש להכיר ביהדות, וממילא גם להכיר בעם ישראל ובמדינת ישראל כ"אח בכור" ויש לשתף עימו פעולה. עידוד האסלאם המתון יביא בשורה משמחת לעולם כולו. בכך נמלא את שליחותנו להיות אור לגוים.

"לא יישמע עוד חמס בארצך שוד ושבר בגבוליד... והיה לך ה' לאור עולם".

נעשה ונשמע".
המוסלמים רואים את עצמם כבני
ישמעאל, והם אימצו במשך הדורות חלקים
מתורת ישראל, אך לא ויתרו על תאוות
הרצח. אדרבה, הם הפכו אותה למצווה
עיקרית שלמענה מותר ואף יש חובה למסור
את הנפש. זהו עימות חריף בין שתי תרבויות
המנוגדות זו לזו.
המוסלמים הקיצוניים השביתו בשנה
שעברה את שמחת התורה שלנו - עלינו
לשמוח השנה שבעתיים. על אפם ועל חמתם
נשמח ונעלוז בתורתנו, תורת האמת והשלום.
זו גם צוואת הנופלים ה' ייקום דמם, הם
הטילו עלינו משימה לנקום את שפך דמם על
ידי ניצחון היהדות על קיצוני האסלאם (לא
נקמנות הפורקת יצרי אלימות חלילה, אלא
נקמה של ניצחון הטוב על הרוע). ולשם כך יש
להעלות את המורל, לשמוח על כל התקדמות
במסע הארוך לקראת הניצחון שיגיע אם ירצה
ה'.

הבלתי מעורבת

אחרי כל פעולה צבאית בולטת שישראל מבצעת באחת מן הזירות, ממהרת ארצות הברית לצאת בהבהרה כי היא אינה מעורבת, ובה בעת חותרת לשקט ולהסדר עם איראן. בכך מממשל ביידן־האריס אינו מגבה את ישראל בעימות נגד איראן ושלוחיה

עם איראן. שימו לב לדפוס החשיבה: בכל מקום שבו ישראל מגינה על עצמה מפני תוקפנות מצד גורמים רעים, היא מואשמת ב"הסלמה". בדומה מאוד לכן דודו המעצבן באותה מידה, המונח "לא פרופורציונלי", המונח "הסלמה" הוא מילה נרדפת ל"בלתי מקובלת" באשר להגנה עצמית ישראלית. שגריר ישראל לשעבר בארצות הברית מיכאל אורן הולך צעד אחד קדימה. הוא מפנה תשומת לב לשפה דיפלומטית חדשה ומדאיגה שבמהותה מרוקנת מתוכן את יכולתה של ישראל להגן על עצמה.

סגנית הנשיא קמלה האריס, למשל, מתירה לישראל להגן על עצמה, "אבל האופן שבו היא עושה זאת משנה". ישראל יכולה להגן על עצמה, אבל רק אם היא אינה הורגת יותר מדי אויבים. ישראל יכולה להתקיים, "אבל אנחנו חייבים פתרון שתי מדינות... שבו לפלשתינים יש ביטחון, הגדרה עצמית, והכבוד שהם כל כך ראויים לו". הנוסחה החדשה של האריס מכפיפה את זכותה של ישראל להגנה עצמית ולריבונות לתנאים מסוימים (כמו הפסקת אש ועסקת חטופים ומדינה פלשתינית "דחופה"), שמעטים מהם יכולים להתמלא באופן ריאליסטי בטווח הבינוני. וכפי שמציין השגריר אורן, ה"אבל" הגדול ביותר מתייחס לאופן שבו ישראל מגינה על עצמה. משמעות ה"אבל" של קמלה האריס היא שישראל חייבת להישאר חסרת הגנה אלא אם כן היא יכולה להביס טרוריסטים מבלי לגרום למספר רב של קורבנות אזרחיים. "לישראל יש זכות להגן על עצמה, אבל יותר מדי פלשתינים חפים מפשע נהרגו, ילדים, אימהות..." מכרזה סגנית הנשיא. מכיוון שלאף אחד בווינגטון או במקום אחר בעולם אין מתכון להביס אויב שמסתתר מאחורי ומתחת לאזרחים מבלי לפגוע באזרחים, ה"אבל" הזה למעשה מסרס את צה"ל.

התנאי "שיש משמעות לאופן שבו היא עושה זאת" גם צובר במהירות בולטות ביחס למאבק נגד חיזבאללה בלבנון. התקשורת הליברלית כבר מאשימה את ישראל בגרימת נזק מופרז ללבנון ולאזרחיה ובגרימת, ניחשתם נכון, הסלמה נוראה וראויה לגינוי. ישראל חייבת לנהל מלחמה נגד ה"אבל" הזה. זהו סייג זדוני המתנה את הלגיטימיות של ישראל ומפשיט אותה מהיכולת שלה להביס את אויביה.

הכותב הוא מנהל־שותף ועמית בכיר במכון משגב לביטחון לאומי ולאסטרטגיה ציונית בירושלים. הדעות המובעות כאן הן שלו בלבד. חיבוריו בתחומי הדיפלומטיה והביטחון מופיעים באתר davidmweinberg.com

על הצגת איום צבאי אמריקני אמין נגד איראן, לכל הפחות. לא על מחאות אמריקניות חלשות של אי־מעורבות במלחמות ישראל, או הבנות רכות בין וושינגטון לטהרן.

בהקשר זה, הפחתת מתיחות היא המטרה הלא נכונה. מנקודת המבט ארוכת הטווח של ישראל - בייחוד אחרי מתקפת 7 באוקטובר, יציאת חיזבאללה למלחמה וניסיונות איראן להצית אינתיפאדה שלישית ביהודה ושומרון - הסלמה של העימות עם איראן היא בלתי נמנעת, ובשלב

זאת, מממשל ביידן נשבע שוב ושוב בפני כל פורום בין־לאומי שהוא "אינו מעורב" בפעולות צבאיות ישראליות. הוא מבולבל ממנטרת "הפחתת המתיחות" ובכך הוא מגביל וכובל את ישראל. יש כאן חלום אמריקני דמיוני, שעסקת חטופים וסיום ההתקפה הישראלית על חמאס יובילו לשקט עם חיזבאללה והחות'ים, לרגיעה ביהודה ושומרון ובירדן, להבנות חדשות של ארצות הברית עם איראן, ובאורח פלא גם להורדת מחירי הנפט בשווקים העולמיים.

הבעיה היא שאי אפשר להביס רוע כשרק לוחצים על הבלמים. מה שנדרש הוא נחישות אמריקנית לנטרל את המאמץ הגרעיני האיראני, להתמודד עם הצעדה ההגמונית של איראן ברחבי האזור ולסכל את השלוחים של איראן. נדרש איפוס אסטרטגי המבוסס על עוצמה אמריקנית מכריעה. לא על מחאות אמריקניות חלשות של אי־מעורבות במלחמות ישראל או הבנות רכות בין וושינגטון לטהרן

זה אפילו עדיפה. הסלמה בתקיפת האויב היא הכרחית, ולא משהו שיש להימנע ממנו. ישראל אינה יכולה לחיות עם טבעת אש איראנית סביב צווארה. גם וושינגטון אינה צריכה להסכים לכך. אם יש דרך לשלום וליציבות במזרח התיכון, היא דורשת את הגברת כוח האש של אמריקה ובעלות בריתה, ולא את הכפלת המאמצים להשגת הפחתה במתיחות.

ישראל היא המואשמת בהסלמה

בינתיים, הדוברים בווינגטון יחד עם אליטות התקשורת העולמית הפכו ב־180 מעלות את הסיבתיות בפרשנותם על המלחמות שישראל נלחמת. לפיהם, ישראל היא ש"הסלימה את המתיחות" עם הפלשתינים, "הסלימה את הסכסוך" עם חיזבאללה, "הסתכנה בהסלמה" עם החות'ים בתימן, ועלולה עוד לזיום "הסלמה משמעותית"

אבוי, מממשל ביידן־האריס עדיין מחפש לאפס מחדש את האזור דרך פיוס וויתור לאיראן, ולא דרך עימות. זו הסיבה שוושינגטון שוב מנהלת משא ומתן שקט עם איראן (כנראה בקטאר ועומאן) על קווי המתאר של הסכם גרעין חדש, הסכם שייכבס את ההפרות המסיביות מצד איראן של כל הסכמי הגרעין הקודמים ויאפשר לה להישאר מדינת סף גרעינית. בכך ארצות הברית מתעלמת לחלוטין מהעובדה שאיראן אינה מסתירה את שאיפותיה המהפכניות והרצחניות הכוללות: לייצא את המהפכה האסלאמית לרחבי העולם, לשלוט במזרח התיכון, להשמיד את ישראל ולהכניע את ארצות הברית.

הבעיה היא שאי אפשר להביס רוע כשרק לוחצים על הבלמים. מה שנדרש הוא נחישות אמריקנית לנטרל את המאמץ הגרעיני האיראני, להתמודד עם הצעדה ההגמונית של איראן ברחבי האזור ולסכל את השלוחים של איראן. נדרש איפוס אסטרטגי המבוסס על עוצמה אמריקנית מכריעה,

כשנשיא ארצות הברית חצי־בירך על חיסולו של מנהיג חיזבאללה חסן נסראללה, דובריו מיהרו לספר לניו יורק טיימס שביידן כועס על ראש הממשלה נתניהו שגורם להסלמה במזרח התיכון. דוברים אחרים של הממשל מיהרו להדגיש באוזני כל מאן דבעי שאין לארצות הברית כל מעורבות בתכנון החיסול או בביצועו, כמו שלא הייתה לה שום מעורבות במבצעים הצבאיים הקודמים של ישראל לפגיעה במחסני טילים ובמתקנים צבאיים של חיזבאללה.

לפני שבוע הבטיח דובר המועצה לביטחון לאומי של ארצות הברית, ג'ון קירבי, לעולם המודאג שלא הייתה "מעורבות אמריקנית" בתקיפה הישראלית שכוונה נגד מפקד בכיר בחיזבאללה, אברהים עקיל. "נשאיר לצה"ל להתייחס לפעולות שלו. אני בוודאי איני מודע לשום התרעה מוקדמת לארצות הברית על ההתקפה הזאת", אמר. גם כאשר זימוניות השייכות לפעילי חיזבאללה בלבנון התפוצצו לפני שבועיים, דובר מחלקת המדינה מתיו מילר הצהיר באוזני כל מי שהיה מוכן להקשיב כי אמריקה "אינה מעורבת" ו"לא הייתה לה ידיעה מוקדמת" על הפעולה.

"אנחנו אוספים מידע באותו אופן שעיתונאים עושים ברחבי העולם כדי לברר את העובדות על מה שאולי קרה", הוא פטפט. מילר הוסיף עוד כמה משפטי מחאה כדי לוודא שאיש לא יחשוב, חלילה, שוושינגטון הייתה מעורבת בפיצוץ הזימוניות שיוחסו לישראל.

לאחר שישראל חיסלה את מנהיג חמאס איסמעיל הנייח בטהרן, קירבי כצפוי מלמל שארצות הברית "לא הייתה מעורבת", ו"איננו רוצים לראות הסלמה". גם לאחר שאיראן שיגרה מאות טילים לעבר ישראל ב־13 באפריל (מתקפה שלמרבה המזל סוכלה על ידי כוחות ישראלים, אמריקניים ואחרים), נשיא ארצות הברית ג'ז' ביידן הזהיר את ראש ממשלת ישראל בנימין נתניהו שארצות הברית "לא תהיה מעורבת" בכל מתקפת נגד ישראלית נגד איראן. וכאשר ישראל בכל זאת יצאה למתקפת תגמול מוגבלת על מתקן מכ"ם בתוך איראן, מזכיר המדינה האמריקני אנתוני בלינקן סירב לאשר דיווחים שוושינגטון קיבלה הודעה על הפעולה הישראלית זמן קצר לפני המתקפה. "אינני מתכוון לדבר על זה מלבד לומר שארצות הברית לא הייתה מעורבת בשום פעולות התקפיות. המיקוד שלנו היה, כמובן, לוודא שישראל יכולה להגן על עצמה ביעילות, אבל גם להפחית מתיחות, למנוע עימות", אמר בלינקן.

חלום אמריקני דמיוני

אתם מבינים את התמונה, אמריקה לא באמת מגבה את ישראל עם מחויבות וכוח אמריקני בעימות נגד איראן ושלוחיה הטרוריסטים. במקום

מי טוב ליהודים

עוד לפני שאחד מהם ייבחר לנשיא ארצות הברית, אפשר כבר לדעת היטב מה עמדותיהם של האריס ושל טראמפ כלפי ישראל וכלפי הפלשתינים. הישראלים בעלי זכות ההצבעה צריכים לשים בצד שיקולים של חיוך, כריזמה וכושר הופעה, ולבחור במי שיעמוד לצד ישראל

שישראל צריכה לנצח במלחמה ולמגר את מנהיגי חמאס, אם כי לדעתו את הארגון אי אפשר למחוק. טים וולץ, מושל מינסוטה, המועמד לתפקיד סגן הנשיא של האריס, נבחר על ידה במקום ג'וש שפירא היהודי, למרות ששפירא פופולרי מאוד, ובא ממדינת פנסילבניה שקולות האלקטורים שלה חיוניים בבחירות. וולץ אירח מספר פעמים את האימאם אסד זמן, שתמך בטבח ב־7 באוקטובר. במינסוטה אוכלוסייה סומלית מוסלמית ניכרת, אבל זה אינו אומר שהוא בעצמו בהכרח אנטי ישראלי.

מפלגות: רק למפלגה הדמוקרטית יש חברי קונגרס שונאי מדינת ישראל בפרהסיה כגון רשידה טלייב, ערבייה פלשתינית שלא גינתה את הטבח, אילנה עומר המסיתת שנולדה בסומליה, ועוד. דמות מרכזית בקבוצת קונגרס אנטישמית זו, המכונה ה'סקוואד' (הקבוצה), היא צעירה היספנית שזכתה לבמה בוועידת הדמוקרטים וקראה לישראל להפסיק את רצח העם העזתי. מתמודדים אנטי ישראליים שכיחנו כחברי קונגרס דמוקרטים נכשלו בפריימריז בשני מחוזות, הודות לעבודה אינטנסיבית של ארגונים יהודיים, אבל עומר נבחרה שוב במינסוטה. היהודים הוותיקים במפלגה כמו הסנאטור צ'וק שומר שוקטים, ושומר אף קרא להדחת נתניהו. בתוך המפלגה הדמוקרטית קמה "תנועת הבלתי מחויבים הלאומית" בהנהלת טלייב, הטוענת לחצי מיליון מצביעים, שהצהירה כי אנשיה יראו לאן הרוח של האריס נושבת כלפי ישראל לפני שיצביעו בעבורה, ומאיימים להישאר בבית ביום הבחירות. התנועה עודדה דמוקרטים לא להצביע לביידן בפריימריז, כשעדיין היה במרוץ, בגלל תמיכתו בישראל.

איש קשר מול היהודים: האריס בחרה לאיש הקשר לבוחר היהודי את אילן גולדנברג, ישראלי לשעבר שעליו נכתב במגזין טאבלט שעזר לביידן למצוא שמות להטלת סנקציות על יהודים ביהודה ושומרון. גולדנברג התנגד בעבר לכל פעולה פרו־ישראלית, בין שהוצעה בידי הדמוקרטים ובין שבידי הרפובליקנים, כולל העברת הקונסוליה לירושלים, הכרה בריבונות ישראלית ברמת הגולן והפסקת הכסף ששימש לתשלום למחבלים מהרשות הפלשתינית. מנגד הוא צידד בהכרה חד צדדית במדינה פלשתינית. בעבר טען גולדנברג שיגיע היום שבו ביידן יגיד לישראל די ויורה להפסיק את המלחמה, או שארצות הברית תפסיק לתמוך בה באו"ם. האריס בחרה גם ביועץ לסקטור המוסלמי. בקרב יהודי ארצות הברית הציוניים הסתובבה בדיחה מרה, שהיא יכלה לחסוך את הכסף ולהסתפק באותו יועץ לשני המגזרים. לטראמפ, לעומת זאת, קשר ישיר מהעבר עם ארגונים יהודיים.

מי ינצח? ימי נובמבר יגידו. בינתיים כדאי לעקוב אחרי המתמודדים, ובפרט אחרי בעלי זכות ההצבעה. אותה ציונות שהניעה יהודים אורחי ארצות הברית לעלות לישראל, צריכה כעת להניע אותם לנצל את זכות הבחירה שלהם מעבר לים.

ארצות הברית מדברים מדם ליבם, ושזו "תגובה רגשית טבעית".

יחס לישראל: מעשיו של טראמפ כנשיא הוכיחו את אהדתו לישראל, אבל עוד לפני כניסתו לפוליטיקה הוא מימן את התהלוכה השנתית המסורתית בניו יורק בעד ישראל. בהיותו נשיא, טראמפ העביר את השגרירות האמריקאית לירושלים ודחף להסכמי אברהם, הביא את איראן לסף פשיטת רגל על ידי הטלת סנקציות עליה והוציא את ארצות הברית מהסכם איראן של אובמה. הוא הפסיק לממן את אונר"א ואת הרשות הפלשתינית. הבסיס לכך הוא אותה הבנה 'לא תקינה פוליטית' בין טוב לרע, שגרמה לו להגיד למחמוד עבאס שכל עוד ישלם למחבלים הרוצחים

לפי האתרים פוליטיקו וג'זאישי אינסודר, בנושאים הנוגעים ליחסי חוץ וביטחון לאומי יש להאריס מעגל קרוב של שלושה מומחים: פיליפ גורדון, רבקה ליסנר ודין ליברמן, כולם יהודים ליברלים, שלושתם מאמינים שארצות הברית צריכה לנסח את המחויבות שלה לעולם מחדש ולא לנווט אותו לכיוון המערב או לתמוך במדינות דמוקרטיות. גורדון, המפורסם שבהם, היה תומך נלהב של ההסכם עם אירן ב־2015. מלני פיליפס, פובליציסטית ברטית מוערכת, כתבה שהקונגרס חוקר כעת את קשריו של גורדון עם עובדת הפנטגון ארליין טבטבי, החשודה בפעילות בשירות איראן. גורדון עזר להאריס לנסח את הטון הסימפטי שפיתחה כלפי הפלשתינים, המלווה את תמיכתה

כסגנית של ביידן, האריס נחשבה לקישוט ואף לכישלון, אך "נוצרה מחדש" על ידי המדיה. כעת התקשורת נמנעת מלשאול אותה לדעותיה ולראיין אותה ללא הכנה, ואינה מבקרת את תפקודה כסגנית. האריס לא נבחרה בפריימריז אלא אושרה בוועידה, לאחר שביידן נאלץ לפרוש.

התקשורת, כמו כאן, רואה את עצמה כאליטה שבכוחה לחנך את "הקהל הנבער". זה בלט בוויכוח הטלוויזיוני עם האריס, שבו טראמפ עמד למעשה מול שלושה מתנגדים - כולל המנחים שלא הסתירו את התנגדותם כלפיו. דוגמה נוספת היא שימוש חוזר במנטרה "טראמפ הוא משונה", שהגה טים וולץ, הסגן המיועד של האריס.

הבחירות בארצות הברית מתקרבות, ומכיוון שלתוצאה תהיה השפעה ישירה על ביטחון מדינת ישראל, ראוי שאורחי ישראל יכירו את המתמודדים. בנוסף, בישראל גרים כ־200 אלף אזרחים אמריקאים. הם מהווים כוח אלקטורלי, מפני שבניגוד לישראל, אזרח אמריקאי רשאי להצביע (לפי תנאים שקל לבדוק באינטרנט) גם כשהוא מחוץ לארצות הברית, ובמדינות מסוימות אפילו אם מעולם לא גר בארצות הברית.

טראמפ או האריס? לנבא את העתיד אי אפשר, אבל ניתן לבדוק את העבר וההווה של שניהם, על פי הממד היחיד שחשוב לנו - יחסם למדינת ישראל. כדי לבחון זאת, חיוך יפה, חמימות, כריזמה וסגנון דיבור אינם רלוונטיים, אלא קטגוריות אחרות:

תקשורת: מאז שנבחר לנשיאות, המפלגה הדמוקרטית בסיוע התקשורת, הנשלטת ברובה על ידה, עורכת מלחמה חסרת רסן נגד טראמפ. יש אמריקאים השונאים את טראמפ כמו שהשמאל הישראלי שונא את נתניהו, וזכורות לנו גם שתי ההתנקשויות בחייו לאחרונה.

בהיותה הסגנית של ביידן, האריס נחשבה לקישוט ואף לכישלון, אך "נוצרה מחדש" על ידי אותה מדיה. כעת התקשורת נמנעת מלשאול אותה לדעותיה ולראיין אותה ללא הכנה, ואינה מבקרת את תפקודה כסגנית. האריס לא נבחרה בפריימריז אלא אושרה בוועידה, לאחר שביידן נאלץ לפרוש.

התקשורת, כמו כאן, רואה את עצמה כאליטה שבכוחה לחנך את "הקהל הנבער". זה בלט בוויכוח הטלוויזיוני עם האריס, שבו טראמפ עמד למעשה מול שלושה מתנגדים - כולל המנחים שלא הסתירו את התנגדותם כלפיו. דוגמה נוספת היא שימוש חוזר במנטרה "טראמפ הוא משונה", שהגה טים וולץ, הסגן המיועד של האריס.

משפחה: לטראמפ בת, חתן ונכדים יהודים ציוניים ושומרי מצוות, וקשריו איתם חמים. האריס נשואה ליהודי בשם דוגלס אמהוף, ומנהלת 'בלנדד פמילי' - נוהל מקובל בחוגים פרוגרסיביים בארצות הברית, שבו נשאים בדת הקודמת. לדבריו, היא באה איתו לבית הכנסת בימים נוראים, והוא בא איתה לכנסייה בחג הפסחא, וילדיו (מנישואיו הקודמים לגויה) קוראים לה 'מאמאל'ה'. לאמהוף אמור להיות תפקיד רשמי במאבק באנטישמיות. בתו אספה כספי סיוע לארגון המזוהה עם חמאס.

עוזרים ואתוס: בין יועציו הקרובים של טראמפ כנשיא, נכללו יהודים ציוניים ושומרי מצוות: דוד פרידמן, חתנו ג'רד קושנר וג'ייסון גרינבלט, התומכים בישראל ללא סייג. טראמפ מאמין בחזון 'אמריקה הגדולה', וחוש הצדק שלו מבדיל בין טוב לרע מוחלטים, בניגוד לאמונה הפרוגרסיבית. זה מציב גבולות לאימפולסיביות הידועה שלו, כך שגם כשכעס זמנית על נתניהו, הוא לא שינה את יחסו האוהד לישראל, אלא הורה לה "לגמור את המלחמה מהר וטוב". לא להיכנע לדרישות להפסקת אש, אלא לנצח ולהכריע.

יהודים - הוא לא יקבל כסף מארצות הברית. הוא חתם על 'חוק טיילור פורס', המתנה סיוע כלכלי לרשות הפלשתינית בהפסקת תשלומים אלו. יחסו לאו"ם שלילי, והוא הפסיק לתרום לבדיחה הנקראת הוועדה לזכויות אדם. מצד שני, אנשיו הגו תוכנית לשלום שלא התקבלה בעין יפה בקרב רוב הימין.

בשנים שהייתה סגנית נשיא, האריס הייתה כפופה למדיניות של ביידן, ולכן יש לחפש סימנים לדעותיה בהצהרות עצמאיות ולא במעשים. האריס הצהירה בעבר, וגם היום, על תמיכה גלויה בזכותה של ישראל להתקיים; אך בשיחות פרטיות דווח שאמרה כי ביידן צריך להעמיד את נתניהו במקום, בגלל התמונה האזרחית בעזה במלחמה. היא תומכת ב"שתי מדינות לשני עמים", תמכה בהסכם אובמה עם איראן, והתנגדה לתקיפת האלוף האיראני קאסם סולימני.

סגנים: ג' די ואנס, המועמד של טראמפ לסגן הנשיא, מסתבך בנושאים הקשורים לפמיניזם ועוד, אבל הוא תומך יציב בישראל. הוא תמך בישראל לאחר הטבח, בעבר ביקר בכותל, וחושב

בשבוע שעבר נכחתי בהרמת כוסית של מפלגת הציונות הדתית-הבית היהודי לכבוד השנה החדשה הבאה עלינו לטובה אצל חברת הכנסת מיכל וולדיגר בגבעת שמואל. גם שר האוצר בצלאל סמוטריץ' קפץ לחצי שעה, בדרכו לדיון ביטחוני.

מאירועים מסוג זה בדרך כלל לא מצפים ליותר מדי: דבר תורה, לחיים לחיים, חיוכים, בשורות טובות ושנה טובה, זהו. ובכן, הפעם התבדיתי. באירוע הנ"ל היו כמה וכמה אמירות מעניינות של סמוטריץ'. החשובה ביותר בעיניי הייתה תובנה מסוימת שלא ניסחתי לעצמי קודם לכן. סמוטריץ' סיפר שאחרי 7 באוקטובר הוא הסתובב חודשים עם הראש באדמה, גם כמובן בגלל הזוועה עצמה, וגם בגלל האפקט המכפיל מבחינתו שהדבר הנורא הזה קרה במשמרת שלו. לפי דבריו, הדדהה לו בראש אמירת חז"ל "מגלגלים חובה על ידי חייב". ואז בא הסוויץ' שלא ציפיתי לו, והנה תורף דבריו: היום נראה שמתחזק הצד של "מגלגלים זכות על ידי זכאי". הפעולות הצבאיות המכריעות שבוצעו בשבועות ובחודשים האחרונים - בניגוד לדעתם של האמריקנים, האירופים, האו"ם ומי לא, יכלו להתבצע אך ורק על ידי ממשלת ימין על מלא, עם מפלגת הציונות הדתית כמרכיב מרכזי ומשפיע בה.

בעיצומם של ימים אלו, ובפרט אחרי חיסול נסראללה, צריך להיות עיוור כדי לא לראות שסמוטריץ' צודק. בכל הרכב ממשלתי אחר שבו הייתה פורצת המלחמה הזאת, היא הייתה נעצרת

מזמן באיזה הסכם כניעה תחת לחץ בין־לאומי, לחץ משפחות חטופים ולשעברים צבאיים עטורי דרגות ופנסיות תקציביות שמנסים ללמד אותנו גם היום שחמאס זה רעיון, ורעיון אי אפשר לנצח.

ועכשיו, במקום להקשיב להם, אותה ממשלת ימין על מלא, שאחרי הכישלון של הרפורמה המשפטית רבים מיהרו להספיד אותה ורבים עוד יותר מלגלגים עליה גם היום, חרף הלחצים מבחוץ ומבפנים, מגלה אומץ ותושייה שייזכרו לדורות. נראה למישהו שאם לא היה שם נתניהו כראש ממשלה עם היכולות שלו, פלוס מפלגת הציונות הדתית ועוצמה יהודית עם 14 מנדטים שמוחשקות אותו מימין, היינו מגיעים מבחינה צבאית למצב שאנחנו נמצאים בו היום? לפיד היה עומד בלחץ האמריקנים הנתמכים על ידי טובי אלופינו לשעבר? גנץ היה עומד בו? או אולי הצמד־חמד בנט ומנסור עבאס?

אשר על כן, ולמרות שחסר לנו עדיין המרחק ההיסטורי לראות את התמונה המלאה, נראה שמפלגת הציונות הדתית ממלאת במצב הנוכחי תפקיד היסטורי שקשה להפריז בחשיבותו. לאור זה נשאלת השאלה מדוע היא מודשדשת בסקרים.

ההבנה שהציונות החילונית ועמה הישראליות הרדודה הן כמו ערער בערבה שבלי העמקת שורשים נידון לכליה, פשוטו כמשמעו, חודרת היום לשדרות רבות בציבור היהודי בארץ. מכל הכוחות החברתיים־ציבוריים רק הציונות הדתית - עם התמהיל המיוחד

דעות

מאיר סיידלר

מפלגה של כל המגזר

למרות תרומתה הניכרת לדבקות הממשלה וראשה ביעדי המלחמה מול לחצים מבחוץ ומבפנים, מפלגת הציונות הדתית מדשדשת בסקרים משום שהיא נתפסת כמייצגת בעיקר את הציבור החרד"לי, ואת זה אפשר וצריך לתקן

הזמן ולא רק לקראת הבחירות, כי אז זה לא יהיה אמין. כצעד ראשון שאינו מצריך יותר מדי תכנון, אותם ח"כים מטעם מפלגת הציונות הדתית שאינם מזוהים עם הזרם החרד"לי - כגון אופיר סופר שעושה עבודה חשובה במשרד הקליטה, וכן משה סלומון ואוהד טל - צריכים לעלות יותר על הבמה הציבורית. רק כך המפלגה הנושאת את שמה של התנועה כולה תוכל להצליח לנכס לעצמה את הפיצ'ר המרכזי של מפד"ל ההיסטורית בימיה הטובים: לאחד תחתיה לפחות את רוב רובו של הציבור הדתי־לאומי - ואולי אף לסחוף אחריה ציבורים נוספים.

גם הציבור הדתי־לאומי על שלל גווניו צריך מצידו להבין שיש לנו יותר משותף ממה שמפריד בינינו, ושיש לנו כציבור מה להרוויח מאחדות פוליטית. עם קצת פחות ציניות וקצת פחות איפכא מסתברא, ומנגד עם קצת יותר הכרת הטוב על פועלם המבורך של סמוטריץ' ושל מפלגת הציונות הדתית בימים גורליים אלו, אפשר וצריך להתאחד במפלגה אחת. זה יוכל לקרות אם הקצוות השונים בציבוריות הדתית־לאומית ישכילו לשים בצד את משקעי העבר ולהביט קדימה.

האיחוד הפוליטי הרשמי בין הציונות הדתית לבית היהודי, שברמה המוניציפלית כבר נותן את אותותיו, הוא צעד חשוב בכיוון הנכון. הלוואי שנוכה לראות גם במישור הפוליטי הכלל־ארצי כיצד מגלגלים זכות על ידי זכאים.

שהיא מייצגת כתנועה, אשר חייב לבוא לידי ביטוי גם במפלגה פוליטית - ראויה להציעד את מדינת ישראל קדימה. אז למה מפלגת הציונות הדתית לא נושקת בסקרים את רף 20 המנדטים, אלא את רף אחוז החסימה?

התשובה טמונה בתדמית המפלגה והעומד בראשה, לא רק בעיני הציבור הרחב אלא גם בעיני הציבור הדתי־לאומי על גווניו. מפלגת הציונות הדתית מצטיירת היום כמייצגת רק חלק מהתנועה שעל שמה היא נקראת - ליתר דיוק, את החלק החרד"לי שלה. את זה צריך ואפשר לשנות.

חתן פרס ישראל פרופ' דב שוורץ טוען את הטענה המעניינת שמה שמאחד את כל הזרמים של הציונות הדתית, מהקצה הליברלי ועד הקצה החרד"לי, הוא התפיסה שמדינת ישראל היא ראשית צמיחת גאולתנו. בעיניי, רעיון ראשית צמיחת גאולתנו הוא מספיק והותר כדי להתאחד סביבו. על מנהיגי מפלגת הציונות הדתית לעשות מאמץ להחזיר אליה את בוחרי מפד"ל ההיסטורית שנטשו אותה. כדי שזה יקרה המפלגה צריכה לפעול כמפלגה, ולא כאוסף של ח"כים דתיים־לאומיים שפועלים כל אחד לבד, ורק כשיש צורך פרלמנטרי (כגון הצבעות) נדרשים לתאם עמדות.

מפלגת הציונות הדתית זקוקה לאסטרטגיה אלקטורלית מפלגתית שמחייבת את כל חברי הכנסת שלה. אסטרטגיה שכזו חייבת לבוא לידי ביטוי כל

זיו מאור

הורידה דירוג לעצמה

הפיגוע הכלכלי שתכנן גורם עלום בשמאל נכשל, ובעוד הדירוג של מודי'ס ירד הכלכלה הישראלית התחזקה. אבל אין זה אומר שאפשר להקל ראש בשיתוף הפעולה המסוכן שמאחורי הדוח

הישראלי והאנליסטים של מודי'ס, מה שמעורר תהייה שטא מדובר באותו דבר.

ההלימה המוחלטת בין סדר היום של השמאל המקומי ובין סדר היום של מודי'ס מעוררת את החשד שטא הראשון מזין את השני. מה שמסיר כמעט כל ספק מהחשד הזה הוא ציץן של בן כספית מיום שישי בבוקר, שמסביר שהאירוע שיכבש את הכותרות ביום ראשון לא יהיה נאום נתניהו אלא הורדת דירוג האשראי.

וזאת יש לדעת, איש לא ידע לחזות את עיתוי חיסול נסראללה, אבל נאום נתניהו באו"ם היה ידוע מראש. נראה שבמודי'ס כה קשובים לבן כספית ומקורביו, שהם עשו מאמץ מיוחד לסנכרן בין הנאום באו"ם לפרסום הדוח. יום שישי הוא לא יום רגיל לפרסום דוחות דירוג אשראי, גם במדינות שבהן יום שישי הוא יום עבודה מלא. אירוע מדיני חשוב כמו נאום בעצרת האו"ם בזמן מלחמה הוא עילה לדחיית פרסום דוחות אשראי, לפחות בשביל סוכנות דירוג שדואגת לשמה הטוב, משום שנאומים שכאלה עשויים להשפיע על כלכלתה של מדינה באופן עוצמתי יותר מכל דוח, גם בלי קשר לשאלה אם במקביל לנאום יתרחש חיסול היסטורי של ארכי־מחבל. מודי'ס חרגה

אפוא מהמקובל בתעשייה שלה עצמה, וסיכנה את שמה הטוב, כדי לשמש כלי שרת בידי מרד השמאל הישראלי.

מי בתוך מודי'ס אחראי למחדל? זה נושא לחקירה משותפת של המוסד ומנגנון ביקורת הפנים במודי'ס. אבל חמור מכך, מי שזה לא יהיה בהנהגת המרד שחשב שזה רעיון טוב לחבל בכלכלת ישראל בעיתוי הרגיש הזה, צריך להיעצר. זה כבר לא חופש ביטוי, זו חבלה של ממש.

קל מאוד לשתף פעולה עם האנטישמים של העולם בהורדת דירוג האשראי של ישראל ובפגיעה בכלכלתה. הצד הישראלי בעסקה הזאת מספר לעצמו שכשהוא יזכה בשלטון - בדרך דמוקרטית יותר או פחות - או וישע את ישראל, הוא מיד יצלצל לחברים הטובים שלו במודי'ס ואלה יוניקו את דירוג האשראי של ישראל אל על. אבל אז הם צפויים לגלות שהשותפים שלהם בצד השני אינם שותפים למטרותם להבטיח את שלטון השמאל בישראל. המטרה שלהם הרבה יותר פשוטה: הם סתם אנטישמים. הם ייתלו בכל תירוצי כדי לפגוע בכלכלת ישראל, ולשכנע אותם לפעול בכיוון ההפוך זו משימה קשה הרבה יותר.

שורות אלה נכתבות לצליל קול התרועה ברחובות המתערבב בקול התרועה של התקיעות בבתי הכנסת בשכונה הירושלמית שבה אני גר. חסן נסראללה חוסל ערב ערב ראש השנה, וכך זה נשמע. בימים האחרונים המוני ישראלים קיבלו הודעות על צו 8, ולא יזכו לחגוג את ראש השנה עם משפחותיהם אלא עם אחיהם בשירות מילואים בצפון. ימנים, שמאלנים, דתיים וחילונים, עירוניים, קיבוצניקים ובני מושבים, גברים ונשים שמגיעים מכל חלקי החברה הישראלית. רובם־רובנו למדנו בשנה האחרונה, אולי בעל כורחנו, איך להניח בצד את המחלוקות החריפות ולהילחם יחד שכם אל שכם למען תקומת ישראל.

ההקדמה הזאת חשובה במיוחד לנוכח אירועי השבועות האחרונים, ולא, אין הכוונה להתפתחויות במלחמה בגזרה הצפונית, אלא דווקא לעימותים בתוך המדינה פנימה. נדמה שאחרי כל החודשים האחרונים, לאחר כל ההבטחות על שיח חדש והתנהלות חדשה, רבים במעגל מקבלי ההחלטות ודמויות בעלות השפעה בישראל העיפו אותנו חזרה לשיח הציבורי של ה־6 באוקטובר.

הטיעונים לכך מוצדקים למדי. בג"ץ אכן ממשיך במלאכת נטילת הסמכויות מהאנשים שאנחנו בחרנו בהם, ההחלטה של עיריית תל אביב לאסור על תפילות בהפרדה בכיכר דיזינגוף מנוגדת לכל הרוח המפוארת שהעם שלנו גילה כאן בשנה החולפת, והדהי לגיטימציה

לנבחרי הציבור הימניים אינה עוצרת לרגע. הכול נכון, וכל הטיעונים הללו מספקים הצדקות מדוע גם אנחנו חייבים לחזור למחלוקות של ספטמבר 2023, אבל יש מרכיב אחד שחסר לכל אחד מאיתנו בשיח הציבורי: ענווה.

אם יש משהו שלמדנו ביתר שאת זה שניסיון לכפות על המציאות ועל האחר את הרצונות של הצד שמנגד הוא דבר שנתון לכישלון במקרה הטוב, ומוביל לאסון במקרה הפחות טוב. מספיק להיזכר בימים שקדמו לפרוץ המלחמה כדי לראות את המחיר המוחשי של שסע חברתי עמוק. יום כיפור הקודם לווה בתמונות מזעזעות של תפילות מתפוצצות ואנשים נוטשים את רחבות התפילה עם דמעות בעיניים לאחר שמופגנים הרסו אותן. המחאות ברחובות נגד הרפורמה המשפטית רק הלכו והחריפו. הקריאות לסרבנות הלכו וגברו. את כל הדברים האלה אויבינו ראו, שמעו וניצלו. אלו דברים שראשי אויבינו, שתודה לה, לצה"ל ולכוחות הביטחון רובם כבר חוסלו, אמרו בריש גלי.

שנה אחרי, ברור שהאויבים שלנו צדקו חלקית וטעו חלקית. החברה הישראלית הופתעה, ספגה מכה קשה, אבל קמה בגאון. היא הצליחה לעשות זאת, בין היתר, בזכות האחדות שהגיעה מהעם. אחדות שהציבור דרש, ועדיין דורש. הציבור הבין את החשיבות האסטרטגית באחדות, לא פעם טוב יותר מנציגיו.

כל הטענות על "הצד השני" נכונות, אך הן חסרות

דעות

יוסף שפיידר

צו השעה לניצחון

נדמה שלאחר כל ההבטחות על שיח אחר, יש מי שמחזירים אותנו לשיח הציבורי של ה־6 באוקטובר. הציבור ברובו, לעומת זאת, מבין את החשיבות האסטרטגית שבאחדות

משמעות. הן לא יקדמו אותנו ליעד החשוב שניצב בפנינו בעת הזאת: הכרעת חמאס, הכרעת חיזבאללה, השבת התושבים לביתם בצפון והחזרת החטופים. כשברור לנו מה היעד, אנחנו יודעים מה אסור לנו לעשות במהלך הניווט כדי לא לסור מהדרך. זה אומר ששורה של נושאים ותחומים שאנו רואים בהם חשובים וקריטיים, יישארו כאלה גם לאחר הניצחון. כרגע יש דברים דחופים יותר.

אנשים ישאלו: "אבל הצד השני לא עוצר, ולא שם בצד את שאיפותיו. אם כך, למתי נמתין? לשלב שבו הוא כבר יקבע עובדות בשטח?" וזו אכן שאלה טובה, ולא בטוח שיש לי תשובות מוחלטות. מה שכן צריך להיות ברור לכולנו הוא שגם אם ניכנס כעת לעומקם של נושאים כה שנויים במחלוקת, יש דרך לעשות זאת. דוגמה בולטת לכך היא ניסיון ההטרלה של השר יריב לוין לגבי בחירת נשיא בית המשפט העליון. נכון, יצחק עמית יהיה נשיא מפלג, דמות שהימין והמחנה השמרני סולדים ממנה וששר המשפטים אינו מוכן לעבוד איתה. בוודאי היה עדיף לו בית המשפט היה נוהג בחוכמה ולא דוחף אותנו בכוח לכאוס חדש. אבל הוא לא עשה זאת, והתגובה של השר לוין לא שירתה דבר מלבד הגברת הלהבות. הניסיון הנואש להעמיד לבחירה את כל שופטי העליון המכהנים, אפילו כשרובם כלל אינם מעוניינים בתפקיד, לא סייע לשר לוין ולמחנה השמרני להשיג את מטרתו - אי בחירת השופט עמית

מאיר דויטש

לפרוץ את הגדר

אוזלת ידה של ישראל מאפשרת בנייה בלתי־חוקית של הרשות הפלשתינית במרחב הביטחון הצמוד לגדר קו התפר. השטח המורכב מאדמות מדינה ושטחי אש נועד להיות סטרילי ושמור, אבל הקונספציה היא אותה קונספציה משתקת

סיטונאית של שב"חים ומהיפכי הבנייה הבלתי־חוקית המסיבית בצמוד לקו התפר מובילה לתרחיש בלתי נמנע. וההתעקשות שמה שקורה מאחורי הגדר נשאר שם והוא לא מעניין אותנו, היא במילים פשוטות פשע. המדינה חייבת לשנות את יחסה ולהשיב את השליטה לשטח.

החזית השלישית ביהודה ושומרון בוערת כבר שנים, ומציאות של מדינה פלשתינית עוינת על הגדרות שלנו היא לא תרחיש בדיוני, ההפך, היא קרובה מתמיד. בשעות הגורליות הללו לעתיד החזון הציוני, הגיע הזמן לפרוץ את הגדר, גדר הקונספציה.

הכותב הוא מנכ"ל תנועת רגבים

לג'ודי ודודי פינקלר
מזל טוב להולדת הנכדה
בת לשיראל ואורי צביאל
נייה לתמי וקובי פינקלר
שתזכו לגדלה לתורה לחופה ולמעשים טובים
בשבע

^[1] אוזלת ידה של ישראל מאפשרת בנייה בלתי־חוקית של הרשות הפלשתינית במרחב הביטחון הצמוד לגדר קו התפר

ושמע צעקתנו

ריבוננו של עולם, ראה את בניך ובנותיך המעונים בשביים, ראה את עמך ישראל שמוסרים נפשם, ותגלה כי כולנו צדיקים וכתוב אותנו בספר החיים ← תפילה לפני ראש השנה

איור: שאטרסטוק

בארצם, ומקצת הצער ככולו. אנא השיבם אל ביתם, רפא למכאובם. הצב גבול אלמנה.

ריבוננו של עולם, שלח רפואה שלמה לפצועים, אלה מבניך שנושאים בכל יום תמיד את צער הגוף והנפש, אֵיל נא רפא להם.

ריבוננו של עולם, שלח נחמה לשכולי עמך, המיוסרים ממלאך המוות שהיכה בהם. עשה למען אלמנות מיוסרות, עשה למען יתומים ויתומות. עשה למען הורים שטמנו בניהם באדמתך.

ריבוננו של עולם, כשם שהראית לנו נפלאות בסופה של שנה, כן תוסיף ותראה לנו גאולה שלמה, תן גבורה בקרב ממשלתנו ומנהיגינו. תן גבורה בקרב כל בני עמנו. יתקיים בנו "ונתןך ה' לראש ולא לזנב. והיית רק למעלה ולא תהיה למטה. כי תשמע אל מצוות ה' אלוקיך אשר אנוכי מצווך היום לשמור ולעשות". קיים בנו "ארדוף אויבי ואשיגם ולא אשוב עד כלותם", ופדה אסירים משביים.

מטובנו ייטב לעולם כולו

ריבוננו של עולם, ביום פתיחת ספרים, ועמך כולם צדיקים, כותבנו כולנו בספרם של צדיקים גמורים, לחיים טובים ולשלום, לגאולה ולישועה, לפרנסה טובה ולכלכלה, לחיים שיש בהם אהבת תורה ויראת שמיים ואהבת איש לאחיו. לחיים שיתקדש שם ה' עלינו, וראו כל עמי הארץ כי שם ה' נקרא עלינו, ויראו ממנו.

ריבוננו של עולם, פתח ליבנו לדעת אותך, החזירנו בתשובה שלמה לפניך. מלך על כל העולם כולו בכבודך, תן כבוד לעמך, תהילה ליראיך, כל הרשעה כולה כעשן תכלה, וניכתב לחיים טובים ולשלום עד העולם. בנה ביתך כבתחילה ותן פתחון פה למייחלים לך. אורך יאיר עלינו מזיו כבודך, נשבע לחם ונהיה טובים, ומטובנו ייטב לכל העולם שעלה במחשבה לפניך ביום הזה. אמן וכן יהי רצון. ■

בני עמך נדדו מבתיהם להילחם ולהכות באויב, פעם אחר פעם. נפצעו למען שמך המחולל, נהרגו על קידוש שמך. איבדו פרנסתם למען שמך. תחת שנאת אחים קמה לתפארת אהבת אחים. נשים שלחו אנשיהם להציל, אימהות שלחו בניהן. אבינו שבשמיים, בניך מוסרים נפשם זה על זה, בניך המבקשים חיים והדבקים בחיים, מסכנים חיים איש בשביל אחיו. הבט משמיים וראה

האומרים בפיהם "אין אֱלֹהִים לישראל", יש אֱלֹהִים בלבבם. גם האומרים אין אֱלֹהִים בליבם - הראה את כבודך וישובו. שובה אלינו ונשובה אליך, כבראשונה. גלוי וידוע לפניך שבניך, קשי העורף, ישובו וירקדו לפניך בשמחת תורה הקרוב עם ספר התורה שעליו הורגנו כל היום. אין כמוך באלוהים ה', ואין כעמך ישראל.

ריבוננו של עולם, שומע צעקה, לפניך עולה צעקת עשוקים, אתה שמעת זעקת עשוקי סדום כי רבה שנאמר "ארדה נא ואראה, הכצעקתה הבאה אליי עשו", אתה שמעת נאקת אבותינו במצרים, שנאמר "וייאנחו בני ישראל מן העבודה, ויצעקו, ותעל שוועתם", אתה הבטחת בתורתך: "והיה כי יצעק אליי, ושמעתי כי חנון אני". ריבוננו של עולם, שמע צעקת בניך ובנותיך המעונים בשביים, קול בני עמך זועקים אליך מן האדמה ומתחתיות ארץ. קול בני משפחותיהם זועק אליך, קול רבבות עמך ישראל, שאין להם מנוחה מצער אחיהם. אבינו מלכנו, חוס ורחם עלינו ושמע שוועתנו.

ריבוננו של עולם, כבר התקיימו בנו מקצת מדברי חכמים על הגליל שייחרב, ואחינו מן הצפון נודדים

ריבוננו של עולם, הן עם כלביא קם ונלחם, מסר נפשו להציל ולהגן ולהשיב אחים ואחיות משביים. בני עמך נדדו מביתם להילחם ולהכות באויב, פעם אחר פעם. נפצעו למען שמך המחולל, נהרגו על קידוש שמך. איבדו פרנסתם למען שמך. תחת שנאת אחים קמה לתפארת אהבת אחים. נשים שלחו אנשיהם להציל, אימהות שלחו בניהן. אבינו שבשמיים, בניך מוסרים נפשם זה על זה, בניך המבקשים חיים והדבקים בחיים, מסכנים חיים איש בשביל אחיו. הבט משמיים וראה, מי כעמך ישראל. אל תחשה.

עם קשה עורף

ריבוננו של עולם, כתבת בתורתך הקדושה "כי עם קשה עורף אתה". עם קשה עורף אנחנו באמונתנו - הגלית אותנו מארצנו ולא הפנינו עורף אליך, גורשנו מעיר לעיר ומארץ לארץ, ועדיין שמך לא שכחנו. שישה מיליון מבניך הועלו על המוקד, אבל עם קשה עורף אנחנו, ואנחנו קמנו מן האפר ונתעודד, לקיים דברך ביד הנביאים: התנערי מעפר. שבנו לארצך, שבנו אל תורת ארצך, אל גאולת ארצך, ושמך לא שכחנו. גם

היום הרת עולם, יום שעלה העולם במחשבה להיבראות, שעת בראשית, בשביל ישראל שנקראו ראשית, וישראל עמך שבשבים בראת את עולמך מבקשים ישועה. הן אמת, בראש השנה שעבר לא היו לנו פנים לשאת אליך: השפעת עלינו שפע וברכה, גוננת עלינו באברת כנפך, ותחת אשר ניעשה אגודה אחת לעשות רצונך בלבב שלם, הפנינו עורף ונלחמנו זה בזה. תחת אשר נעבוד את ה' אלוקינו בשמחה ובטוב לבב מרוב כול, ציערנו עצמנו במשאות שווא ומדוחים. שמנו, עבינו, שכחנו אֱלֹהִים עוֹשֵׁנו, לא זכרנו כי הוא הנותן לנו כוח לעשות חיל. מה נאמר לה', מה נדבר ומה נצטדק, האלוקים מוצא את עוון עבדיך. אחרי חטאינו גלינו מארצנו, ואחרי שובנו אליה, ככלב השב על קיאו, שבנו וחטאנו בארצנו.

ריבוננו של עולם, השקית אותנו בכוס התרעלה בשעת שמחת התורה, אפר תחת פאר, הפך לאבל מחולנו. כל רודפינו השיגונו בין ההקפות. שחה לעפר נפשנו, גאוותנו הייתה ואינה והנה אנו באים אליך להמליך אותך עלינו בלב נשבר.

אבינו מלכנו, עשה למען הרוגים על שם קודשך, עשה למען טבוחים על ייחודך, עשה למען באי באש ובמים על קידוש שמך, עשה למען יושבי ארץ ישראל שהתקיים בהם ברגע קטן עזבתך, ונעשתה בהם, בארצם, אימת גלות. אבינו מלכנו, עשה למען ילדים חטופים שלא חטאו, עשה למען גמולי חלב שלא פשעו, עשה למען חיילות מעונות תחת בן השפחה, עשה למען זוגות שהופרדו בשביים, עשה למען רעבים ללחם וצמאים למים ומיוסרים מבוקר עד ערב, עשה למען משפחות שהגעגעו אוכל בבשרן. עשה למען שמך הגדול המחולל בגויים, הנושאים את שמך לשווא על שפתם וטובחים בשם שמיים בבניך ובבנותיך. עשה למענך אם לא למעננו, עשה למענך והושיענו.

ריבוננו של עולם, הן אמת, שגור בפינו "חוננו ועננו כי אין בנו מעשים", ומי יצדק לפניך. אחרי בקשת מחילה, בשנה האחרונה נודע לעיני כל חי כי יש בנו מעשים.

אחד שהוא שניים

ראש השנה נראה כיום שהלכותיו מלאות הכרעות דיעבדיות בין ספקות, אך בעומקו הוא יום של אחדות כוללת, המופיעה בעולם הזה דרך גוונים נפרדים. במיוחד השנה, חשוב להתחבר לאחדות זו

ריבוי התקיעות הוא רק מחמת הספק?

לא או או, אלא גם וגם

השאלה שהעמדנו על אודות הספקות בתקיעה, היא אולי זו שתפתח לנו צוהר להבנת העניין כולו. על שאלה זו ממש כתב בווהר פרשת פנחס (דף רלא, ב) שאין כאן כלל ספק, אלא רק הבבלים הם אלו שלא ידעו את סוד היבבה והיללה, ולא הבינו כי את שני הסוגים אנו צריכים.

לכאורה היינו יכולים להעמיד את דברי הווהר כמחלוקת בינו לבין דברי התלמוד, אלא שהגר"א לימדנו כי בשום מקום אין הש"ס חלוק על הווהר (שאילתא קכא, בסוף נפש החיים). מלבד זאת, לפי ביאורו של רב האי גאון לדברי הגמרא, אין צורך לומר כן. לדברי הגאון, "כך היה הדבר מימים קדמונים, מנהג בכל ישראל, מהן עושין תרועה יבבות קלות, ומהן עושין תרועות יבבות כבדות שהן שברים, ואלו יוצאין ידי חובתן ואלו יוצאין ידי חובתן.... וכשכא ר'

רבי אבהו לא ביטל אף אופן מהתקיעות, אלא אדרבה, צירף שגרמה לרבי אבהו לצרף את שתי השיטות, שכל אחת מהן לגיטימית, וכך להוסיף עוד מספר רב של תקיעות? לאן נעלם ה'טרחא דציבורא'?

אבהו ראה לתקן תקנה שיהיו כל ישראל עושין מעשה אחד, ולא יראה ביניהם דבר שההדיוטות רואין אותן כחלוקה" (מובא בחידושי הר"ן על ר"ה לד, א). כלומר, אין באמת ספק אם יבבה היא תרועה או שברים, אלא שני האופנים אפשריים. לכן, כאשר הווהר כותב כי הבבלים לא ידעו ששני האופנים נכונים לפי הסוד, אין הוא מתכוון לרבי אבהו בתקנתו, אלא לעם שבשדות. רק כדי שהם לא יחשבו כי יש כאן חשש שמא לא יצאו ידי חובה, התקין רבי אבהו לעשות את שני האופנים גם יחד.

יש לשים לב: רבי אבהו לא ביטל אף אופן מהתקיעות כדי להוציא מידי חשש שמא לא יצאו ידי חובה באחד מהם, אלא אדרבה, צירף את שני האופנים. מדוע? מהי הסיבה שגרמה לרבי אבהו לצרף את שתי השיטות הללו, שכל אחת מהן לגיטימית, וכך להוסיף עוד מספר רב של תקיעות? לאן נעלם ה'טרחא דציבורא'?

יום האחדות הכוללת

השאלות האלה, שהתחדדו עד הקצה, מובילות אותנו להעמיק במשמעותו של ראש השנה. המהר"ל בספר גבורות ה' (פרק לח) מלמד אותנו כי כל מציאות ראשונית, בין שהיא ראשונה בזמן ובין שהיא ראשונה

יום המרטיט את נימי הלב הוא ראש השנה. יום הדין, שבו כל באי עולם עוברים לפני הקב"ה כבני מרון. אלא שיום זה נושא עימו גם תמיהה גדולה, שאולי דווקא מתוכה נוכל מעט לגשת לעומקו של יום.

למעשה, ראש השנה מלא ספקות, ורבות מהלכותיו נראות כקביעות דיעבדיות. כך למשל עצם הזמן שבו ראש השנה מתקיים. המשנה במסכת ראש השנה (יח, א) מונה שישה חודשים שבהם שלוחי בית הדין היו יוצאים לבשר לעם על קביעת החודש. אחד הימים היה ראש חודש אלול, מפני ראש השנה.

ישנה בעיה מובנית בקביעת זמנו של חג זה, משום שכאשר היו קובעים את ראשי החודשים על פי ראיית הלבנה המתחדשת, ראש השנה - שחל ביום הראשון של החודש - היה נתון בספק, אם יגיעו עדים באותו היום, הרי שכבר מהלילה חל החג, אך אם לא, רק למחרת בית הדין יקדש את החודש, מה שקרוי חודש מעובר. תארו לעצמכם סיטואציה בימינו, שבה כולם מתכנסים לבית הכנסת עטופים בטליתות ויראת שמיים נסוכה על פניהם, עומדים בתפילה לפני מלך מלכי המלכים הפותח את שעריו לשבים בתשובה - ופתאום כל האירוע מתבטל למפרע, כי מתברר שחודש אלול השנה התארך ביום נוסף, ורק למחרת יתחיל א' בתשרי!

התוספות (שם ד"ה ועל אלול) אומרים כי כך בדיק היו עושים, ובגלל הספק הזה קבעו חז"ל כי ראש השנה יארך תמיד יומיים, בניגוד גמור לכל שאר חגי ישראל.

שני ימים ומאה תקיעות – מספק?

אם לא די בתסבוכת הזאת, נוסף לה עוד נדבך. חז"ל במסכת ביצה קבעו כי אף שיום אחד מימי ראש השנה מסופק מלכתחילה, הרי ששני הימים נחשבים כקדושה אחת - בניגוד לשני ימים טובים של גלויות, שנולדו גם הם בעקבות ספק דומה, ונחשבים לשתי קדושות נפרדות (טור אורח חיים ס' תר).

עד כדי כך מגיעים הדברים, שרבותיו של רש"י התייחסו לשני ימים אלו כאל יום אחד ארוך, ומשום כך התנגדו לברך שהחיינו גם ביום השני של ראש השנה, שהרי בירכנו כבר ביום הראשון. אם כן, האם ראש השנה הוא יום אחד ארוך או שני ימים מסופקים? גם במצווה העיקרית של החג, תקיעת השופר, ישנו ספק משמעותי. הגמרא במסכת ראש השנה (לג, ב) מבארת כי סביב פירוש הציווי "יום תרועה יהיה לכם", נחלקו אם תרועה היא כנגיחה (כלומר מה שאנו קוראים שברים), או כיללה (תרועה בלשון ימינו). משום כך, מספרת הגמרא, רבי אבהו התקין שיש לתקוע תקיעה, שברים, תרועה ותקיעה נוספת, משום ש"מספקא ליה אי גנחוי גנח אי ילולי יליל".

ואכן, הרמב"ם כתב בהלכותיו (שופר ג, ב) כי האריכות בתקיעות השופר שלנו איננה אלא מפני הספק!

הדברים הללו קשים ביותר, שהרי רבותינו הראשונים והאחרונים חיפשו לאותם מאה קולות טעמים. כך למשל התוספות (לג, ב ד"ה שיעור) מביא את דברי הערוך, כי אנו תוקעים מאה קולות כנגד מאה פעיות שייללה אימו של סיסרא. הרמ"ע מפאנו כותב (עין גנים ח"ב, סוד התקיעות) שמאה התקיעות הן על פי דברי המדרש, שאישה המצויה על המשבר פועה מאה פעיות. מה הטעם בכל ההסברים הללו, אם

שאל את הרב

בשיתוף: Yeshiva.org.il

העברת מיני בר מים למצב שבת בחג

שאלה: האם ביום השני של ראש השנה מותר להעביר מיני בר מים (דגם נועם או הדס) למצב שבת?

תשובה: אסור לעשות כך, כי אסור לפעול פעולה חשמלית ביום טוב, והעברת המצב לשבת היא בדרך חשמלית.

הרב ליעד אוריין

עירוב תבשילין

שאלה: מהו עירוב תבשילין?

תשובה: התורה התירה לבשל ביום טוב לצורך החג, דבר שאסור בשבת. אולם כל ההיתר הוא רק לצורך יום טוב, לצורך יום חול אסור. כשיום טוב חל ביום שישי וצריך להכין אוכל או לסדר את הבית לשבת יש בעיה. מי שיבשל ביום טוב לצורך שבת עלול לבשל גם מיום טוב לצורך יום חול, דבר שאסור. כמו כן, אם נבשל ליום טוב נשכח להכין אוכל טעים גם לשבת.

לכן תיקנו חכמים שכבר בערב יום טוב יתחילו להכין מאכל לצורך שבת, ואז אדם יזכור שביום טוב אסור לבשל לצורך יום חול וגם יזכור לשמור אוכל טעים לשבת. ואם עשה כן יוכל לבשל גם מיום טוב לשבת, שהרי לא ישכח את השבת.

הרב בנימין במברגר

מוקצה ביום טוב

שאלה: האם יש הבדל בין יום טוב לשבת בדיני מוקצה?

תשובה: ככלל איסור מוקצה בשבת וביום טוב שווה, אך יש כמה הבדלים:

א. ישנם מוצרים המוגדרים כ'מוקצה מחמת גופו' כיוון שאין בהם שום שימוש כמות שהם: קמח, תפוחי אדמה חיים, בשר חי וכדומה. בשבת הם יהיו אסורים בטלטול, ואילו ביום טוב המותר בבישול הם יהיו מותרים בטלטול ובשימוש.

ב. כמו כן, ישנם כלים המיועדים להכנת מאכלים, ובשבת יהיו אסורים משום איסור, כגון כיריים וסירים, אך ביום טוב מותרים מהטעם הנ"ל.

ג. כלים חשמליים הפועלים באמצעות חוטי להט, בשבת יהיה אסור לטלטלם כיוון שנחשבים ל'מוקצה מחמת גופו', אך ביום טוב שבו ניתן להשתמש באש על ידי העברה (לא הבערה) הם אינם מוגדרים כמוקצה בשעה שמחוברים לחשמל ופועלים את פעולתם.

ד. בשבת אסור לטלטל שום מוקצה אלא בכללים הרגילים (כלי שמלאכתו להיתר או לאיסור, חסרון כיס, גופו וכו'), ואף אם נצרך הטלטול בשביל אוכל נפש. לעומת זאת ביום טוב מותר לטלטל מוקצה אם צריך בשביל אוכל נפש, ואפילו התועלת המגיעה מכך היא קטנה (שו"ע תקנ, ד; רמ"א תקט, ז; שש"כ פכ"א הערה ה).

יש לסייג היתר זה בשני תנאים:

א. אם ניתן בקלות לטלטל מן הצד - כך יעשה (ביאור הלכה סימן תרלח, סע' ב ד"ה וביום טוב).

ב. אף על פי שהותר לטלטל המוקצה, אסור ליהנות מהדבר המוקצה בעצמו כגון להסיק במוקצה או לאכול מאכל שהוקצה כגון פרי שנשר ביום טוב מהעץ (תקט, מ"ב ס"ק לא).

עד כאן התבארו הקולות שיש במוקצה ביום טוב על פני שבת, ומכאן נבאר צד של חומרא ביום טוב על פני שבת.

ה. בשבת ישנם היתרים במוקצה מחמת מיאוס ובמוקצה 'ביניים', כגון העומד לסחורה שאין דעת האדם מפורשת לשימוש או אי שימוש. ביום טוב דעת השו"ע שאסורים המוקצים הנ"ל וכן מוקצה נולד, ואילו לדעת הרמ"א רק מוקצה מחמת נולד אסור ביום טוב.

הרב אלישיב קפקה

בחומר, היא שורש ועצם לכל הפרטים שיבואו בעקבותיה. משמעות הדבר מתבארת באופן נרחב בפרקי 'האחדות הכוללת' שבספר אורות הקודש. מן הרב אברהם יצחק הכהן קוק זצ"ל מבאר כי "כל המאורעות שבעולם, כל היצורים, כל מעשיהם וכל פרטי ענייניהם... הכול הוא תמצית מההופעה של כללות ההווה" (שם, פסקה ג). כלומר כל פרטי הפרטים הנראים מחולקים, אינם אלא התפרטות של צדדים המצויים באופן בלוע ואחדותי, בלי חילוקי גדרות וגוונים, בשורש העליון. כלומר בעולם העליון מציאות אחדותית מכילה את כל הגוונים באחדות מופלאה, אך במציאות התחתונה הדברים מתפרטים, כפי שאור בהיר מתפרק במנסרה לגוונים שונים. כך מבאר הרב זצ"ל את המשמעות של המושג "אחד" הנאמר כלפי הקב"ה בקריאת שמע: "הוא ציור הכול, שהוא כולל כל הכוחות הפרטיים באחדות אחת" (עולת ראייה א, עמ' רמט).

אולם יש חילוק בין המציאות העליונה לתחתונה. בעולמות העליונים, במקומות רחניים שבהם אין חילוקי מקום וזמן, כל פרטי הפרטים והגוונים יכולים להופיע באופן מאוחד, כך שלא ניתן להכיר את השינויים בין התכונות השונות. לעומת זאת, במציאות הממשית הקונקרטית, שבה כבר יש גבולות של מקום ושל זמן, הכול הופך מפורט ומגוון, בעל הגדרות וחיתוכים חדים.

ראש השנה הוא זמן ביניים, מציאות גבולית, שיש בה מהעצם האחדותי ויש בה מהמציאות העכשווית. למציאות אמצעית שכזו קוראים 'כתר'. כך מסביר האר"י הקדוש, כי הכתר הוא בחינת אמצעי, המחבר בין כל מציאות מאצילה לנאצלת, עד שמחד ישנם בה כל הפרטים שיאצלו אחר כך, ומאידך הם אינם מופיעים באופן ממש: "הוא כי הנה כתר הוא דוגמת החומר הקדום הנקרא היל"ז שיש בו שורש כל הד' יסודות בכוח ולא בפועל, ולכן נקרא תהו כי הוא מתהא מחשבות בני אדם, באומרם הנה אנחנו רואים שאין בו צורה כלל, ועם כל זאת אנחנו רואים שהוא נאצל ויש בו כוח הד' צורות" (ע"ח שער מב פ"א).

כך גם ראש השנה הוא הכתר של כל השנה, ומשום כך מסביר הווהר כי מדרגות הרוחניות של ישראל מצויה בבחינת אותו כתר (ווהר ח"ג דף ערה, א; פע"ח שער ר"ה פ"ב), כלומר מדרגה שיש בה מהמציאות האחדותית העליונה, ומאידך היא כוללת בפרטיה את כל האפשרויות.

כך קורה גם בראש של השנה - כאשר היום הכללי הזה מגיע לעולמו, הוא נפרד ונעשה שניים; ועם כל זאת, הוא חשוב כיום אחד ארוך - "יומא אריכתא". כך גם התרועה. במציאותה העליונה היא כוללת כוח שיש בו גם תכונת שברים וגם תכונת תרועה יחד, אלא שבמציאות שלנו הדברים מתפרקים לשני חלקים נפרדים, ומשום כך רבי אבהו היה צריך לצרף את כל סוגי התקיעות יחד.

השנה ראי לנו להתכנס אל רעיונו של ראש השנה. להעמיק בשאיפה המאחדת שיום זה כולל בתוכו. האחדות שבה זכינו בעקבות המלחמה, אסור לה שתחלוף מאיתנו. רק בזכות האחדות אנו זוכים למדרגות גבוהות ונשגבות, שכל השאר כבר יתפרט ויתברך מתוכן. השנה, רק יחד - ננצח! ■

הכותב הוא ר"מ בישיבת מעלות, מייסד פרויקט 'רבנן דאגדתא' ומחבר הספר 'האר"י והרא"י ה'

משרד התחבורה והרשות הארצית לתחבורה ציבורית מעדכנים:

בימי החג יבוצעו תגבורים
ושינויים בלוחות הזמנים
של התחבורה הציבורית
יש להתעדכן במוקדי המידע

קו 1 וקו 3 (לכותל המערבי)

קווי השירות יופעלו כל הלילה
בין התאריכים
כ"ה אלול תשפ"ד - כ' תשרי תשפ"ה
(28.9.24-22.10.24)

שנה טובה

למידע נוסף אודות השינויים

*4515
bus.gov.il

*6747
extrapt.co.il

אקסטרה
נוהגים לתת יותר

אפרתה

ללמוד חינוך באווירה של בית

למה להתלבט אם אפשר
גם וגם?

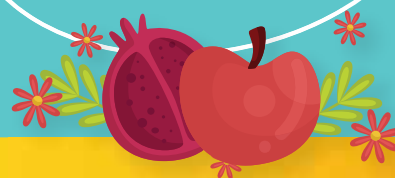
הצטרפי למסלול

// הגיל הרך //

// חינוך מיוחד לגיל הרך //

תואר B.Ed. + תעודת הוראה

*בכפר לחונן חיים משודרים

שנה טובה ומבורכת, משפחת אפרתה

אפרתה 100
ללמוד בבית טוב
בירושלים
כבר מאז שנת

אמונה - אפרתה מכללה אקדמית לחינוך
הצטרפי גם את להצלחה 1800-800-204
בן יפונה 17 ירושלים // EFRATA.EMEF.AC.IL

היערכות מיוחדת במרכז הרפואי 'הדסה'

היערכות מיוחדת במרכז הרפואי "הדסה" מתקיימת בימים אלו לקראת תקופת החגים, ימי ראש השנה, יום הכיפורים וחג הסוכות, כאשר המרכזי הרפואי בהדסה עין כרם ובהדסה הר הצופים יעמדו, כמו תמיד, לרשות המטופלים המגיעים מכל הקהילות והמגזרים ויזדקקו לשירותים אלו בתקופה זו. בימי צום יום הכיפורים, יעמוד לרשות הצמים מבין המטופלים ומלוויהם מערך רפואי כולל בהנחיית מומחי המרכז.

כמו כן ייערכו תפילות לטובת המאושפזים הנדרשים לשהות בבית החולים גם ביום הכיפורים. לקראת חג הסוכות, מוקמות סוכות נרחבות בהן ניתן יהיה לסעוד ולקיים את מצוות הישיבה בסוכה ומצוות נטילת ארבעת המינים בכל מחלקות בתי החולים, עבור אלה המתקשים להגיע לסוכה המרכזית.

כנס תלפיות ללימודי אנגלית

המחלקה לאנגלית במכללת תלפיות בראשותה של שרי שפרגל-בקיש אירחה השבוע את הכנס הבינלאומי של H-inet - ארגון הגג של הסגל האקדמי המלמד אנגלית לצרכים אקדמיים ובינ"ל (EPIC). הכנס עסק בין השאר בדרכים יצירתיות ליישום רפורמת המל"ג בלימודי אנגלית כשפה זרה, שילוב בינה מלאכותית בהוראה, אקדמיה בזמן משבר, מענה לסטודנטים עם לקויות למידה ועוד. תוך הצגת גישות וכלים חדשניים למיטוב ההוראה. מעל מאה משתתפי הכנס והמרצים בו יצגו את כלל המוסדות האקדמיים בארץ - אוניברסיטאות, מכללות להוראה, הנדסה ואומנות והציגו בפני המשתתפים גם נציגים מרוסיה, אוקראינה, ספרד ועוד. שרי שפרגל-בקיש יצגה את המכללה בהרצאה על המחקר האחרון שלה ושל ד"ר איליין חוטר שעסק בהעדפות הסטודנטים והמרצים בלמידה היברידית ומקוונת.

יום היערכות בהרצוג

במכללת הרצוג קיימו השבוע יום היערכות לשנת הלימודים האקדמית הקרובה, בהשתתפות כל סגל המרצים. בין היתר עסקו באתגרי החינוך בשגרת מלחמה ובדילמות עימן מתמודדים אנשי החינוך בכל הדרגים. פרופ' הרב יהודה ברנדס ראש המכללה, שוחח על החשיבות לייצר שגרה ויציבות לסטודנטים, בעידן מלא שינויים ותמורות כפי שחווינו כולנו בשנים האחרונות, החל מתקופת הקורונה ועד השנה המערערת שעברנו. הרב יעקב מדין ראש ישיבת הר עציון: "אנו עדים למחלוקות רבות ושסעים בחברה, המאיימים חלילה לפגוע במרקם העדין שקיים בתוך החברה הישראלית. המשימה שלכם כמי שעוסקים בחינוך ומכשירים את דור המורים הבא, היא עלינה בחשיבותה. בחזית הכל ניצב החינוך"

קוראים על דברים שקורים

אליעד סעדה

לטגן כמו נינג'ה

נינג'ה משיקה בישראל את סיר הטיגון הדו-קומתי החדש Ninja Double Stack XL (דגם SL403) עם קיבולת ענקית של 9.5 ליטר ושני אזורי בישול נפרדים. המכשיר מאפשר לבשל עד ארבע מנות שונות במקביל, תוך תזמון מושלם, או להכין מנה אחת בכמויות גדולות. עיצובו הדו-קומתי חוסך מקום על השיש ומבטיח פיזור חום אחיד ותוצאות קריספיות, עם עד 75% פחות שומן בהשוואה לטיגון רגיל.

הבשורה לקהל הדתי היא קבלת אישור הלכתי ממכון צומת, המאפשר שימוש במכשיר לבישול בשרי וחלבי בתאים נפרדים, כל תא מיועד לשימוש קבוע. בנוסף, המכשיר כולל 6 תוכניות בישול חכמות, מסך תצוגה בעברית, וכל החלקים ניתנים לניקוי במדיח כלים. אידיאלי לארוחות משפחתיות או לאירוח בחגים.

גיא קמחי, סמנכ"ל השיווק של שריג, היבואנית הרשמית של נינג'ה בישראל. "העיצוב החכם והקיבולת המרשימה מאפשרים לבשל מספר מנות במקביל בקלות ובמהירות, והאישור ההלכתי שקיבלנו ממכון צומת מוסיף חדשנות ותועלות חדשות לשימוש יומיומי במטבחים דתיים ושומרי כשרות." מחיר מומלץ לצרכן: 1,090 ₪. כולל חוברת מתכונים כשרה בעברית. להשיג אצל המשווקים המורשים ברשתות החשמל המובחרות ובאתר הרשמי של שריג אלקטריק: <https://sarig.com/ninja>

הבית בצופים הגיע הזמן לחיות בגדול

פרויקט "הבית בצופים" מציג מודל מגורים שמתאים למשפחות וזוגות צעירים שרוצים לקבל הרבה יותר עבור הכסף שלהם. בית פרטי עם גינה במחיר של דירת 4 חדרים בעיר. צמוד לכוכב יאיר / צור יגאל ורק 10 דקות מכפר סבא. עם תנאי תשלום גמישים של 20/80, פטור ממדד לשנה, וליווי אישי של יועץ משכנתאות, הפרויקט מאפשר את הגשמת חלום הבית הפרטי. המיקום המרכזי מבטיח נגישות מעולה לכבישים מרכזיים, תחבורה ציבורית, תעסוקה ופנאי, תוך שמירה על אווירה כפרית ושקטה. "הבית בצופים" מציע בנוסף מגוון אפשרויות מגורים, מדירות גן, דופלקסים ופנטהאוזים ועד בתים צמודי קרקע עם גינה ירוקה. זוהי הזדמנות ייחודית לשדרג את איכות החיים, ולקבל הרבה יותר ולשלם אותו דבר.

JRD בונה את קרית משה

רכישת דירה מלווה בהמון מחשבה ותיכנון, חשוב שהמיקום יהיה מרכזי נגיש ועם זאת לא רועש . חשוב שהבניין יהיה בנוי בסטנדרט איכותי גבוהה, כל זה ועוד חברת JRD מביאה עד אליכם. עכשיו בהזדמנות בשכונת קרית משה בירושלים. בניין בוטיק בשכונת קרית משה המבוקשת. השכונה נמצאת במדרג השכונות המבוקשות והשוות מבחינת המיקום האסטרטגי שלה סמוך לצירי הרכבות השונות, בסמיכות לאזורי המסחר והתיירות של ירושלים, השוק, רחוב יפו, העיר העתיקה ועוד. עכשיו בהזדמנות תנאי תשלום נוחים וגמישים ועם מועד מסירה קרוב והכל בקניה ישירה מהקבלן. לשיחת ייעוץ וקבלת פרטים נוספים פנו למשרד. 025858409/1

מרכז קטיף מתכוננים לשנת ה-20 להתנתקות

השבוע, בהרמת כוסיית לקראת השנה החדשה, עברו ממדריכי מרכז המבקרים של מורשת גוש קטיף הדרכה על התערוכה החדשה שתוצג במרכז קטיף "נלחמים על הבית", המתמקדת בלוחמים בני גוש קטיף שחזרו להילחם בחרבות ברזל על אדמם מולדתם. לצד ההסברים על התערוכה, התקיים דיון מעמיק שבו נדונו דרכי ההדרכה הצפויות בשנה הקרובה, המתאפיינת באתגרים חינוכיים מורכבים. המדריכים שוחחו על חשיבותה של רגישות והקשבה בהנחלת מורשת גוש קטיף, מתוך מטרה ליצור חיבור משמעותי עם המבקרים. הרב קובי בורנשטיין, מנהל התוכן במרכז קטיף: "התערוכה החדשה מאפשרת למדריכים לגעת ברבדים עמוקים של הסיפור, וביחד עם המורכבות, לחשוף עוד טפח במורשת גוש קטיף באופן אישי ולאומי."

חיי תושבי יו"ש כדיון חיי תושבי ת"א

השבוע התקיים דיון סוער בוועדת חוץ ובטחון בנוגע להכנסת פועלים פלסטינים בו השתתפה גם המועצה המקומית אפרת, יחד עם תושבים מודאגים שהביעו תרעומת על האפליה הביטחונית כלפי תושבי יו"ש. כידוע, מתחילת מלחמת 'חרבות ברזל', בעלי תעודת זהות פלסטינאית אינם מורשים להיכנס לתחומי ישראל שבתוך הקו הירוק. עם זאת, כבר מספר חודשים שגורמי הצבא מתירים באופן רשמי את כניסתם להתיישבות ביו"ש, מבלי שלמועצות תהיה זכות לקבוע את התנאים להכנסתם ומבלי שיוכלו להתגונן בבית המשפט, במידה ומסרבות להכנסת הפועלים. דובי שפיר, ראש מועצת אפרת: "מצד אחד מחייבים אותנו להכנסת פועלים ולדאוג להגנה על התושבים ומצד שני אין לנו סמכות להגדיר את התנאים לכך. זה אבסורד שמעמיד את התושבים בסכנה ואת המועצות בפני דילמות בלתי אפשריות."

קרן קהילות עם הפנים קדימה

קרן קהילות פתחה את השנה החדשה עם יום השתלמות מרגש בהשתתפות למעלה מ-50 מנהלים ורכזות מרחבי הארץ. האירוע התקיים בנוכחות גרעיני הצפון ונשות מגויסי המילואים שהגיעו למרות הקושי הרב. בין הדוברים היה מיכאל גוטסמן מהיישוב שלומית, ששיתף את סיפורו המרגש לאחר שנפצע קשה בעת הגנה על הישוב פרי גן, ודיבר על חוסן רוחני. בנוסף, הרב ליאור אנגלמן העביר שיחה משמעותית לקראת הימים הנוראים, בה נדונו סוגיות מהותיות לקראת החגים. עו"ד יצחק לקס, יו"ר קרן קהילות: "בע"ה גם בשנה הבעל"ט ימשיכו חברי הגרעינים לפעול לטובת עם ישראל, ויעשו טוב בעשייה חינוכית, חברתית וקהילתית בכל רחבי הארץ."

פורום דרור בליכוד נלחמים עד ההכרעה

השבוע התקיים אירוע מיוחד של פורום דרור בליכוד בהשתתפות למעלה מ-200 גברים ונשים מכל רחבי הארץ בו הוצגו האתגרים והציפיות של חברי הפורום מנבחר הליכוד לשנה הקרובה. באירוע השתתפו שרים וחברי כנסת מהליכוד, יו"ר ההסתדרות הציונית העולמית מר יעקב חגואל, יו"ר פורום דרור ישראל שולדינר, ואישים נוספים. בנוסף, במהלך האירוע דיבר דורון זצקאר אביו המאמץ של עידן אלכסנדר שנלחם בשביעי לאוקטובר וביקש מחברי הכנסת לפעול למען עסקת חטופים. יו"ר פורום דרור ישראל שולדינר: "הדרך היחידה להשבת כל החטופים היא בלחץ בלתי מתפשר על החמאס עד להשמדתו. לאחר מכן מה שיביא לביטחון בעזה, בלבנון ובכל מקום הוא רק אחיזה בקרקע. רק שליטה ישראלית בקרקע תביא לביטחון."

מופע סליחות
 עם גדול הזמר המזרחי

אביהו מדינה
תזמורת חיבה
יום רביעי | ז' תשרי | 9.10.24
 במעמד סגן ראש העיר ומחזיק תיק מורשת ישראל אריה קינן
בשעה 20:30
 היכל התרבות בית העם ירושלים | בצלאל 11, ירושלים
 מחיר כרטיס 60 ₪ | מכירת כרטיסים: TICKCHAK.CO.IL

הרצאות ומפגשים
ציונים מהסוג
האינטלקטואלי
חדש בפ"ת!
 פורום קפה שפירא מארח
 להשבת ההיגיון והצינונות לשיח
 fcs-org.com

טלי גוטליב
לוחמת בשירות האמת
6.10
 יום א' 19:00
 ח"כ עו"ד
 מפגש עם הלוחמת כנגד ההדחקות, השקרים והטייוח על הפרשיות שאף אחד אחר לא מוכן לדבר עליהן

אישה קוראת מקדש
22.10
 חו"מ 20:00
 ד"ר דליה שטרן
 האמנית והמשוררת
מופע אורקולי על סיפור האהבה של כל הזמנים בין הדוד והרעיה משיר השירים
 סיפור ההיסטוריה היהודית מיציאת מצרים עד ימינו, בשילוב מצגות, ושירה מקורית. שירי ארץ ישראל בליווי הפסנתרנית הידועה **ערגה קוטלר**

חוזר הפנאל שהזהיר ממערכה רב-זירתית, חודש לפני המלחמה
יעדי המלחמה, לקחים וחזון
30.10
 יום ד' 19:00
 בהנחיית יוסי בלום הלוי: אליהו יוסיאן | תא"ל (מיל.) אפי איתם | סא"ל אלי דקל
 אל"מ מיל. רונן איציק פרופ' טליה אינהורן | ד"ר יאיר אנסבכר
 *ההרשמה דרך האתר בלבד, שינויים בתוכניות ימסרו לנרשמים.
 פרטים והרשמה, פורום קפה שפירא: **fcs-org.com**
 המפגשים בפתח תקוה, בזל 3 קומה ב' | 054-5556037
חניה בשפע | כיבוד הנחה לתושבי פ"ת

 משרד התחבורה והרשות הארצית לתחבורה ציבורית
 משרד התחבורה והבטיחות בדרכים
 משרד התחבורה והרשות הארצית לתחבורה ציבורית מעדכנים:
התאמת שירות התחבורה הציבורית לתקופת "חגי תשרי"
בין התאריכים כ"ה באלול תשפ"ד (28.9.24) ועד ח' בתשרי תשפ"ה (10.10.24)
קו 333
צומת רמות - כותל - צומת רמות
יופעל כל ערב משעה 22:00 עד שעה 02:00 בלילה
בתאריכים:
כ"ח באלול תשפ"ד ו-ה', ו', ח' בתשרי תשפ"ה (1,7,8,10.10.2024)
הקו יחל לפעול כשעה מוקדם יותר
בתקופת החגים יחולו שינויים והתאמות בלוחות הזמנים של קווי התחבורה הציבורית. למידע אודות לוחות זמנים מעודכנים ניתן לפנות למוקדי מידע

קברכת שנה טובה!
 למידע אודות לוחות הזמנים המעודכנים ניתן לפנות למוקדי מידע:
bus.gov.il | superbus.co.il
מוקד משרד התחבורה: *4515 | מוקד סופרבוס: *2162
 נעבור את הדרך הזאת יחד!

בס"ד

עצרו לרגע את החיים שלכם!

אני יצחק בן קיקי, אב לשני ילדים.
אני באמצע החיים שלי, אבל חיי בסכנה!
אולי אתם יכולים להציל אותי?

אני סובל ממחלה תורשתית נדירה שפוגעת בכליות שלי, ולכן אני חייב תרומת כליה בדחיפות. הזמן שלי הולך ואוזל!
נכון, זה לא משהו שעושים על הדרך, אבל בלי האמונה שיקרה הנס למצוא מישהו שיסכים להציל את חיי, אני לא אחזיק מעמד.

אם אתם קוראים את השורות הללו ומוכנים להתחיל תהליך של בדיקת התאמה לתרומה, בבקשה פנו לעומר: 050-746-1884 או לאתר האינטרנט של "מתנת חיים" בקישור המצורף:

<http://rb.gy/qxq39p>

"כל המציל נפש אחת, כאילו הציל עולם ומלואו"
מסכת סנהדרין פרק ד'

ותרא כי טוב

כמה פעמים יוצא לנו להסתכל על עצמינו ולשמוח במה שאנחנו רואות? להסתכל על היום שעבר ולומר אני טובה לא רק בסדר אני טובה באמת לפעמים נדמה לנו שרק אם יהיה טוב ממש בלי פאשלות אז נוכל לומר שטוב אבל אם היום לא נראה כמו שרצינו ויש עוד מה לשפר אז זה עדיין לא "טוב"

ה' ברא את העולם כל יום הסתכל על מה שעשה וירא כי טוב לא כי מושלם היו חסרים עוד ימים להשלים אבל זה היה טוב בעיניו איך אפשר להשוות הוא רצה משהו וזה מה שיצא אם אני אספיק את כל מה שרצינו אז אגיד שטוב

הדרך עצמה תהיה פרי בפני עצמה בלי קשר לפירות שיהיו בסוף שעצם המלידה למבחן תהיה פרי היציאה לדייטים הניסיונות הם יהיו פרי נוכל לנגוס בהם ולא רק את פירות ההצלחה בסוף

ה' רצה עץ פרי עושה פרי והאדמה הוציאה עץ עושה פרי ולמרות זאת וירא כי טוב זה לא מה שהוא תכנן יש פער במציאות בין הרצוי למצוי הוא רצה שני מאורות גדולים הוא רצה זכר ונקבה מחוברים אבל שמח במעשיו וירא כי טוב

אבל מה בבריאה נוצר בדיוק כמו שה' רצה?

האישה. שכל בוקר את מברכת "ברוך שעשני כרצוני" בדיוק לפי רצוני, זאת שאת רואה במראה וקשה לך להסתכל שלא לומר ותרא כי טוב את בדיוק רצון ה' אולי זה לא מספיק טוב בשבילך אבל בשביל ה' יתברך זה בדיוק מה שהוא רצה וירא כי טוב.

lidarnissimian@gmail.com

לידר ניסימאן, MSW פסיכותרפסטית, מטפלת בקליניקה פרטית בפ"ת www.lidar-nissimian.com

מוקדי יציאה לתחבורה הבין-עירונית מירושלים במוצאי החגים

במוצאי ראש השנה, יום כיפור ושמחת תורה יפעלו מוקדי יציאה לתחבורה הציבורית. האוטובוסים יצאו בתדירות גבוהה מיד כשיתמלאו. השירות יופעל מצאת החג ועד גמר השירות לפי לוח זמנים

קו	יעד	מוקדי יציאה במוצאי ראש השנה ושמחת תורה
555 X	דרום	מוקד יציאה: ביהמ"ד גור/ירמיהו - מס' 5059 (לא יתקיים איסוף במסלול הרגיל).
556 X	קרית גת	מוקד יציאה: ירמיהו/ מנחת יצחק - מס' 4014 (לא יתקיים איסוף במסלול הרגיל).
תנ"כ 637, 638, 639	בית שמש	מוקד יציאה: רחוב קרית המדע/ המרפא - מס' 9944 + תחנת היציאה מהעיר - מס' 647 (תחנת שפ"ע חיים/ גולדה מס' 5669 מבוטלת).
תנ"כ 616	בית שמש	מוקד יציאה: הרטום/ שירת דבורה - מס' 2015 דרך תחנת היציאה מהעיר מס' 647.
קווי 290, 291, 292, 293, 294	ביתר עילית	מוקד יציאה: תחנת מלכי ישראל מס' 87 (בנוסף לשירות הרגיל).
451, 459	אשדוד	מוקד יציאה: מסוף הר חוצבים/ המרפא - מס' 661 (לא יתקיים איסוף במסלול הרגיל).
577	אלעד	מוקד יציאה לקו 577: מסוף הארזים (כולל איסוף בגשר המיתרים וביציאה מהעיר). מכיוון ירושלים: קו 277 מבוטל, קו 377 ישיר לבגין ללא מעבר בציר אוהל יהושע - שפ"ע חיים.
983	חצור	מוקד יציאה: תחנת ירמיהו/ אלקנה - מס' 4013 במוצאי ראש השנה בשעה 20:50 ובמוצאי שמחת תורה בשעה 21:20 (המוקדים יפעלו בנוסף לשירות הרגיל).
קו	יעד	מוקדי יציאה במוצאי יום כיפור
555 X	דרום	מוקד יציאה: ביהמ"ד גור/ירמיהו - מס' 5059 (לא יתקיים איסוף במסלול הרגיל).
556 X	קרית גת	מוקד יציאה: ירמיהו/ מנחת יצחק - מס' 4014 (לא יתקיים איסוף במסלול הרגיל).
983	חצור	מוקד יציאה: תחנת ירמיהו/ אלקנה - מס' 4013 בשעה 21:00 (המוקדים יפעלו בנוסף לשירות הרגיל).

בשעות הפעלת המוקדים במוצאי ראש השנה, יום כיפור ושמחת תורה

- המעבר לתחבורה ציבורית בלבד דרך רחוב ירמיהו, מצומת שמגר עד צומת שמואל הנביא בשני הכיוונים, וברחוב שפ"ע חיים לכל אורכו.
- תחנת ביהמ"ד גור/צפניה (מס' 5059) מבוטלת עבור השירות העירוני בקווים 64, 65, 66, 67, 68, 69. **אקסטרה** (שירותי נוספים לוח שנה).
- קו 402 X לא יצא מתחנה מרכזית. ניתן לנסוע בקו 401 מתחנה זו. (שינוי זה יחול בכל מועדי תשרי, בערבי ומוצאי חג וכן בחוה"מ סוכות)

בשעות הפעלת המוקדים במוצאי ראש השנה ושמחת תורה בלבד

- קו 54 **אקסטרה** הר המנוחות - מסוף הארזים: משפ"ע חיים ממשיך ישירות לתוך מסוף הארזים, ללא כניסה להר חוצבים.
- מסלול קו 57 **אקסטרה** מוארך לצומת רמות, ללא כניסה להר חוצבים.
- תחנת ירמיהו/ שמגר (מס' 1232) מבוטלת עבור קווים 290, 291, 292, 293, 294 **קווי**.

שימו לב! גם בחגי תשרי יופעל מערך קווים ישירים מהשכונות בירושלים לערים ברחבי הארץ. יתכנו שינויים נוספים בהסדרי התנועה בהתאם להנחיות המשטרה. נהגים ברכב פרטי מתבקשים להימנע מלהגיע לאזור.

שימו לב! שינויים במסלולי התחבורה הציבורית בבני ברק, במוצאי ראש השנה ושמחת תורה. נא עקבו אחרי הפרסומים.

למידע נוסף מוקדים: משרד התחבורה: *4515 | תעופה: *8797 | קווים: *2060
אגד: *2800 | נתיב אקספרס: *3553 | דן בדרום: *5467 | מטרופולין: *5900

נדל"ן

דירות מכירה

אלעד

באלעד, הדמנות נדירה! בן-עוזאל, דירת-גן מרהיבה, מרווחת ומושקעת! 6 חדרים - 135 מ"ר בנוי + גינה 100 מ"ר + חנייה + אופציה לבניית יחידת דיור. 050-9074700, 053-8750009

גבעת שמואל

מוחיר כזה לא היה! ברחוב הרימון בית וקאנטרי, 4 חד', שמורה ומטופחת, חניה כפולה ומחסן בטאבו, במחיר אטרקטיבי במיוחד! בלעדית תיווך KEN גדל"ן, חזקי יוט: 0508-755-755

חדשה בשוק, במיקום מצוין, יוני נתינה, קומה גבוהה, 4.5 חד', מרווחת ושמורה, 2 חניות, בניין מטופח, בלעדית המשרד. חזקי יוט: 0508-755-755 תיווך KEN גדל"ן

למכירה בית פרט/דו משפחתי, במיקום שקט ומבוקש! סמטת רחל - גבעת שמואל, 280 מ"ר שטח - ניתן לבנות 330 מ"ר, כיום בנוי 170 מ"ר, מחולק ל-3 דירות, מושקעות 12,000 ש"ח, מצויות להשקעה! בשיווק בלעדי תיווך KEN גדל"ן, חזקי יוט: 0508-755-755

מוכרים רציניים!!! נוף כזה לא ראינו! 5 חד' + מחסן בצמידות, מרפסת + הרחבה עתידית (חלקה סוכה) 2 חניות, כניסה מיידית. מפתחות במשרד. בשיווק KEN גדל"ן - חזקי יוט: 0508-755-755

לתיווך KEN גדל"ן דרושות דירות למכירה, ג. שמואל, לקונים רציניים אחרי מכירת דירה. להערכת נכס/פגישה יעוץ (ללא תשלום) התקשרו למשרד: 0508-755-755 חזקי יוט

מעלה אדומים

במעלה אדומים, ב-03, דירת גן, 4 חד', גינה כ-200 מ"ר, כניסה פרטית, מפתחות במשרד. בלעדי ל-ת.ק.מ. - מאיה דיאני 052-4419405

נדל"ן ירושלים

דירות מכירה

גבעת זאב

בגבעת זאב, ירדו במחיר חזק, וילה ענקית - 380 מ"ר + 3 יחידות מניבות. בלעדי לתיווך ת.ק.מ. - חיים מדיצי: 052-4419402

קרית יובל

עסקה מצוינת בקרית יובל, דירת 4 חד' + גינה + דירת בייסמונט, שירות 11,600 ש"ח. בלעדי לתיווך ת.ק.מ. - חיים מדיצי: 052-4419402

בקרית יובל המתחדשת (בוליבה), 100 מ"ר מחולקים ל-3 יח"ד מושקעות ומשופצות (10,000 ש"ח בחודש). יח"ד נוספת בק"ק (עוד כ-2,000 ש"ח לחודש). לאחר פינוי בינוי (בהליך מתקדם): חדשה 130 מ"ר + מרפסת (סוכה) + מחסן + חניה מקורה, מעלית, בקרבת תח"צ, פארקים ומרכזי ספורט, מוסדות חינוך ובתיכנים. גישה לכביש בגין וליציאה מהעיר, בלעדי! "אנגלו סכסון" 077-9973539, 053-4295577

רסקו

ברסקו, הדמנות לדירה חדשה לגמרי (כתוספת לבנין קיים), באזור מבוסס ומוכר, חי ותוסס אך שקט ונעים. דירות בודדות בלבד במכירה מוקדמת (Pre Sale) בפרויקט בוטיק - בסה"כ 20 דירות בסטנדרט גבוה: 3-5 חד' ופנטהאוזים, חניה פרטית ומחסן. הפרויקט נהנה מתנאי תשלום נוחים, ליווי בנקאי וערבויות חזק מכל מלאת, בלעדי! "אנגלו סכסון" 077-9973539, 053-7106135

עסקים

מכירה

חניות

חנות במרכז המסחרי בגילה! מיקום מעולה (צמוד לדואר), 36 מ"ר, 2 מחסנים, חזק, חניה בשפע, גישה נוחה, מושכר לפינוי שנה, בהליך מתקדם של פינוי בינוי. 1,790,000 ש"ח. בלעדי בשיר"ן לירות אנגליה" 052-2674591

רכב

סוזוקי

סוזוקי קרוסאבור, 2015, יד שנייה, שמור. 053-2308432 לא בשבת.

שידוכים

בן זוג

בן 73, מחפש אישה טובה, גיל 63 עד גיל 73, לקשר רציני. 052-3374405

בן 73, גרוש, גאה, מסורתי, עובד, במתאימה, למטרה רצינית. 053-7295940

יחיאל גרינברג נכסים

להשקיע בתבונה 052-2631597

* בחבל לכיש: למכירה מגרש חצי דונם בבני דקלים, ומגרש חצי דונם בנטע.

* במבוא מודיעים, מגרש לבניית שני בתים של 230 מ"ר כל אחד, כולל יחידות להשכרה.

* באשקלון ובלוד, דירות המיועדות לפינוי בינוי, השקעה מעולה לרווח גדול, החל מ 950 אלף ש"ח עד 1.3 מיליון ש"ח

* בירוחם בשכונת האופק ב', מגרש 500 מ"ר 690 אלף ש"ח.

* בניצן, מגרש דו משפחתי 630 מ"ר לשני בתים, יש היתרי בניה! 2.3 מליון לכל חצי

* בברוכין, דירת 5 חדרים ענקית ומושקעת, גינה ומרפסת ונוף 3.3 מיליון.

יחיאל גרינברג נכסים 052-2631597

חוגגים סוכות בירושלים

במלון אייל

מארגן פזיר
חג ראשון/שבת/שמחת תורה - פסיון נאף
חז"המ (מינימום 2 לילות) - חגי פסיון
מארגן מארגן
לפרטים והרשמה:

054-3529330 | 050-5931530

דרושים

הצעות עבודה

לפנימייה חרדית לבנים,

בירושלים, דרוש ע"ס,

50% משרה. ק"א לדוא"ל:

k0732037200@gmail.com

מועצה מקומית קרני שומרון

מכרז מס' 17/2024

מכרז לאספקת עובדים לניקיון ועבודות נוספות

מפגש מציעים יתקיים ב-13.10.2024 בשעה 12:00
ההשתתפות במפגש אינה חובה
את ההצעה יש להגיש ידנית לתיבת המכרזים במועצה עד ליום 30.10.2024 בשעה 14:00.
לשאלות והבהרות נוספות moriya@kshomron.co.il
את מסמכי המכרז ניתן לרכוש באתר המועצה www.karneishomron.co.il

מועצה מקומית קרני שומרון

קול קורא

הזמנה למתן הצעות לרכישת רכב MG4 חשמלי שנת 2023

את ההצעה יש להגיש ידנית ולשים בתיבת המכרזים במשרדי המועצה עד ליום 31.10.2024 בשעה 14:00
לשאלות ניתן לפנות במייל moriya@kshomron.co.il או בטלפון 09-7940355
לפרטים באתר המועצה - מכרזים

ורד לוי

עורכת דין ונוטריון

עריכת מסמכים, מתן אישורים ותרגומים נוטריונים ואפוסטיל. אפשרות להגעה לבית הלקוח, שירות מקצועי ומהיר.

מתן יעוץ משפטי וייצוג ב: ביטוח לאומי • דיני עבודה • דיני נזיקין • נדל"ן

עריכת צוואאות וייפוי כוח מתמשך מטעם משרד המשפטים

Levered1@gmail.com
052-8693839

מהדרין המרכז הגדול

לארבעת המינים

בסיטונאות

שיווק ישיר, ללא פערי תיווך

מותן 050-2203179
ציון 054-5559200

מעוניין לקנות ספרי תורה ישנים

(גם גניזה)

משלם מחיר טוב
054-6420392

המנהל האזרחי לאזור יהודה ושומרון
מועצת המבחן העליונה
ועדת משנה להתיישבות

הודעה על הפקדת תכנית מפורטת מספר 116/5/2
שינוי לתכנית מתאר מפורטת מספר: 116/5
סוג היחס: מספר התכנית: 116/5
שינוי:

המוצאת בנוש פסיקאלי מס' 16 בחלק ממאוק: דו אל תמס באדמות הכפר: דיר אסתיא. מקום התכנית: ישוב מעלה שומרון שכונת אל-מתן.

1- שינוי יעוד ממגורים א, אירוח כפר, שטח לתכנון בעתיד, קרקע חקלאית, שטח למבנים ומוסדות ציבור, דרך מאושרת, שטח ציבורי פתוח, מגורים ותיירות, דרך חקלאית, ספורט ונופש ל-מגורים א, מגורים ב, תיירות, שטח ציבורי פתוח, שטח למבנים ומוסדות ציבור, דרך מוצעת, דרך חקלאית, מגורים ג.

2- קביעת השימושים המותרים ביעודי הקרקע.
3- תחומי רשת הדרכים למינהן וסיווגן.
4- ביטול דרכים מאושרות.

5- קביעת זכויות הוראות ומגבלות בנייה בתחום התכנית.
6- קביעת בינוי בגובה 21 מ' מע 6 קומות.
7- קביעת הוראות לבנינו ועיצוב אדריכלי.

8- קביעת הוראות לפיתוח השטח.
9- קביעת תנאים, שלבי ביצוע ושלבי פיתוח שחייבו את מנכ"ל התכנית.
10- קביעת הוראות לרצפת הדרך ביניה והיתרי אבטלס.

בהתאם לסעיף 24/20 לחוק תכנון ערים, כפרים וגווינים מס' 79 לשנת 1966, מודיע בזה ועדת משנה להתיישבות על הפקדת תכנית מפורטת מספר 116/5/2 שינוי לתכנית מתאר מפורטת מספר 116/5 התכנית נמצאת במשרדי לשכת התכנון המרכזית בבית אל ואו משרדי מתכנס קרני שומרון ויכול כל אחד לעיין בה ללא תשלום בימי קבלת קהל.

נוסף על היתר הנוסח המחייב של התכנית.
בנוסף, ככלל, יפורסם עותק של התכנית גם באתר האינטרנט של מנהל התכנון בשיטת (I) www.iplan.gov.il, ואולם אין מדובר בעותק מחייב ואין בפרסומו של עותק זה כדי להשפיע על מניין הימים לצורך הגשת התנגדויות.

ובנוסף, ככלל, יפורסם טיוטת ההודעה על הפרסום גם באתר האינטרנט של המנהל האזרחי ליהודה ושומרון <http://gov.digital.co.il>.

כל מי שיש לו עניין בתכנית הוראה עצמו נפגש מנכ"ל, רשאי להגיש את התנגדותו המנומקת. את התנגדות זו תוגש בכתב בצירוף כל המסמכים התומכים בהתנגדות, לרבות מפה או מסמכים אחרים המאפשרים יזוהו מיקומו של הנכס שבבעלות המתנגד וכן המוכיחים את זיקתו של המתנגד לתכנית.

באזורים לא מוסדרים, לא ילקחו בחשבון נסחי רישום של משרדי מס רכוש לא צירוף מפה טופוגרפית מצביט הערכה בידי מודד מוסמך המתארת את הנכס, מיקומו, גודלו וכו'. וכן לא תילקח בחשבון התנגדות בלתי מנומקת ומבלי שמוכחתי וזיקתו של המתנגד לתכנית המופקדת. כי יש לצרף תצורה, המאומת ע"י עורך דין והמאמת את העובדות שעליהן התנגדות מתבססת.

רשאי המתנגד למרס את הצעותיו לשינוי התכנית אם ברצונו לכך. על המתנגד למרס את כתובתו הפרטית ומס' הטלפון שלו.

את ההתנגדות יש לשלוח למשרד לשכת התכנון בבית אל, ת.ד. 16 או להגיש התנגדות לוועדה המחוזית גם בדואר אלקטרוני plan@kshomron.co.il למשרד מתכנס הוועדה המיוחדת לתכנון ובנייה קרני שומרון בדרך חדשה פרסום הודעה זו בעיתון.

מ"ר יוני שרון

יו"ר ועדת משנה להתיישבות

אזור יהודה ושומרון

מועצה מקומית קרני שומרון

דרושים/ות

קב"ט

רבש"צ

קב"ט מוס"ח

וטרינר

לפרטים באתר המועצה

www.karneishomron.co.il

חברה כלכלית
בנימין בע"מ

מכרז פומבי מקוון מס' 12/24 להשכרת מבנים לצורך הפעלת מרפאות במועצה האזורית מטה בנימין

חברה כלכלית בנימין בע"מ (להלן-**החברה**) מבקשת לקבל הצעות למכרז שבנדון במסגרתו הזוכה/ים במכרז יקבל רשות שימוש במבנים להפעלה וניהול מרפאות ביישובים נעלה ואו חשמונאים ואו עמחי. מציעים רשאים להגיש הצעות כאמור עבור אחת או יותר מהמרפאות המפורטות במכרז.

רשאים להשתתף במכרז מציעים אשר עומדים במלוא **תנאי הסף המפורטים במסמכי המכרז**.

חוברת המכרז תעלה לעיון לאתר האינטרנט של החברה בכתובת: www.chinyamin.org.il תחת לשונית מכרזים.

מפגש מציעים יתקיימו במועדים הבאים: נעלה – 8/10/2024 בשעה 10:00. מקום מפגש: בבניסה לישוב בסמוך לש.ג.

חשמונאים – 8/10/2024 בשעה 12:00. מקום המפגש: רחוב ארבל פינת כרמל.

עמחי - 9/10/2024 שעה 10:00. מקום המפגש: בבניסה ליישוב. ההשתתפות במפגש הנה חובה עבור המרפאה אליה מוגשת הצעתו המציע. לבירורים בקשר עם המפגשים ניתן לפנות למר אחיה קליין בניד 052-6321525.

המועד האחרון להעברת שאלות (באמצעות המערכת המקוונת) הנו עד ליום 10.10.24 בשעה 12:00: **בצהריים**

המועד האחרון להגשת הצעות קטע ליום 3.11.24 לא יאוחר מהשעה 12:00: **בצהריים**

המערכת המקוונת של ידקל. לאחר מועד זה תיבט ההצעות המקוונות ותינעל ולא יהא ניתן להגיש הצעות נוספות למכרז.

למען הסר ספק, מובהר בזאת כי בכל מקרה של סתירה או אי התאמה בין הוראות מודעה זו והוראות המצויות במסמכי המכרז, תגברנה ההוראות המצויות במסמכי המכרז.

בכבוד רב,

חברה כלכלית בנימין בע"מ

עיריית בני-ברק

מס' המכרז: 240028

דרוש/ה

אדריכל הרשות המקומית בעיריית בני ברק

מועד סופי להגשה:

יום ראשון, כ"ה תשרי תשפ"ה (27/10/24), בשעה 23:59.

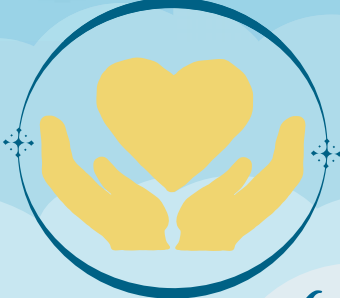
פרטים: באתר העירוני.

ראש הרשות: חנוך זיברט.

מקום זה יכול להיות שלך 03-9185553

בליבנו בינה אוצר התרה שערי תבונה

מכפסא.ה בעיסוק / קא"ת?
בואו להיות חלק!

את"ת וישיבה

אתלמים עם מושבות

בירושלים / בית שמש

ברוש צוות מקצועי ואסור

תנאי אופק חדש!

ESTIZ@SEEACHSOD.ORG

בצ"ן מס. 333

צמודי קרקע בנריה עם קהילה דבש

הרי זהב מאחלת לכם שנה טובה ומזמינה אתכם להתחדש בדירת גן ביישוב התורני נריה. בואו ליהנות מחיי קהילה ערכים ואיכותיים, אולפנה לבנות, גנים ובתי ספר תורניים, נופים מדהימים ואווירה מעולה.

שנה טובה!

החל מ- **1,950,000 ₪**

משלמים רק 15% ויכולים לקבל משכנתא מבנק לאומי לרכישת בית בנריה

לאומי
למשכנתאות

הריזהב

רוכשים צמודי קרקע ומקבלים אינפראסטרוקטורה ל-10 שנים
מתנה

לפרטים: **076-599-7289** | hzahav.co.il

פרסום זה אינו מהווה הצעה ו/או התחייבות להעמדת אשראי. העמדת ההלוואה כפופה לקריטריונים הנהוגים בבנק, לשיקול דעתו ובהתאם להוראות הרגולציה. אי עמידה בפירעון ההלוואה עלול לגרום חיוב בריבית פיגורים והליכי הוצאה לפועל.